

Yerelden Globale Topyekûn Kalkınma

“Türkiye’nin Yerel Kalkınma Hareketi Başladı”

Tarımın
Geleceği
Yüksek Teknolojide

İklim Krizinin Gölgesinde
Yenilenebilir Enerjiyi
Geleceğe Taşımak

Deri ve Deri Mamulleri
Sektöründe Dalgalı
Seyir

SÜRDÜRÜLEBİLİR ENERJİ GÜCÜNÜ BİZDEN ALIYOR.

ELK Motor, IEC 63-315 gövde aralığındaki elektrik motorlarını Avrupa standartlarında ve IE4, IE3 verimlilik sınıflarında üretiyor; tüm dünyaya ihraç ediyor.

Sustainable Energy Draws Its Power From Us.

ELK Motor manufactures electric motors in the IEC 63-315 frame range, adhering to European standards and offering efficiency classes of IE4, IE3. These motors are exported worldwide.

YILMAZ GRUP

Alacak Sigortası ile İhracat İşlemleriniz Güvende!

Türk Eximbank'ın ihracatçıların vadeli alacaklarını güvenceye alan “Katılım Esaslı Alacak Sigortası” Kuveyt Türk aracılığı ile sizlerle. Üstelik finansman ihtiyacınız için teminat olarak kullanabilir ve bu yenilikçi teminat yapısı ile bankamız finansman ürünleri özelinde uygun oranlardan faydalanabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

10

TÜRKİYE'NİN AĞUSTOS AYI İHRACATI 21,8 MİLYAR DOLAR OLDU

Türkiye'nin ağustos ayı ihracatı 21,8 milyar dolar oldu. Ocak-ağustos dönemindeki sektiz aylık ihracat 178,1 milyar dolara, son 12 aylık ise 269,2 milyar dolara ulaştı.

24

YERELDEN GLOBALE TOPYEKÜN KALKINMA

81 ili kapsayan ve "Doğudan Batıya Kuzeyden Güneye Topyekün Kalkınma" vurgusuyla tanıtılan Yerel Kalkınma Hamlesi Programı ile sanayiden tarıma, teknolojiiden turizme kadar çok sayıda sektörde yatırımın önünün açılması hedefleniyor.

30

TARİFE POLİTİKALARININ ENFLASYON ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Prof. Dr. Emre Alkin: Böyle giderse ABD, orta vadede dış açık vermeye devam ederken bir de enflasyonla karşı karşıya kalacak. Fed'e baskı yapıp faizleri düşürmeye çalışmak âdeta yangına benzin dökmek gibi.

32

TARIMIN GELECEĞİ YÜKSEK TEKNOLOJİDE

Kuraklık, don ve orman yangınları üretimi sert biçimde zorlarken 74 milyar dolarlık tarım ekonomisine sahip olan Türkiye, sürdürülebilir tarım adımlarıyla bu sürecin hasarlarını en aza indirme gayretinde.

40

YENİLENEBİLİR ENERJİYİ GELECEĞE TAŞIMAK

Aşırı hava olayları, yenilenebilir enerji üretimini zorladığı gibi bir taraftan da geleceğin enerji sistemlerinin nasıl şekillendirilmesi gerektiğine dair hazırlıkların hızlandırılmasında önemli bir rol oynuyor.

50

ASYA'NIN DETROİT'İ TAYLAND

Asya'nın üretim ve ticaret merkezlerinden biri konumunda olan Tayland, stratejik coğrafi avantajı, güçlü sanayi altyapısı ve dijital dönüşüm yatırımları sayesinde küresel tedarik zincirlerinde vazgeçilmez bir aktör hâline geliyor.

56

DERİ VE DERİ MAMULLERİ SEKTÖRÜNDE DALGALI SEYİR

Küresel krizler, pandemi ve talep daralmalarıyla dalgalı bir ihracat performansı sergileyen deri ve deri mamulleri sektörü, 2025 yılında toparlanma ve sürdürülebilir büyüme arayışıyla öne çıkıyor.

64

DÜNYAYI OFİSE DÖNÜŞTÜRENLER: DİJİTAL GÖÇEBELER

Pandemi sonrası hızla ivme kazanan uzaktan çalışma trendi, ofis duvarlarını yıkarken sınırları da ortadan kaldırdı. Artık sadece tatil için gidilen şehirler, uzun süreli yaşam ve çalışma merkezlerine dönüşüyor.

40

Aşırı sıcaklar olmasaydı, yenilenebilir kaynaklardan elde edilen temiz elektrik, 2024 yılındaki ek talebin yüzde 96'sını karşılayabilecek durumdaydı.

64

Ariş Pirlanta Yönetim Kurulu Başkanı Kerim Güzelış: "Markamızın DNA'sında değişmeyen temel değerlerimiz; kalite, güvenilirlik, müşteri memnuniyeti ve yenilikçilik. Bu değerler, her nesilde daha da güçlenerek devam etti."

36

50

TİMREPORT

TİM ADINA SAHİBİ BAŞKAN
Mustafa GÜLTEPE

YAYIN KURULU

Adil PELİSTER

Birol CELEP

Melisa TOKGÖZ MUTLU

Yiğit Tufan ESER

Elif ÇAKIROĞLU ERDEM

Mustafa SEÇİLMİŞ

Yıldırım ÖZCAN

EDİTÖR

Tayyip YAHYAOĞLU

Okan UKAV

YÖNETİM YERİ

TİM Dış Ticaret Kompleksi

Yenibosna Merkez Mahallesi Sanayi Caddesi No:

3 B Blok Kat : 9 34197 Bahçelievler / İSTANBUL

444 0 846 (TİM)

tim@tim.org.tr • www.tim.org.tr

viyamedya

AJANS BAŞKANI

Selda YEŞİLTAŞ

YAYINLAR KOORDİNATÖRÜ

Murat ERDOĞAN

ART DİREKTÖR

Serpil YENİHAYAT

GRAFİK TASARIM

Hira DOLGUN

EDİTÖR

Gizem İRİS

REKLAM MÜDÜRÜ

İlknur ULUSOY

ilknur@viyamedya.com

İLETİŞİM

Şafak Sokak No 45, Yunus Apt.

Kat: 3 (Rumeli Pasajı içi)

Nişantaşı - Şişli / İSTANBUL

+90 212 236 00 50

www.viyamedya.com | viya@viyamedya.com

✕ f @

/viyamedya

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

İŞİMİZ ÜRETİM GÜCÜMÜZ İHRACAT

MUSTAFA GÜLTEPE

TİM Başkanı

Sanayinin Üzerindeki Yükü Hafifletmek Gerekliyor

Ağustos ayını 21,8 milyar dolarlık bir ihracatla tamamlayabildik. Geçen yılın aynı ayına göre yüzde 0,9 eksideyiz. Ocak-Ağustos döneminde sekiz aylık ihracatımız 178,1 milyar dolara, son 12 aylık ihracatımız ise 269,2 milyar dolara ulaştı. Sekiz aylık ihracatta yüzde 4,3, yıllıklandırılmış ihracatta yüzde 2,8 artıdayız.

Temmuz ayındaki çift haneli ihracat artışından sonra ağustosta eksiye dönmemiz, arzu ettiğimiz bir durum olmamakla birlikte bizim için sürpriz değildi. Çünkü son aylardaki ihracat artışı daha çok otomotiv, kimya ve savunma sanayi gibi sektörlerimizdeki belli firmaların katkısından kaynaklanıyor. Firmalarımızın en fazla yüzde 20'si ihracatını artırabilirken yüzde 80'nin ihracatı daralıyor. Bir başka ifadeyle ihracatı tabana yayma konusundaki sıkıntı devam ediyor.

Ağustos ayında 26 sektörümüzün 15'inin ihracatı düşerken sadece 11'inde artış oldu. Bazı sektörlerimiz güçlü bir performans sergilese de toplamda bu artış beklentimizi karşılamıyor. Bu durum, rekabetçilikte yaşadığımız sorunların ne kadar derinleştiğini net bir şekilde ortaya koyuyor.

Sanayicimiz girdi maliyetlerinin döviz artışının çok üzerinde yükselmesi nedeniyle zorlanıyor. Siparişlerin daha uygun maliyetli ülkelere kayması, son iki yıldır yüzde 45-50 faizle çalışan firmalarımızın üretim gücünü zayıflatıyor. Kapanan işletmeler, artan konkordato ilanları ve istihdam kayıpları bu baskının en somut göstergeleri. Artık kaybedecek zamanımız kalmadı. Üretim ve ihracatı önceleyen yeni ve farklı politikalara acilen ihtiyaç var. Enflasyonun sanayinin üzerine yüklediği ağır yükün hafifletilmesi gerekiyor, zira üretim tarafında nefes almak her geçen gün daha

zor hâle geliyor.

Dolayısıyla Merkez Bankasının faiz indirimi konusunda artık çok daha cesur davranması gerekiyor. Yıllık enflasyon yüzde 32'ye gerilediği hâlde politika faizi yüzde 43. Dolayısıyla bu 11 puanlık makas hızlı bir şekilde daraltılmalı.

Tüm zorluklara rağmen ihracatçılar olarak motivasyonumuzu kaybetmiyoruz. Sahadayız, sorunları birebir görüyor ve çözüm için önerilerimizi, Cumhurbaşkan Yardımcımızdan ilgili bakanlarımıza kadar her platformda dile getiriyoruz. Yeni Orta Vadeli Programda (OVP) üretimi ve ihracatı önceleyen politikalara yer verileceğini ümit ediyoruz.

Heyet programlarımıza da aralıksız şekilde devam ediyoruz. Ticaret Bakanımız Ömer Bolat ile birlikte Suriye'nin başkenti Şam'da düzenlediğimiz Türkiye-Suriye Ticaret Heyeti programına da katıldık. Bu ziyaret, hem ihracatımızdaki artışı pekiştirmek hem de iki ülke arasındaki yeni dönemin ticari iş birliklerini şekillendirmek açısından önemli bir adım oldu. Ayrıca ağustos ayında, Avustralya ve Nijerya'ya ticaret heyetleri gerçekleştirdik. Eylülde ise Meksika, Kuveyt, Almanya ve Filipinler'de de iş dünyamız için yeni kapılar aralayacağız. Ticaret heyetlerimizle uzak pazarları hedeflerken firmalarımızın yeni fırsatlara erişimini desteklemeyi sürdüreceğiz.

Unutmayalım ki Türkiye'nin geleceğini şekillendirecek ve bizi orta ve uzun vadeli hedeflerimize taşıyacak olan 150 bini aşkın ihracatçımızdır. 2028'de 375 milyar dolarlık mal ve 200 milyar dolarlık hizmet ihracatı hedefimize bu firmalarımızla ulaşacağız. İhracatımızı ne kadar güçlendirirsek, ülkemiz dünyada o kadar güçlü ve söz sahibi olur.

DÜNYA TURU

ABD

NAVLUN FİYATLARINDAKİ DÜŞÜŞÜN DEVAM ETMESİ BEKLENİYOR

Asya-ABD deniz taşımacılığı navlun fiyatlarının düşüşü sürüyor. Xeneta verilerine göre 1 Haziran'dan bu yana Asya'dan, ABD'nin batı ve doğu kıyılarına spot fiyatlar sırasıyla yüzde 58 ve yüzde 46 oranında düşüş gösterdi ve bu düşüşün devam etmesi bekleniyor. ABD-Çin ticaret görüşmeleri belirsizlik yaratırken Kızıldeniz'deki saldırılar ve alternatif rotalar aşırı kapasitenin bir kısmını emiyor. Ancak ABD'ye yapılan rezervasyonlar düşüyor ve temmuz hacimleri de düşük bekleniyor. Bu durum, Trans-Pasifik navlunlarını yılın en düşük seviyelerine iterken Avrupa ve Latin Amerika fiyatlarının ise yüksek kaldığı görülüyor.

ÇİN

KRİPTO PARALARA TEMKİNLİ YAKLAŞIM

Çin'in düzenleyici kurum yetkilileri, varlık sınıfını denetlemek ve istikrarsızlığı önlemek amacıyla yerel aracı kurumlardan ve diğer kuruluşlardan, "stabil kripto paraları" desteklemeye yönelik olan araştırma yayınlarını ve seminerleri durdurmalarını istedi. Bazı aracı kurumların, Temmuz 2025 sonu itibarıyla piyasa düzenleyicilerinden kripto paralara yönelik tanıtıcı ve teşvik edici seminerleri iptal etmeleri ve "stabil kripto paralar" üzerine araştırmaların yayımını durdurmaları yönünde yönlendirme aldıkları belirtildi. Bu durumun önemli nedenlerinden bir olarak Çinli yetkililerin, kripto paraların Çin ankarasında dolandırıcılık faaliyetleri için yeni bir araç olarak kullanılabileceğinden endişe duymaları olduğu ileri sürülüyor.

ALMANYA

FABRİKA SİPARİŞLERİ GERİLEMeye BAŞLADI

Haziran 2025'te Almanya'daki fabrika siparişlerinde piyasalar aylık yüzde 1'lik artış beklerken yüzde 1 düşüş gerçekleşti. Mayıs ayı verileri de aşağı yönlü yüzde 0,8'lik düşüş şeklinde revize edildi. Uçak, gemi, tren ve askeri araç siparişlerindeki yüzde 23,1'lik keskin gerilemenin etkisiyle üst üste ikinci aylık düşüş yaşanmış oldu. Otomotiv sektöründe yüzde 7,6, işlenmiş metal ürünlerde ise yüzde 12,9'luk talep azalması görüldü. Buna karşılık, elektrikli ekipman siparişleri yüzde 23,5 arttı. Sermaye malı siparişleri yüzde 5,3 düşerken ara malları siparişleri yüzde 6,1 ve tüketim malları siparişleri yüzde 0,5 artış gösterdi.

İNGİLTERE

2050 YILINA KADAR GIDA FİYATLARI ÜÇTE BİR ORANINDA ARTABİLİR

İngiltere'nin, 2050 yılına kadar gıda fiyatlarını üçte bir oranında artırabilecek bir iklim enflasyonu riskiyle karşı karşıya olduğu belirtiliyor. İngiltere'nin, özellikle sıcak hava dalgaları ve kuraklık nedeniyle yurt içinde ve yurt dışında gıda üretimi ve tedarik zincirlerinin aksama riskinin yüksek olduğu, bunun da fiyatları yükseltmesi yoluyla tüketiciler üzerinde domino etkisi yaratacağı belirtildi. Ülkede tüketilen gıdanın yaklaşık yarısı yurt dışından ithal edildiğinden, İngiliz hanehalkları İspanya, Fransa ve Brezilya gibi ülkelerdeki önemli üreticilerden gelen gıda ürünlerinin fiyatlarını etkileyen iklim şoklarına karşı oldukça savunmasız kalıyor.

FRANSA

AÇIK DENİZ RÜZGÂR ENERJİSİ DESTEKLENECEK

Avrupa Birliği'nin (AB) birincil yürütme organı durumundaki Avrupa Komisyonu, Temiz Sanayi Anlaşması hedefleri doğrultusunda açık deniz rüzgâr enerjisini desteklemek amaçlı 11 milyar euro tutarındaki Fransız devlet projesini onayladı. Proje, biri Fransa'nın Güney Bretonya bölgesi açıklarında, diğer ikisi ise ülkenin Akdeniz kıyısı açıklarında olmak üzere üç açık deniz rüzgâr çiftliğinin kurulması ile işletilmesini destekleyecek. Her bir açık deniz rüzgâr çevrim santralinin yaklaşık 500 megavat güç üretme kapasitesine sahip olması ile birlikte 450 bin konutun yıllık elektrik enerjisi tüketimini karşılayacak biçimde, yaklaşık 2,2 teravatsaat elektrik enerjisi üretmesi planlanıyor.

AVUSTRALYA

TEMİZ ENERJİ YATIRIMLARINA 2,3 MİLYAR DOLARLIK KAYNAK

Avustralya'nın Temiz Enerji Finans Kurumu, ülkenin fosil yakıtlardan yenilenebilir enerjiye geçişini hızlandırmak amacıyla geçen mali yılda temiz enerji projelerine ve şebeke altyapısına 3,5 milyar Avustralya doları yatırım yaptığını açıkladı. Avustralya'nın, 32,5 milyar Avustralya doları değerindeki yeşil bankası Temiz Enerji Finans Kurumunun, temiz enerji sektörüne finansman akışını kolaylaştırma ve Avustralya'nın sera gazı emisyonu azaltma hedeflerine ulaşmasını kolaylaştırma yetkisi bulunuyor. Avustralya, 2030 yılına kadar yenilenebilir enerji üretiminin yüzde 82'sini gerçekleştirme hedefine ulaşmayı taahhüt ediyor.

Türkiye'nin Ağustos Ayı İhracatı 21,8 Milyar Dolar Oldu

Ağustos ayında, en çok ihracat yapan sektörler sıralamasında otomotiv 2,7 milyar dolarla liderliğini devam ettirdi. Kimyevi maddeler 2,6 milyar dolarla ikinci, hazır giyim ve konfeksiyon 1 milyar 526 milyon dolarla üçüncü sırada yer aldı.

TİM Başkanı Mustafa Gültepe: "Üretimi ve ihracatı önceleyen politikaların bir an önce devreye alınması gerekiyor. Ağustos ayında 26 sektörden 15'inin eksi yazmasını, 505 milyon dolarlık parite katkısına rağmen aylık ihracattaki düşüşü doğru okuyup değerlendirmeliyiz."

Ağustos ayı ihracat verileri Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat ve Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe tarafından Sakarya'da açıklandı. Türkiye'nin ağustos ayı ihracatı 21,8 milyar dolar olurken ocak-ağustos dönemindeki sekiz aylık ihracat 178,1 milyar dolara, son 12 aylık ise 269,2 milyar dolara ulaştı.

TİM Başkanı Mustafa Gültepe yaptığı konuşmada, otomotiv ve kimya sektörleri ve paritenin katkısıyla temmuz ayında yüzde 11'lik bir ihracat artışı gerçekleştirdiklerini hatırlatırken ağustos ayında ise arzu ettikleri ihracat hacmine ulaşamadıklarını belirtti. Genel Ticaret Sistemi (GTS) kayıtlarına göre ağustos 21,8 milyar dolarlık bir ihracatla tamamladıklarını ifade eden Gültepe, şöyle devam etti: "Geçen yılın aynı ayına göre yüzde 0,9 eksideyiz.

Ocak-ağustos döneminde sekiz aylık ihracatımız 178,1 milyar dolara, son 12 aylık ihracatımız ise 269,2 milyar dolara ulaştı. Sekiz aylık ihracatta yüzde 4,3, yıllıklandırılmış ihracatta yüzde 2,8 artıdayız. Ağustos ayında hizmet ihracatımızın 13,4 milyar dolar civarında geleceğini tahmin ediyoruz.

"EKONOMİDE KALICI BÜYÜMEYİ ÜRETİM VE İHRACATLA SAĞLAYABİLİRİZ"

Konuşmasında güncel gelişmeleri de değerlendiren Mustafa Gültepe, 2025 yılının ikinci çeyreğinde Türkiye ekonomisinin yüzde 4,8 büyümesinin sevindirici bir gelişme olduğunu söyledi. Büyümenin bileşenlerine bakıldığında iç talebin öne çıktığını hatırlatan Gültepe, şöyle devam etti: "Hanehalkı harcamaları ve yatırımlar

büyümeye güçlü katkı sağlarken ihracatın rolü sınırlı kaldı. Bu durum rekabetçilikte yaşadığımız zorlukların ihracatın ivmesini törpülediğini gösteriyor. Oysa sağlıklı ve kalıcı büyümenin üretim ve ihracatla gerçekleşebileceğini her platformda dile getiriyoruz. Her şeye rağmen büyümenin pozitif seyri umut verici. Önümüzdeki dönemde ihracatı yeniden büyümenin lokomotifine haline getirecek adımlarla, dengeli ve sürdürülebilir bir büyüme patikasına gireceğimize inanıyoruz. 150 bini aşkın ihracatçının çatı kuruluşu olarak bu inançla çalışmaya devam ediyoruz."

"REKABETÇİLİKLE İLGİLİ SORUNLAR HIZIMIZI KESMEYE DEVAM EDİYOR"

İhracatta son iki yılı sınırlı bir artışla kapattıklarını, bu yılın sekiz ayında da sadece yüzde 4,3 artıda olduklarını belirten Gültepe, sözlerini şöyle noktaladı: "Bu performansı elbette yeterli görmüyoruz. Çok daha fazlasını yapabilecek bir potansiye limizin olduğunu biliyoruz. Ancak rekabetçilikle ilgili sorunlar hızımızı kesmeye devam ediyor. Enflasyonun düşürülmesini, tek hanelere indirilmesini hepimiz istiyoruz ama sanayi tarafını da unutmamak gerekiyor. Sanayici iki yıldır yüzde 45-50 faizle çalışarak bugünlere kadar geldi. Bu süreçte zayıflayan rekabetçiliğimizle birlikte pazar kayıpları yaşadık. Kapanan işletmeler, sayıları katlanan konkordato ilanları, istihdam kayıpları oldu. Artık kaybedecek zamanımız kalmadı. Üretimi ve ihracatı önceleyen politikaların bir an önce devreye alınması gerekiyor. Aksi takdirde kayıp daha da büyüyecek.

Ağustos ayında 26 sektörden 15'inin ihracatta eksi yazmasını, 505 milyon dolarlık parite katkısına rağmen aylık ihracattaki düşüşü doğru okumalıyız. Biz her şeye rağmen motivasyonumuzu kaybetmiyoruz. Ticaret heyetlerimize

aralıksız şekilde devam ediyoruz. Ağustos'ta Avustralya ve Nijerya ticaret heyetlerimizi gerçekleştirdik. Bugün bir heyetimiz Meksika'da görüşmeler yapıyor. Bu ay içinde Kuveyt, Almanya ve Filipinler'e heyetler düzenleyeceğiz. Tüm firmalarımıza heyetlere katılma davetimi bir kez daha yineliyorum."

"EKONOMİK BÜYÜME CEPHESİNDE İŞLER OLUMLU GİDİYOR"

Türkiye'nin bu yıl sonunda 1,5 trilyon dolarlık milli gelire sahip olacağını, ikinci çeyrekte büyümenin hızlandığını aktaran Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, üçüncü çeyreğin ekonominin sonbaharla beraber hızlandığı bir dönem olduğuna dikkati çekerek, şunları kaydetti: "Eylül ile başlayan süreç, ticaretin canlandığı bir dönemdir. O yüzden ekonomik büyüme cephesinde işler yukarı doğru olumlu bir şekilde gidiyor. Ağustos ayında mal ihracatımız 21,8 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu rakam geçen yılın aynı dönemine göre sadece yüzde 0,9'luk bir azalış anlamına geliyor. Bu da özellikle otomotiv fabrikalarının, dayanıklı tüketim fabrikalarının yıllık izinlerini ağustos ayında kullandırmaları, altın ve enerji ihracatımızdaki geçen yılın aynı ayına göre azalma nedeniyle makul bir rakam. İhracatta tablonun stabil olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Zaten önemli olan yılın başından bu yana olan ana istikamettir. Orada da istikamet yukarı ve olumlu çizgide devam ediyor. İthalatta yüzde 3,9 yani yaklaşık yüzde 4 bir azalma söz konusu. Orada da 25 milyar 963 milyon dolar yani yaklaşık 26 milyar dolar bir rakam gerçekleşti. Geçen yıla göre 1 milyar 40 milyon dolar bir azalış var ithalatta. 11 ay sonra ilk defa ithalatımız bir önceki yılın aynı ayına göre gerilemiş oldu. Bu iyi bir rakam, olumlu bir rakam dış ticaret açığını azaltma anlamında ve bu

ithalat rakamı son on 14 ayın en düşük ithalat rakamı."

"MAL İHRACATINDA YÜZDE 4,3 ARTIŞIMIZ VAR"

Dış ticaret açığının geçen sene ağustosta net 5 milyar dolar olduğunu anımsatan Bolat, bu yıl yüzde 16,7 azalışla 4 milyar 168 milyon dolara gerilediğini aktardı. Son 46 ayın aylık en düşük dış ticaret açığının gerçekleştiğini söyleyen Bolat, sözlerine şöyle devam etti: "İhracatın ithalatı karşılama oranı da ağustos ayında yüzde 83,9'a yükseldi. Geçen yıl ağustosta bu rakam yüzde 81,5'ti. Bu da yine son 46 ayın en yüksek ihracatın ithalatı karşılama oranıdır. Serbest bölgelerden ihracatımızda da olumlu bir artış oldu. Tarihin en yüksek ağustos ayı ihracatı yapıldı ve ocak-ağustosta da rekor bir rakama ulaşıldı. Ağustos ayında yaklaşık yüzde 9,5 artışla 1 milyar 40 milyon dolar serbest bölgelerden yurt dışına ihracat yapıldı. İlk sekiz ayda ise yüzde 4,1 artışla 8,3 milyar dolar serbest bölgelerden yapılan ihracat satışlarımız hepimizi sevindirdi. Sekiz ayın artışında mal ihracatında da yüzde 4,3 artışımız var. Geçen yıl aynı dönem 170,7 olan rakam, bu yıl 178,1 milyar dolara ulaştı."

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat: "İhracatın ithalatı karşılama oranı da ağustos ayında yüzde 83,9'a yükseldi. Bu rakam, son 46 ayın en yüksek ihracatın ithalatı karşılama oranıdır."

TİM Başkanı Gültepe Şam'da: “Suriye ile Ticaret Hızla Canlanıyor”

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat ve TİM Başkanı Mustafa Gültepe, Şam'da üst düzey temaslarda bulunarak Türkiye-Suriye ticari ilişkilerini masaya yatırdı.

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat ve Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, iş insanlarının da katılımıyla Suriye'nin başkenti Şam'da bir dizi resmi temas gerçekleştirdi. Ziyaret programı kapsamında ilk olarak Suriye Kara ve Deniz Limanları Genel İdaresi Müdürü Kuteybe Ahmed Bedevi ve heyeti ile görüşen Türk heyeti, ulaşım ve lojistik alanlarında iş birliği imkânlarını değerlendirdi. Ardından Suriye Ekonomi ve Sanayi Bakanı Dr. Nedal Alchaar ile gerçekleştirilen görüşmede, Türkiye-Suriye ticari ilişkilerinin geleceğine dair kapsamlı değerlendirmeler yapıldı.

“ZORLU GÜNLER GERİDE KALDI”

Ziyaretlerin ardından TİM tarafından düzenlenen “Türkiye-Suriye Ticaret Heyeti ve İkili İş Görüşmeleri” programında konuşan Gültepe, iki ülkenin ortak tarihi, kültürel ve insani bağlarına dikkat çekti. Suriye'nin son 15 yılda

zor bir süreçten geçtiğini ifade eden Gültepe, “Neyse ki o zorlu günler büyük ölçüde geride kaldı. Suriye'nin yaralarını hızla saracağına ve yakın gelecekte tam bir huzur ortamının sağlanacağına yürekten inanıyorum.” dedi.

TİCARET HACMİ HIZLA ARTIYOR

Gültepe, Türkiye ile Suriye arasındaki ticari ilişkilerin son yıllardaki seyrine ilişkin de verileri paylaştı. 2008 yılında iki ülke arasındaki dış ticaret hacminin 1,4 milyar dolar seviyesinde olduğunu hatırlatan Gültepe, “2015-2020 döneminde ihracatımız 1,6 ile 1,9 milyar dolar arasında gerçekleşti. 2021-2023 döneminde her yıl 2 milyar dolar sınırını aştık. 2024'te Suriye'ye 2,2 milyar dolarlık ihracat, 438 milyon dolarlık ithalat yaptık. Böylece ticaret hacmimiz 2,6 milyar dolara ulaştı. Bu yılın ilk yarısında ise ihracatımız yüzde 51 artışla 1,5 milyar dolara çıktı. Aynı dönemde 129 milyon dolarlık da ithalatımız bulunuyor.” bilgisini verdi.

“SURIYE MASASI” KURULDU

Yeni dönemde ticari ilişkilerin çok daha hızlı ilerleyeceğine inandığını vurgulayan Gültepe, TİM bünyesinde kurulan “Suriye Masası” ile iş dünyasının bölgedeki gelişmeleri yakından takip edeceğini söyledi. Gültepe, “Bu masa, karşılıklı iş birliği temelinde yeni projelere, ticari fırsatlara ve ortak çalışmalara zemin hazırlayacak. Önümüzdeki dönemde somut adımlar atılmasını ve temaslara artmasını çok önemsiyoruz. İki ülke arasındaki ilişkilerin güçlü ve karşılıklı faydaya dayalı şekilde gelişmesini canı gönülden istiyoruz. Ticaretin yeniden canlanması için ihracatçılar ve sanayiciler olarak elimizden gelen her türlü katkıyı sunmaya hazırız.” dedi.

Program çerçevesinde, Bakan Bolat ve Gültepe, iş dünyası temsilcileriyle birlikte 62'nci uluslararası Şam Fuarı'nı da ziyaret etti. İhracatçı birliklerinin stantlarını gezen heyet, fuarda sergilenen ürünler hakkında bilgi aldı.

Burgan Bank ile Dış Ticarete Gücünüzü Artırın burganforeigntrade.com.tr'ye Tıklayın!

Web Sitesine git

TİM'in İkiz Dönüşüm Projelerine İSTKA'dan 40 Milyon Lira Destek

TİM Başkanı Mustafa Gültepe: "Toplam ihracatımızın yüzde 42'sini gerçekleştirdiğimiz Avrupa Birliği pazarında mevcut payımızı korumak ve daha avantajlı konuma geçebilmek için ikiz dönüşümde çok hızlı yol almamız gerekiyor."

Türkiye ihracatçıları Meclisi (TİM), projeleriyle sektörlerin ikiz dönüşümüne liderlik etmeyi sürdürüyor. Özellikle KOBİ ölçeğindeki firmaların dönüşümü için birçok çalışmaya imza atan TİM, ortaklarıyla birlikte İstanbul Kalkınma Ajansı'nın (İSTKA) 2025 yılı Mali Destek Programları (MDP) kapsamında üç projeye yaklaşık 40 milyon lira destek almaya hak kazandı.

"HEDEFE GİDEN YOL, AR-GE, İNOVASYON VE MARKALAŞMADAN GEÇİYOR"

İSTKA'dan sağlanan destekleri değerlendiren TİM Başkanı Mustafa Gültepe, üretim ve ihracatın Türkiye ekonomisinin lokomotif olduğunu altını çizdi. Mustafa Gültepe, bu bilinçten hareketle Türkiye'yi en çok ihracat yapan

ülkeler liginde ilk 10 arasına çıkarma vizyonu ve hedefiyle çalıştıklarını vurguladı. Gültepe konuyla ilgili şunları söyledi: "Hedefe ulaşabilmemizin yolu yüksek teknolojiden, AR-GE'den, inovasyondan, markalaşmadan geçiyor. Bütün bunlara ilave olarak ikiz dönüşüm olarak adlandırdığımız dijitalleşmeyi ve yeşil dönüşümü de tüm sektörlerimiz için fırsata dönüştürmek durumundayız. Özellikle toplam ihracatımızın yüzde 42'sini gerçekleştirdiğimiz Avrupa Birliği (AB) pazarında mevcut payımızı korumak ve daha avantajlı konuma geçebilmemiz için ikiz dönüşümde çok hızlı yol almamız gerekiyor. TİM olarak dört yıl önce sürdürülebilirlik eylem planımızı açıkladık. Ayrıca ECOTİM programımız ve GREEN-TİM platformumuz başta olmak üzere ikiz dönüşüm konusunda

özellikle KOBİ ölçeğindeki firmalarımıza destek oluyoruz. Yeşil İnovasyon Teknoloji Mentörlük Programında TÜBİTAK'ın çözüm ortağıyız. Bütün bu çalışmalara ilave olarak ilk defa İSTKA projesi yapacak olmanın heyecanını yaşıyoruz. İSTKA'nın 2025 yılı MDP kapsamında, ortaklarımızla birlikte üç proje için yaklaşık 40 milyon lira destek almaya hak kazandık. Liderliğini yaptığımız ve İstanbul Hazır giyim İhracatçıları Birliği (İHKİB) ile yürüteceğimiz Yapay Zekâ ile Tedarik Zinciri Optimizasyonu projesi için 12,2 milyon liralık destek alacağız. İHKİB'in liderliğindeki Hazır Giyim Tedarik Zincirinde İkiz Dönüşüm projemiz için de İSTKA 13,1 milyon liralık destek sağlayacak. İkiz dönüşüm odaklı her iki projeye hazır giyim sektörümüzün rekabet gücünü artıracaktır. İkiz Dönüşüm Yoluyla Endüstriyel Dekarbonizasyon (IDec-TT) projesini ise Yeditepe Üniversitesi ile yürüteceğiz. İSTKA'dan 11,9 milyon lira destek alacağımız proje ile demir, çelik ve çimento sektörlerinde yeşil ve dijital dönüşüm süreçlerini hızlandıracaktır."

Mustafa Gültepe, her üç projede bütçenin yüzde 90'ının İSTKA tarafından sağlanacağını, önümüzdeki süreçte yeni iş birlikleri ve projelerle dönüşümüne liderlik etmeyi sürdüreceklerini sözlerine ekledi.

Yaşam için teknoloji

Bosch Home Comfort'tan Compress 2000 AWF ısı pompası

Tek bir dış ünite ile küçük alanlarda yüksek performans

Üstün Bosch teknolojisinin yeni ürünü, **hepsi bir arada monoblok ısı pompası**

Bosch Compress 2000 AWF, 8-16 kW ve 22-30 kW arasında değişen esnek güç aralıkları, 54 dB'ye kadar düşük ayarlanabilir ses gücü seviyeleri ve verimli çalışma prensibi sayesinde güvenilir ısıtma, soğutma ve sıcak su üretimi sunar. **A+++'ya kadar verimlilik** derecesine sahip Compress 2000 AWF, fotovoltaik ve hibrit sistemlerle uyumlu çalışır. Kompakt tasarımıyla dar alanlarda iç ünite olmadan hem yerden hem bütçeden tasarruf sağlar.

Kompakt ve Verimli Isıtma Sever, Bosch Compress 2000 AWF Isı Pompası Seçer.

Ürünümüzü daha yakından tanımak ve hemen teklif almak için QR kodu okutun.

“İklim Değişikliğine Karşı Tarımda Dönüşüm Kaçınılmaz”

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Tarım Kurulu Başkanı Melisa Tokgöz Mutlu, iklim değişikliğinin tarım sektörü üzerindeki etkilerine ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Mutlu, artan sıcaklıklar, değişen yağış rejimleri ve kuraklığın yalnızca üreticileri değil, tüketicileri de doğrudan etkilediğini belirterek “Dünya genelinde tarım, iklim değişikliğinden en fazla etkilenen sektörlerin başında geliyor. Bu durum, gıda arz güvenliği ve ekonomik istikrarı da olumsuz etkiliyor.” dedi.

“KÜRESEL TİCARET SEKTEYE UĞRADI”

2023 yılı itibarıyla kuraklığın, dünyanın önemli su yollarında ciddi sıkıntılara yol açtığını hatırlatan Mutlu; Mississippi, Ren ve Yangtze nehirlerinde su seviyelerinin düştüğünü, Panama Kanalı'ndaki su yetersizliğinin ise küresel ticareti sekteye uğrattığını kaydetti. Bazı bölgelerde ise kuraklık yerine aşırı

yağış ve sel baskınlarının üretim tesislerini etkileyerek tedarik zincirinde aksamalara neden olduğunu aktardı.

Bilimsel çalışmalara göre iklim değişikliğinin her yıl gıda maliyetlerini yüzde 1,49 ila 1,79 arasında artırabileceğini belirten Mutlu, bunun genel enflasyon üzerinde de yüzde 0,76 ila 0,91'lik ek baskı oluşturduğunu ifade etti. Avrupa Merkez Bankası ve Potsdam İklim Etkisi Araştırma Enstitüsü'nün analizlerine göre ise 2035'e kadar küresel ısınmanın gıda enflasyonunu yüzde 3,23'e kadar çıkarabileceğini söyledi.

“SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM ARTIK BİR ZORUNLULUK”

Türkiye'de don, hortum, sel, dolu ve aşırı sıcaklık gibi meteorolojik afetlerin son yıllarda ciddi biçimde arttığını dile getiren Mutlu, “Bu afetler üretim verimliliğini düşürüyor, lojistik ve tedarik süreçlerinde zincirleme aksaklıklara neden

oluyor. Sellerin yol açtığı ekonomik kayıplar, depremlerden sonra ikinci büyük doğal afet kalemi hâline geldi.” dedi.

Mutlu, tarım sektörünün iklim değişikliğine karşı dayanıklılığını artırmak için sürdürülebilir tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması gerektiğini belirterek, “Suyun etkin kullanımı, biyolojik mücadele yöntemlerinin yaygınlaştırılması, kuraklığa dayanıklı ürün desenleri geliştirilmesi ve üretim-tüketim kayıplarının azaltılması gelecekte daha dirençli bir tarımsal yapı inşa edilmesi açısından büyük önem taşıyor.” dedi.

Hem çiftçilerin hem de sektörün tüm paydaşlarının yenilikçi ve sürdürülebilir uygulamalara geçiş yapmasının kaçınılmaz olduğunu vurgulayan Mutlu, bu adımların yalnızca ekonomik istikrarı desteklemekle kalmayıp ekosistemlerin korunmasına ve küresel iklim mücadelesine de katkı sağlayacağını ifade etti.

TİM Yönetim Kurulu Üyesi ve Tarım Kurulu Başkanı Melisa Tokgöz Mutlu: “Dünya genelinde tarım, iklim değişikliğinden en fazla etkilenen sektörlerin başında geliyor. Bu durum, gıda arz güvenliği ve ekonomik istikrarı da olumsuz etkiliyor.”

Türkiye Innovation Week 2025, 9-11 Ekim'de

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından bu yıl 12'ncisi düzenlenecek Türkiye Innovation Week 2025, 9-11 Ekim tarihleri arasında Haliç Kongre Merkezi'nde, “Tomorrow: Now” (Yarın: Şimdi) temasıyla kapılarını açacak. Ticaret Bakanlığının koordinasyonunda ve TİM'in ev sahipliğinde gerçekleşecek etkinlikte, gelenek olduğu üzere Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da yer alarak bir konuşma yapacak. Yapay zekânın üretimden ihracata, savunma sanayinden eğitime kadar birçok alanı dönüştürdüğü bu yeni dönemde, Türkiye Innovation Week 2025 bu değişimi farklı perspektiflerden ele alacak.

“İNOVASYON BİZİM İÇİN BİR MECBURİYET”

TİM Başkanı Mustafa Gültepe, organizasyonla ilgili yaptığı değerlendirmede, “Türkiye'yi ihracatta ilk 10 ülke arasına taşıma hedefimizde inovasyon bir seçenek değil, mecburiyettir. Üretim gücümüzü ileri teknoloji ve yapay zekâ ile harmanlamazsak küresel rekabette geride kalırız. Biz ihracatçılar olarak memleket sevgimizi ‘İşimiz üretim, gücümüz ihracat’ sözleriyle

ifade ediyoruz. TİM olarak inovasyonu yalnızca teknoloji üretmek değil, aynı zamanda bir düşünme ve yaşam biçimi olarak görüyoruz. 12 yıldır düzenlediğimiz Türkiye Innovation Week, bu anlayışın en güçlü platformu olmayı sürdürüyor.” dedi.

İNOVASYON EKOSİSTEMİ GÜÇLENİYOR

TİM, inovasyonu bir proje olarak değil, bütüncül bir ekosistem anlayışıyla ele alıyor. İnovaLİG ile kurumsal inovasyonu teşvik ederken, İnoSuit programıyla üniversite-sanayi iş birliklerini güçlendiriyor. Gençlere yönelik İnovaTİM ağıyla geleceğin inovasyon liderlerini yetiştiriyor; TİM-TEB Girişim Evleri aracılığıyla girişimcilik kültürünü tabana yayıyor.

Geliştirilen çözümler yalnızca fikir olarak kalmıyor, Türkiye'nin ihracatında somut rekabet avantajına dönüşüyor. Bu çabaların sonucu olarak Türkiye, Küresel İnovasyon Endeksi'nde son yıllarda dikkat çekici bir yükseliş kaydetti. Bu yükseliş, Türkiye'nin uluslararası inovasyon kapasitesinin tanındığını ve Türkiye Innovation Week'in stratejik hedeflerine ulaşma

yolunda ciddi bir mesafe alındığını ortaya koyuyor.

ONLINE KAYITLAR BAŞLADI

Etkinlik boyunca dünyaca ünlü konuşmacıların yer aldığı paneller, masterclass'lar, inovatif sergiler, deneyim alanları ve atölye çalışmalarlarıyla ziyaretçilere çok yönlü bir deneyim sunulacak. Yapay zekânın dönüştürücü etkisi; üretimden savunma sanayine, eğitimden hukuka kadar pek çok alanda örnek vakalarla tartışılacak. Bu yıl Türkiye Innovation Week sadece üç günlük bir etkinlik sınırlı kalmıyor. Etkinlik sonrasında yıl boyunca sürececek bir dijital etkileşim ağı da oluşturulacak. LinkedIn üzerinden yapılacak anketler, katılımcı içerik paylaşımları ve sürpriz ödülleriyle Türkiye Innovation Week, etki alanını dijital mecralarda da sürdürecektir.

Türkiye Innovation Week 2025, dünyada ve Türkiye'de fark yaratan inovasyon liderlerini, sektör öncülerini, girişimcileri ve öğrencileri aynı çatı altında buluşturacak. Katılımın ücretsiz olduğu etkinliğe www.turkeyinnovationweek.com adresinden ön kayıt yaptırılması zorunlu olacak.

Lagos'ta 500'den Fazla İş Görüşmesi Yapıldı

500'ün üzerinde ikili iş görüşmesinin gerçekleştirildiği heyet süresince Türk ihracatçıları, Nijerya pazarının potansiyelini yerinde gözlemlene ve doğrudan iş birliği fırsatlarını değerlendirme imkânı buldu.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Türk ihracatçıların Afrika pazarındaki varlığını güçlendirmek ve Nijerya ile ekonomik ilişkileri daha ileriye taşımak hedefiyle Ticaret Bakanlığının koordinasyonunda Nijerya'nın en büyük şehri Lagos'a genel ticaret heyeti düzenledi. Kimya, makine, çelik, elektrik-elektronik, mobilya ve gemi-yat sektörlerinden 15 ihracatçı firmanın katıldığı programa TİM Sektörler Konseyi Üyesi Ali

Can Yamanyılmaz başkanlık etti.

Heyetin açılış töreni 5 Ağustos 2025 Salı günü gerçekleştirildi. Açılışta TİM Sektörler Kurulu Üyesi ve Heyet Başkanı Ali Can Yamanyılmaz, Nijerya-Türkiye İş Konseyi (NTBC) Genel Direktörü Uche Osoka ve Lagos Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Gabriel Idahosa konuşma yaptı.

Açılış töreninin ardından ikili iş görüşmelerine geçildi. Heyet süresince Türk ve Nijeryalı firmalar arasında 500'ün üzerinde ikili iş görüşmesi gerçekleştirildi. Program, ikili görüşmelerinden sonra Lagos'ta gerçekleştirilen pazar araştırması çalışmaları ve firma ziyaretleri ile tamamlandı. Türk ihracatçıları, bu ziyaretlerde Nijerya pazarının potansiyelini yerinde gözlemlene ve doğrudan iş birliği fırsatlarını değerlendirme imkânı buldu.

Avustralya'ya İhracatta Hedef 2 Milyar Dolar

Türkiye İhracatçılar Meclisi, Ticaret Bakanlığının koordinasyonunda Avustralya'nın Sidney ve Melbourne şehirlerine ticaret heyeti düzenledi. TİM Başkan Vekili Ahmet Güleç'in başkanlığında gerçekleştirilen heyette makine, otomotiv, gıda, tekstil ve mobilya gibi sektörlerden 16 firma temsilcisi yer aldı. Program kapsamında Türk firmaları, 140 Avustralyalı şirketle 210'dan fazla ikili iş görüşmesinde bulundu. TİM Başkan Vekili Ahmet Gü-

leç, Türkiye'nin Avustralya'ya ihracatının 2024'te 1,1 milyar dolar seviyesine ulaştığını belirtti. İlk kez 1 milyar dolar sınırını aştıklarını ifade eden Güleç, "Ancak bu rakam arzu edilen düzeyde değil. Sidney ve Melbourne'deki temaslarımız, birçok sektörümüz için yüksek ihracat potansiyeli olduğunu gösterdi." dedi. Güleç, iki ülke arasındaki mesafeye ve lojistik zorluklara rağmen ihracatı orta vadede 2 milyar dolara çıkarmayı hedeflediklerini söyledi.

TİM Başkan Vekili Ahmet Güleç'in başkanlığında gerçekleştirilen heyette makine, otomotiv, gıda, tekstil, tekstil ve mobilya gibi sektörlerden 16 firma temsilcisi yer aldı.

İş Bankası'yla dış ticaret işlemlerinizi tek yerden yapın, kapılarınızı dünyaya açın.

Dış ticarete firmanızı büyütme, iş süreçlerinizi kolay ve verimli bir hale getirmek için sizi İş Bankası'na bekliyoruz.

Ayrıntılı bilgi: isbank.com.tr

Kredi talepleri için son karar İş Bankası tarafından verilecektir. İş Bankası, kredi talebini reddetme ya da gerekli gördüğü takdirde farklı şartlarda kredi tahsis etme ve teminat talep etme hakkına sahiptir.

Türkiye-Afrika Ticaretinde Yeni Dönem

“Afrika ile Büyü, Türkiye ile Kazan” temasıyla düzenlenen 13. WCI Forum, 54 ülkeden 1.800’ü aşkın iş insanını İstanbul’da bir araya getirerek iki kıta arasında ticaret ve yatırımda yeni bir dönemin kapılarını araladı.

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat: “Türk yatırımcılar, bugüne kadar kıta genelinde 2,3 milyar dolarlık yatırım yaptı ve bu yatırımlar sayesinde 35 bin kişiye istihdam sağlandı.”

Afrika kıtasının 54 ülkesinden gelen 1.800’ü aşkın iş insanı, Türkiye-Afrika ticari ilişkilerine ivme kazandırmak amacıyla İstanbul’da düzenlenen 13. Dünya Sektörler Arası İşbirliği Forumu’nda (WCI Forum) buluştu. “Afrika ile Büyü, Türkiye ile Kazan” temalı forum, iş fırsatları, yatırımlar ve sürdürülebilir ortaklıklar üzerine odaklanarak iki kıta arasında yeni ticaret köprüleri kurmayı hedefledi.

T.C. Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat’ın teşrifleriyle WOW Convention Center’da gerçekleşen foruma; Gambiya Enformasyon, Medya ve Yayın Hizmetleri Bakanı Dr. Ismaila Ceesay, Gana Spor ve Rekreasyon Bakanı Kofi Iddie Adams, TİM Başkan Vekili Ahmet Güleç ve Prof. Dr. Abdülkadir Develi katıldı. Üst düzey katılım, Afrika genelinde ortak kalkınma vizyonunun güçlü bir yansıması oldu.

TÜRKİYE-AFRIKA TİCARETİ 20 YILDA YEDİ KAT ARTTI

Açılış konuşmasında Türkiye-Afrika ilişkilerinin stratejik önemine dikkat çeken Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, 2003’te başlatılan “Afrika Ülkeleriyle Ticari ve Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesi Stratejisi” ile diplomatik temsilciliklerin 12’den 44’e, ticaret müşavirliklerinin ise 4’ten 31’e çıktığını hatırlattı. “Afrika, Türkiye için hiçbir zaman uzak bir coğrafya olmadı” diyen Bolat, “Adana, Mersin, Antalya, Muğla gibi kıyılarımızdan sadece 45 dakikalık uçuş mesafesindedir. Libya ise İzmir’e 1,5 saatlik uzaklıktadır” sözleriyle coğrafi yakınlığa vurgu yaptı.

Bakan Bolat, 2003’te 5,4 milyar dolar olan Türkiye-Afrika ticaret hacminin 2024’te 36,5 milyar dolara yükseldiğini belirterek bu yıl 40 milyar dolar hedeflediklerini ifade etti. Türkiye’nin Afrika’ya 21,8 milyar

dolar ihracat, Afrika’dan ise yaklaşık 15 milyar dolar ithalat yaptığını aktardı. Başlıca ticaret kalemlerinin makine, elektrik-elektronik, plastik, kimyasal, otomotiv, tarım ve demir-çelik ürünleri olduğunu belirten Bolat, Türk ürün ve hizmetlerinin Afrika’da kalite, teknoloji ve güvenin sembolü hâline geldiğini söyledi. Türk yatırımcılarının bugüne kadar kıta genelinde 2,3 milyar dolarlık yatırım yaptığını, bu yatırımlar sayesinde 35 bin kişiye istihdam sağlandığını da vurguladı.

“ÖNCELİĞİMİZ AFRIKA’NIN HUZURU”

TİM Başkan Vekili Ahmet Güleç konuşmasında, “Bizim için en önemli öncelik Afrika’nın huzuru, kalkınması ve gelişmesidir. Bunu tüm kalbimizle hissediyoruz. Ancak bunu gerçekleştirebilmenin yolu karşılıklı ticaretten geçiyor ve bugün dünyanın en önemli konusu da budur” dedi. Güleç, sözlerini şöyle sürdürdü: “Afrika’nın huzur, refah ve güven içinde olması en büyük temennimiz. Bu nedenle kıta ile ilişkilerimizi her geçen gün daha da geliştirmeyi arzuluyoruz. Afrika’nın sanayileşme ve kalkınma yolculuğunda Türkiye daima dost bir ülke olarak elini uzatmıştır ve uzatmaya devam edecektir. Birilerinin geçmişte söylediği gibi ‘umutsuz kıta’ değil, bizim için Afrika ‘umudun kıtasıdır.’ TİM olarak Afrika’ya yönelik gerçekleştirdiğimiz faaliyetler, ticari ilişkilerimizi geliştirme irademizin ve Türkiye’nin bu konudaki kararlılığının bir yansımasıdır. Bu doğrultuda hayata geçirdiğimiz her adım, sadece mevcut ticaretimizi artırmakla kalmıyor, aynı zamanda geleceğe dönük kalıcı ve sürdürülebilir iş birliklerinin de temelini atıyor.”

2024 yılında Afrika kıtasına 21,8 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirildiğini kaydeden Güleç, “Bu yılın ilk yedi ayında yüzde 9’a yakın bir artışla 13 milyar doları geçtik. He-

defimiz, karşılıklı ticaret hacmimizi önce 50 milyar dolara, ardından da 75 milyar dolara ulaştırmak” diye konuştu.

13.WCI Forum, diplomatik ilişkileri güçlendiren, ticareti ve yatırımları artıran, sürdürülebilir ortaklıkları destekleyen stratejik bir platform olarak Türkiye ve Afrika iş dünyasına yeni fırsatlar kazandırmaya devam edecek.

“AFRIKA İLE BÜYÜ, TÜRKİYE İLE KAZAN”

WCI Forum Başkanı ve Afrika Ticaret Merkezleri Kurucusu Utku Bengisu, 13 yıldır Afrika’nın her bölgesinde Türkiye’yi tanıttıklarını, Türkiye’de düzenledikleri konferanslarla ise Afrika’nın sunduğu ticaret olanaklarını anlattıklarını söyledi.

Türk ürün ve teknolojilerinin Afrika genelinde gördüğü ilgiden gurur duyduklarını belirten Bengisu, “Ülkesini en çok sevenin en çok çalışan olduğuna inanıyoruz. Afrika’da temsil edilen her Türk teknolojisi, ay yıldızlı bayrağımız gibi ülkemizin değerlerini göklere taşıyor. 450 bin şirketlik Türkiye’nin en büyük Afrika şirket veri tabanına sahibiz” dedi.

SOMUT İŞ BİRLİKLERİ İÇİN PLATFORM

Gana Spor ve Rekreasyon Bakanı Kofi Iddie Adams, WCI Forum’un

yalnızca kartvizit alışverişi için değil, somut ve sonuç odaklı ortaklıklar kurmak için önemli bir platform olduğunun altını çizdi. Adams, Gana’nın altın, kakao, soya fasulyesi ve tarım ürünleri ihraç ettiğini; Türkiye’nin ise inşaat malzemeleri, makine, işlenmiş gıda ve tekstil alanlarında güçlü tedarikçi konumunda olduğunu belirtti.

Gambiya Enformasyon, Medya ve Yayın Hizmetleri Bakanı Dr. Ismaila Ceesay ise, WCI Forum’un ticaretin yanı sıra dijitalleşme, kültürel iş birlikleri ve girişimcilik alanlarında da fırsatlar sunduğunu belirtti.

TİM Başkan Vekili Ahmet Güleç: “TİM olarak Afrika’ya yönelik gerçekleştirdiğimiz faaliyetler, ticari ilişkilerimizi geliştirme irademizin ve Türkiye’nin bu konudaki kararlılığının bir yansımasıdır.”

TARİFE POLİTİKALARININ ENFLASYON ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

PROF. DR. EMRE ALKIN

Böyle giderse ABD, orta vadede dış açık vermeye devam ederken bir de enflasyonla karşı karşıya kalacak. Fed'e baskı yapıp faizleri düşürmeye çalışmak âdeta yangına benzin dökmek gibi.

2000'li yıllardan beri ekonomilerin karşılaştığı her belayı, kamuyu büyütüp para miktarını artırarak atlatma çabası sebebiyle kurtulamadığımız enflasyon, Donald Trump ile yeni bir dönüğe hazırlanıyor. Ulaşan tüm veri bize gösteriyor ki Trump'ın yüksek oranlı gümrük tarifeleri enflasyonist baskıları geri getirecek. ABD Ticaret Temsilciliği USTR'a göre uygulanan tarifeler nedeniyle Çin'den ithalatla gözle görülür bir düşüş yaşandı. Örneğin, elektronik ve otomotiv sektörlerinde ithalat hacimleri yüzde 10-15 oranında azalmış gözüküyor. Ancak bu durum, Çin'den gelen ürünlerde yaklaşık 37,5 milyar dolarlık ek maliyet ortaya çıkarmış. Wiley&Sons'un 2024 raporuna göre bu maliyet artışları, elektronik ve otomotiv ürün fiyatlarını sırasıyla yüzde 10-15 arasında yükseltmiş. Batı ölçülerinde oldukça yüksek bir artış diyebilirim. Bu rapor, Trump'ın dünya ticaretine sihirli dokunuşlarından (!) önce yazılmıştı. Şimdi her gün maliyetler artıyor.

IMF'nin 2024 Ekim tarihli raporunda, "Hükûmetlerin ticaret politikaları ve maliyetli tarifeleri, enflasyonu yeniden yükseltebilir ve uzun vadeli ekonomik sürdürülebilirliği tehdit edebilir" ifadeleri yer almıştı. Bu bağlamda tarifeler ve piyasa beklentileri,

enflasyonun kısa sürede yükselmesi riskine yol açtı ve bu da Fed'in faiz politikalarını şekillendiren kritik nokta oldu. Bu arada Amerikalıların pandemiden sonra aylık 100 milyar dolardan fazla parayı dışarıda yemek yemeğe harcadıkları biliniyor. Bunun sebebinin geçenlerde paylaşılan bir araştırma ile anladık. ABD'de "ucuz yemek" marketten yapılan alışverişe göre daha hesaplı. Ancak söz konusu yemeğin kalitesi konusunda ciddi tartışmalar var.

İTHALATA BAĞIMLILIK VE SEKTÖREL RİSKLER

ABD'nin, Çin ve Hindistan'a karşı gösterdiği yüksek ithalat bağımlılığı ekonomik kırılganlığı artırırken tarifelerin katılaşmasıyla riskleri büyütüyor. ABD Ticaret Bakanlığının verilerine göre Çin'den otomotiv parçaları ithalatı 2023 sonu itibarıyla toplam ithalatın yüzde 18'i seviyesinde. Elektronik ürünlerde ise bu oran yüzde 23'e ulaşmış durumda. Enflasyon ve maliyet artışları, özellikle otomotiv ve elektronik sektörlerinde tedarik zincirlerinin kopmasına neden olabilir. Otomotiv endüstrisi, 2024'te toplam üretimin yüzde 12'sini Çin'den sağlıyor. Bu sektörde, tedarik zincirleri bozulursa, fiyatlarda yüzde 15-20'ye varan artışlar ortaya çıkabilir.

İlaç Sanayi ve Diğer Stratejik ürünler ile enerji alanlarında da ABD'nin dışa bağımlılık devam ediyor. ABD Enerji Bakanlığının Kasım 2024 verilerine göre enerji ithalatı toplam enerji tüketiminin yaklaşık yüzde 14'ünü karşılıyor. Nadir toprak elementleri ithalatı ise Amerikan savunma ve teknolojik üretimin yüzde 60'ına yakın bir kısmını oluşturuyor. Bu elementlerde Çin ve Endonezya'nın egemenliği bulunuyor. Bu bağımlılık, tarifelerin uzun vadede sürdürülebilirliğini sorgulatan temel unsurlardan biri hâline geldi.

FED'İN FAİZ POLİTİKASI VE EKONOMİK DÖNÜŞÜM

Şimdi Trump'ın eksik bilgiyle başlattığı tarife savaşının neticesinde para politikasına müdahalesine gelelim. Hatırlarsak, FED başkanı ve yönetimi, ekonomik büyümeyi desteklemek adına 2024 sonunda politika faiz oranını yüzde 5'ten yüzde 2-3 seviyesine çekmeyi gündeme getirmişti. IMF'nin 2024 Ekim Raporu da "Düşük faiz politikası, büyümeyi desteklerken, finansal balon ve enflasyon risklerini artırabilir" uyarısında bulunmuştu. Ancak faizler daha düşmeden sadece düşmesinin beklentisi bile piyasaları hareketlendirdi. Düşük faiz ortamı beklentisi, konut kredileri ve tüketici kredilerinde patlama yarattı. Fed raporları, 2024 yılında, konut kredisi kullanımı yüzde 15 artış göstermiş olduğunu, toplam kredi hacminin de 3,8 trilyon dolara ulaştığını gösteriyordu. Böylece ekonomik aktivite kısa vadede canlandı. Trump bugünlerde bunu kendisine mal etmeye çalışıyor. Hâlbuki pek alakası yok.

Harvard Business Review uzmanları, uzun vadede düşük faiz politikası, varlık fiyatlarının balonlaşmasına ve finansal istikrarın bozulmasına yol açabilir diyor. Bunu söylemek için

uzman olmaya pek gerek yok. Bugün bile hisse senedi ve konut piyasalarında aşırı fiyat artışları gözlemleniyor. Tüm bu gelişmeler, Amerikan ekonomisinin büyük ölçüde finansallaştığı gerçeğini gösteriyor ve balonların patlaması hâlinde büyük bir finansal kriz riski taşıyor. Daha önceki bir yazımda bu tehlikeden uzun uzun bahsetmiştim.

Düşük faiz ısrarı sebebiyle, doların uluslararası değeri de aşağı yönlü baskı altında. Bu gelişme, ithal ürünlerin fiyatlarını yükseltiyor ve enflasyonu yeniden tetikliyor. Özellikle enerji ve nadir toprak elementleri gibi stratejik ürünlerin maliyetleri yükseliyor.

SİYASET VE PİYASA DİNAMİKLERİ

Tüm bu gelişmeler, ciddi siyasi sonuçlar doğurabilir. Foreign Affairs dergisinde çıkan analizlere göre enflasyonun yeniden yükselişi, seçmen nezdinde ekonomik kaygıları artıracak ve bu da hükûmetlerin işlerini zorlaştıracak. Maalesef ortaya çıkan sonuçlar, ülkeleri daha da korumacı bir hâle sokabilir. Aynı zamanda, piyasalarda oynaklık yüksek seviyelere ulaşabilir. Yüksek enflasyon ve finansal istikrarsızlık tehdidi, büyüme beklentilerini aşağı yönlü revize ettirecek gibi gözüküyor.

Özetle, tarife artışları ve yüksek maliyetler, enflasyonu yükseltirken Trump'ın iktisat kitaplarında yazan Marshall-Lerner şartını pek bilmediği de ortaya çıkıyor. Eğer bazı ürünlerde dışa bağımlılık yüksekse ve ithal ikamesi kısa vadede mümkün değilse ulusal paranın değerini düşürmek fayda vermiyor. Ayrıca bağımlılık konusu olan mallara yüksek gümrük vergisi koymak enflasyonu artırıyor. Türkiye bu yanlış 2014'ten beri yapıyor. Bugün yüksek enflasyon ve sanayisizleşme ile karşı karşıya.

Böyle giderse ABD, orta vadede dış açık vermeye devam ederken bir de enflasyonla karşı karşıya kalacak. Fed'e baskı yapıp faizleri düşürmeye çalışmak âdeta yangına benzin dökmek gibi.

Tüm bu gelişmeler, Amerikan ekonomisinin büyük ölçüde finansallaştığı gerçeğini gösteriyor ve balonların patlaması hâlinde büyük bir finansal kriz riski taşıyor.

Yerelden Globale Topyekûn Kalkınma

“Türkiye’nin Yerel Kalkınma Hareketi Başladı”

81 ili kapsayan ve “Doğudan Batıya Kuzeyden Güneye Topyekûn Kalkınma” vurgusuyla tanıtılan Yerel Kalkınma Hamlesi Programı ile sanayiden tarıma, teknolojiye kadar çok sayıda sektörde yatırımın önünün açılması hedefleniyor.

Türkiye, 2000’li yılların başından itibaren güçlü ekonomik büyüme ve bölgeler arası dengesizlikleri azaltma hedefiyle çok sayıda kalkınma ve teşvik programı uyguladı. Kalkınmanın temel dinamiklerinden olan bu teşvikler ve ihracatçıların gayretli çalışmaları sayesinde 2000 yılında 27 milyar dolar olan ihracatını 10 yıl gibi kısa bir sürede 113 milyar dolara çıkaran Türkiye, 2023 yılında ise yeni bir rekora imza atarak 262 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdi.

21. yüzyılın ikinci çeyreği boyunca bölgelerin potansiyeliyle bütünleşen kalkınma modellerine öncelik verilmesi üzerinde duruluyor. Böylelikle Türkiye için sürdürülebilir, nitelikli ve kapsayıcı büyüme mümkün kılınacak. Refahın ülke geneline dengeli şekilde yayılarak topyekûn kalkınmayı temin edecek adımlardan bir yenisi temmuz ayında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı aracılığıyla duyuruldu.

“Doğudan Batıya Kuzeyden Güneye Topyekûn Kalkınma” vurgusuyla tanıtılan Yerel Kalkınma Hamlesi Programı ile sanayiden tarıma, teknolojiye kadar çok sayıda sektörde yatırımın önü açılacak.

TÜRKİYE YÜZYILI’NIN KALKINMA PROJEKSİYONU

Teşvik politikaları sadece yatırımcıları değil aynı zamanda aramalı üreticilerini, tedarik zinciri aktörlerini ve bölgesel iş gücü piyasasını destekleyerek çapraz sektör kümelenmelerini teşvik ediyor. Organize Sanayi Bölgelerine (OSB) yönelik destekler, bölgesel yatırım teşvik paketleri, cazibe merkezleri projeleri, AR-GE ve yeşil dönüşüm destekleri gibi araçlar ise sadece istihdamı artırmakla kalmayıp yerel üretim kapasitesi ile yerelden küresele uzanan sinerjiyi güçlendirmeye yönelik stratejik adımlar oldu.

Cumhuriyetin 100. yılı ile birlikte oluşturulan “Türkiye Yüzyılı” vizyonu, bu çabaları daha büyük bir perspektifle ele alıyor. Yeni vizyon doğrultusunda yatırım, üretim, istihdam ve ihracat temelinde büyüyerek reel ekonomiyi her geçen gün daha da güçlendirme hedefi bulunuyor. İthal girdiyi azaltarak, katma değerli üretimi artırmak ve bunun sonucunda da yerli ve milli bir ekonomi oluşturmak en büyük hedef. Bu bağlamda, yerel dinamikler ve atıl kaynakların harekete geçirilmesi ekonomi politikasının merkezine yerleşmiş durumda.

“Türkiye Yüzyılı” vizyonu, bu stratejik yaklaşımın genel başlığı olarak kalkınmayı yerelden başlatıp bölgesel refahı ulusal büyümeyle dönüştürüyor. Bu vizyon içinde yeni teşvik programları, yerel kapasiteyi ekonomik dönüşümle doğrudan ilişkilendiren araçlara dönüştürüyor.

81 İLDE 324 YATIRIM, 240 MİLYON TL DESTEK

“Yerel Kalkınma Hamlesi” Teşvik Programı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen, illere özgü

Yatırım Konuları Nasıl Belirlendi?

- Yerel ihtiyaçların karşılanması,
- Atıl kaynakların değerlendirilmesi,
- İleri-geri bağlantılı sektörlerin geliştirilmesi,
- Kümelenme imkânlarının oluşturulması,
- Teknoloji üretim seviyesinin yükseltilmesi,
- İstihdamın artırılması,
- Sosyo-ekonomik gelişmişliğin güçlendirilmesi kriterleri doğrultusunda belirlenmiştir.

Program; bölgeler arasında gelişmişlik farklarını azaltmayı, yerel üretimi artırmayı, ithal ikamesini teşvik ederek tedarik zincirlerini yerelleştirmeyi ve nitelikli iş gücünü destekleyerek istihdamı artırmayı hedefliyor.

potansiyelleri ortaya çıkarıp harekete geçirmeyi amaçlayan yeni bir kalkınma yaklaşımı. “Top-yekûn Kalkınma” ilkesiyle, 81 ilin atıl kaynakları, yerel ihtiyaçları ve sektörel avantajları dikkate alınarak müstakil yatırım konuları belirlendi ve teşvikler de bu doğrultuda planlandı.

2012 yılında uygulamaya alınan teşvik sistemiyle, ülke genelinde birçok yatırım hayata geçti. 2012 ile 2025 arasındaki zaman diliminde 98 binden fazla yatırım teşvik belgesi düzenlendi. Uygulanan teşvik sistemiyle bu süreçte yaklaşık 14 trilyon lira yatırım ve 3 milyon istihdamın önü açıldı. Teşvik belgesi alan yatırımların 32 bini tamamlandı. Sistemin ortaya koyduğu sonuçlar ve sağlanan verimlilik, yeni bir teşvik yaklaşımının gerekli olduğunu gösterdi. Yerel Kalkınma Hamlesi de bu doğrultuda planlandı.

Bu yaklaşım; bölgeler arasında gelişmişlik farklarını azaltmayı, yerel üretimi artırmayı, ithal ikamesini teşvik ederek tedarik zincirlerini yerelleştirmeyi ve nitelikli iş gücünü destekleyerek istihdamı artırmayı hedefliyor. Program, hem yeni yatırımları hem de mevcut yatırımlarda kapasite ve istihdam artışını (yüzde 75 ve yüzde 50 eşiklerine ulaşan) teşvik ediyor. Bu sayede, yerel sanayi kümelenmelerinin gelişimine uygun bir reform ortamı oluşturuluyor.

DESTEK PAKETİ İLE YEREL KATMA DEĞER VE İSTİHDAM ARTIRILACAK

Program, 29 Mayıs 2025 tarihli ve 9903 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı’na dayanarak 9 Temmuz 2025’te uygulama usul ve esasları ile yatırım konuları listesiyle resmî olarak yürürlüğe girdi. 81

ilin her biri için dört özel yatırım konusu belirlenerek, duyurusu yapıldı.

Sayırsız finansal vergi ve yerel avantajı tek bir çatıda toplayan destek paketi; yatırım maliyetlerini düşürürken yerel katma değer ve istihdamı artırmayı hedefliyor. Bölgesel yatırımların cazibesini artıran bu model, yerel dinamiklerle devlet desteklerini birleştirdiği için ekonomik transformasyonu onu yalnızca destek değil, aynı zamanda yön belirleyici bir araç hâline getiriyor.

- KDV İstisnası: Makine-teçhizat, yazılım ve gayrimaddi hak kiralalamalarında KDV’den muafiyet.
- Gümrük Vergisi Muafiyeti: Yatırım mallarının ithalatında gümrük muafiyeti.
- Faiz/Kâr Payı Desteği: Sabit yatırım tutarının yüzde 70’ine kadar kredi kullanımı için faiz veya kâr payının yüzde 40’ına kadar destek; en fazla 20 puan, süre 5 yıl ve destek sınırı 240 milyon TL.
- Makine Desteği: Birim fiyatı 2 milyon TL üzeri makineler için yatırım tutarının %25’i oranında destek, üst limit 240 milyon TL; faiz desteğiyle aynı anda kullanılmıyor.
- Sigorta Primi İşveren Hissesi: İşveren primlerinin asgari üç-

ret kısmının yüzde 50’si 8 yıl boyunca; 6. bölge illeri için ise yüzde 100’ü 12 yıl boyunca karşılanıyor.

- Sigorta Primi İşçi Hissesi: Yalnızca 6. bölge illerinde, işçi priminin asgari ücret kısmı 10 yıl boyunca Bakanlık tarafından ödeniyor.
- Vergi İndirimi: Yatırım tutarının yüzde 50’sine kadar yüzde 60 oranında kurumlar veya gelir vergisi indirimi; bu indirim yatırım katkı payına da yansıtılabilir.
- Alternatif olarak, vergi indiriminden vazgeçen yatırımcılar için faiz/kâr payı desteği yüzde 25’e, makine desteği 20’ye çıkarılabilir ve destek limiti 300 milyon TL olur.
- Yatırım Yeri Tahsisi: Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü uygun gördüğü projelere yatırım alanı tahsis edebilir.
- Fizibilite Raporu: Başvuru esnasında her proje için tam fizibilite raporu zorunlu.
- Başvuru Sınırlaması: Her yatırımcı (tek başına ya da ortak olarak) en fazla 5 proje başvurusunda bulunabilir.
- Hâlihazırda Desteklenen Projeler: Daha önce teşvik belgesi düzenlenmiş veya kamu desteği almış projeler başvuruda bulunamaz.

“BÖLGESEL KALKINMADA YENİ BAŞARI HİKÂYELERİ YAZILACAK”

Mehmet Fatih Kacır
Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Mevcut küresel tablo ve ülkeyimizin stratejik öncelikleri, yeni bir teşvik yaklaşımı ortaya koymanın isabetli ve gerekli bir adım olduğunu gösterdi. Bu doğrultuda; yoğun bir hazırlık çalışması yürüttük. 13 yıl boyunca yürürlükte olan sistemin çıktılarını, stratejik alanlarda yatırımcı ilgisini besleyecek farklı destek enstrümanlarının etkinliğini titizlikle analiz ettik.

Hazırlık sürecinin her aşamasında kapsayıcı ve kuşatıcı bir istişare süreci yürüterek; karmaşıklıktan uzak, hedef odaklı, seçici ve yatırımcılarımızın beklentilerini karşılayacak yeni bir teşvik sistemi kurguladık. Yeni sistem, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın onayıyla mayıs sonunda yürürlüğe girdi.

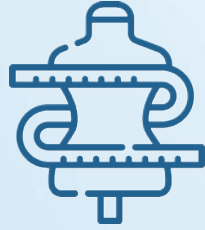
Yeni teşvik sisteminin temel unsurları arasında yer alan Yerel Kalkınma Hamlesi Teşvik Programı ile âtil kaynakların kullanılması, yerel ihtiyaçların karşılanması, bölgelerin yetkinlik ve teknoloji üretim düzeyinin geliştirilmesi için adım attık.

Program kapsamında desteklenmek üzere; pek çok kriteri dikkate alarak, kalkınma ajansları yatırım destek ofislerinin saha çalışması ve yoğun istişareler neticesinde her bir ilimiz için dört adet olmak üzere toplam 324 yatırım konusu belirledik. Bakanlığımız Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda uygulanacak programımızın, ülke sathında yerel ve bölgesel kalkınmada yeni başarı hikâyeleri yazmamıza vesile olacağına inanıyoruz.

Programın Hedefleri

- İllerin sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesinin yükseltilmesi.
- Coğrafi potansiyellerin ve âtil kaynakların değerlendirilmesi.
- Yerel ihtiyaçların karşılanması.
- Bölgede üretimi olmayan, başarı olasılığı yüksek sektörlerin geliştirilmesi.
- Mevcut sektörlerin ileri-geri bağlantılarının desteklenmesi ve kümelenmelerin oluşturulması.
- Yerel istihdamın artırılması.

Desteklerin, Şehirlere Göre Dağılımı

İstanbul

- Tasarım, Moda ve Kreatif Üretim Atölye Yatırımları
- Simgesel Mimari Yatırımlar
- Görsel-İşitsel Prodüksiyon ve Stüdyo Altyapısı Yatırımları
- Nitelikli Kültür Endüstrileri Yatırımları

Bursa

- Biyopolimer Üretimi
- Sismik İzolatör Üretimi
- Metal İşlemeye Mahsus 5 Eksen İşleme Merkezi Üretimi
- On-Shore RES için Rüzgâr Türbini Üretimi

Samsun

- Silah ve Silah Parçaları Üretimi
- Akıllı Filtre Sistemleri Üretimi
- Metal ve Kauçuktan Ticari Araç Aksam ve Parçaları Üretim Tesisi
- Tıbbi Cihaz Üretimi

Trabzon

- Entegre Su Ürünleri Üretimi ve İşleme Tesisi
- Elektrikli Tekne ve Yat Üretimi
- Endüstriyel Ağ ve Benzeri Ürünler Üretimi
- Tıbbi ve Aromatik Bitkilerden Biyoaktif Potansiyelli Ürünler ve Katma Değerli Ürünler İmalatı

Sivas

- Havacılık Raylı Sistemler ve Otomotiv Endüstrileri için Mekanik Bağlantı Elemanları İmalatı
- Ulaşım Araçlarında Kullanılan Elektriksel ve Diğer Ara Bağlantı Sistemleri / Ekipmanları İmalatı
- Alçı Plaka Üretimi
- Optik Ürünler İmalatı

Balıkesir

- S Cam Elyaf Üretimi
- Mermer Atıkları Mikronize Öğütme Tesisi
- Yeşil Hidrojen Üretimi
- Asgari 2500 Küçükbaş Kapasiteli Entegre Süt Üretim ve İşleme Tesisi

İzmir

- Rulman Üretimi
- Yüzer Deniz Üstü Rüzgâr Türbini Platformu Üretim Tesisi
- Sürdürülebilir Havacılık Yakıtı (SAF) için Bitkisel Atık Yağdan Hammadde Üretimi
- Tarımsal Atıklardan Selüloz Üretim Tesisi

Antalya

- Sporcu Sağlığı ve Performans Merkezi
- Katma Değeri Yüksek Tıbbi ve Aromatik Bitkisel Ürünler Üretimi
- Mikroalg Tabanlı Omega 3 ve Biyogübre Üretimi
- Organik Sera Atıklarından Selüloz veya Mikrobiyal Gübre Üretim Tesisi

Adana

- Teknolojik Tarım Makineleri Üretimi
- Turunc vb. Meyve Atıklarından Katma Değerli Gıda Üretimi
- Sentetik/Taş Kâğıt Üretimi
- Tornalama ve Frezeleme için Kesici Uç Üretimi

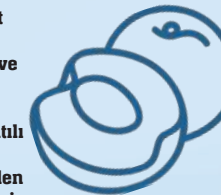
Şanlıurfa

- Selüloz ve Selüloz Bazlı Kimyasal Ürünler Üretimi
- Taş Yünü Üretimi
- Entegre Su Ürünleri Üretimi ve İşleme Tesisi
- Koyun Yapağısından Katma Değerli Ürün Üretimi

Malatya

- Asgari 2.000 Büyükbaş Kapasiteli Entegre Besi ve Et Ürünleri İşleme Tesisi
- Entegre Su Ürünleri Üretimi ve İşleme Tesisi
- Hazır Giyim ve Konfeksiyon Sektöründe İleri-Geri Bağlantılı Ürünlerin Üretimi
- Kayısı ve Kayısı Çekirdeğinden Katma Değeri Yüksek Ürünlerin Üretimi

Van

- Taş Yünü Üretimi
- Koyun Yapağısından Katma Değerli Ürün Üretimi
- Hazır Giyim ve Konfeksiyon Sektöründe İleri-Geri Bağlantılı Ürünlerin Üretimi
- Taş Yünü Üretimi

Konya

- Raylı Taşımacılık İçin Demiryolu Araçlarına Ait Parçaların Üretimi
- Mermi Üretim Tesisi
- MIM Teknolojisiyle Askeri Silah Parçaları ve Soğuk Dövme Namlu Üretimi
- Yem Katkı Maddeleri/Buzağı Maması Üretimi

NIHAİ TARİFELER, KÜRESEL EKONOMİ VE TÜRKİYE’NİN İHRACATI

DR. CAN FUAT GÜRLESEL

Açıklanan nihai tarife oranları ile bir ticaret savaşından şimdilik uzaklaşmıştır. Buna bağlı olarak dünya ekonomisi için büyüme tahminleri yüzde 3,0 seviyesine kadar yükselmeye başlamıştır.

ABD’nin ithalatla ilave tarife uygulama hedefi 2025 yılının ilk yarısında küresel ekonomi için büyük belirsizlik ve endişeler yaratmıştı. 2 Nisan tarihinde açıklanan ilk tarife oranları sonrası belirsizlik ve endişeler daha artmıştı. Daha sonra başlayan ticaret müzakereleri sonrası 7 Ağustos tarihinden itibaren uygulanacak ilave tarifeler belirlendi. Nihai tarifeler korkulanın aksine daha düşük oranlarda belirlendi. Buna bağlı olarak küresel ekonomiye ilişkin endişeler azalırken belirsizlikler de önemli ölçüde ortadan kalktı.

ABD NİHAİ TARİFE ORANLARINI BELİRLEDİ, 8 TİCARET ANLAŞMASI YAPTI

ABD, 9 Nisan tarihinden itibaren ithalat yaptığı ülkelerle ticaret müzakerelerine başladı. Bunlar içinde Avrupa Birliği (AB) ve yedi ülke ile ticaret anlaşması yaptı. Anlaşma uyarınca ABD, AB’ye yüzde 15 tarife uygulayacakken AB karşı tarife adımını altı ay erteledi. Anlaşma yapılan ülkeler ise İngiltere (yüzde 10), Japonya ve Güney Kore (yüzde 15), Vietnam (yüzde 20), Filipinler ve Endonezya (yüzde 19) oldu.

Çin ile de bir ön anlaşma gerçekleştirildi. ABD ile Çin ticaret müzakerelerini 12 Kasım’a kadar sürdürecektir. Müzakere sürecinde karşılıklı yüzde 30 ilave tarife uygulanmaktadır. ABD, Kanada’ya yüzde 35, Hindistan ve Brezilya’ya yüzde 50 tarife uygulamaya başlamıştır. Meksika’ya yüzde 25 tarife uygulama kararı alınırken iki ülke arasında müzakereler sürmektedir.

KÜRESEL EKONOMİ İÇİN RESESYON VE YENİDEN ENFLASYON ENDİŞELERİ AZALDI

ABD’nin tarife uygulaması hedefi çerçevesinde yapılan bir çalışma başta ABD olmak üzere küresel ekonomide resesyon endişelerini ve enflasyonda yeniden artış senaryosunu gündeme getirmişti. 2025 yılında dünya ekonomisinde büyümenin yüzde 2,0-2,5 arasında kalma olasılığı artmıştı. Ancak açıklanan nihai tarife oranları ve diğer ülkelerin ABD’ye karşı vergi uygulayacak olması ile (Çin ve Kanada hariç) bir ticaret savaşından şimdilik uzaklaşmıştır. Buna bağlı olarak dünya ekonomisi için büyüme tahminleri yüzde

3,0 seviyesine kadar yükselmeye başlamıştır. Enflasyon tarafında ise endişe daha çok ABD için geçerli kalmaya devam etmektedir. Nihai tarifeler diğer ülkeler için enflasyonu artırıcı etki yapmayacaktır. Merkez Bankaları da parasal gevşeme konusunda daha rahat olacaktır (ABD merkez bankası hariç).

DÜNYA TİCARETİNDE YENİDEN BÜYÜME BEKLENTİSİ

İthalatta uygulanacak ilave tarifelerin doğrudan ilk etkisi dünya mal ticareti üzerinde olmaktadır. Dünya Ticaret Örgütü 2025 Nisan ayında ilk açıklanan tarife oranlarına bağlı olarak 2025 yılında dünya mal ticaretine ilişkin dört daralma senaryosu açıklamıştı. Buna göre mal ticaretinin miktar olarak yüzde 0,9 ile yüzde 4,5 arasında daralacağı öngörülmüştü. Ancak yılın ilk ve ikinci çeyreğinde dünya mal ticareti tarifeler öncesi önden yüklemeli siparişler ile miktar bazında yüzde 4,0 büyüme göstermiştir. Bu gelişmeye bağlı olarak ve nihai tarifelerin açıklanması ardından 2025 yılında dünya mal ticareti için miktar olarak yüzde 0,9 büyüme tahmini yapılmıştır. Kuzey Amerika dışında daralma beklenen bölge kalmamıştır.

TÜRKİYE’NİN İHRACATI NASIL ETKİLENECEK

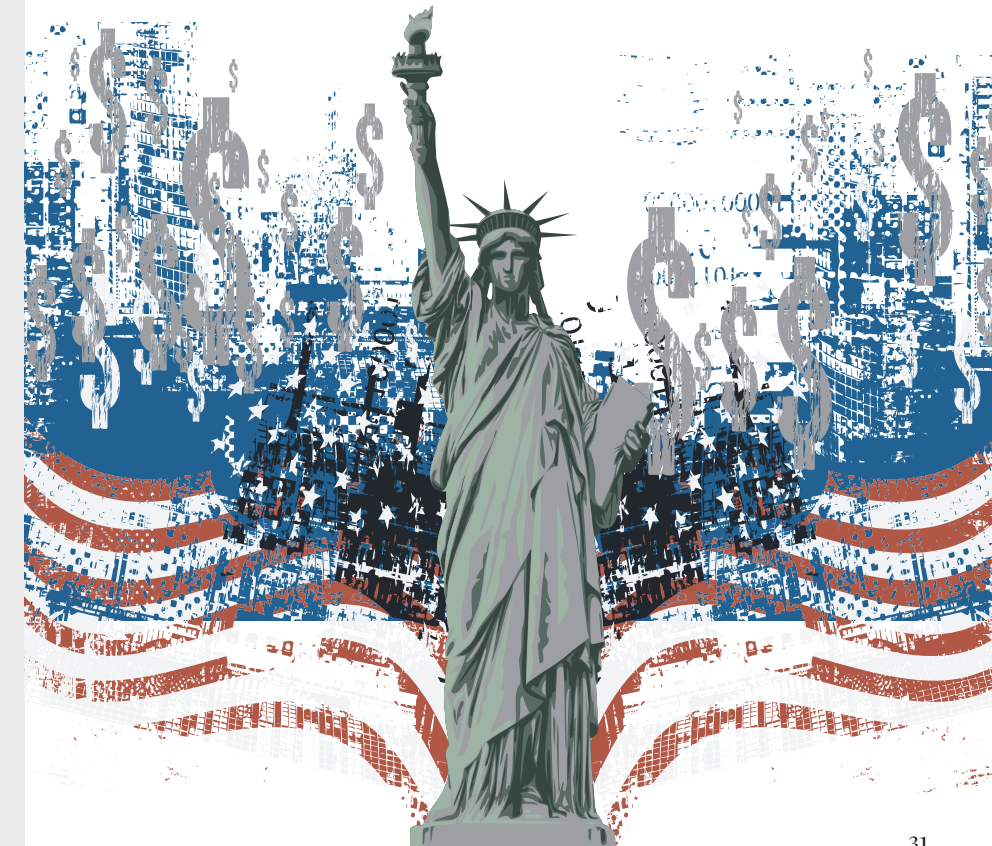
ABD’nin uygulamaya başladığı nihai tarifeler, Türkiye’yi üç yönü ile etkileyecektir.

İlk olarak ABD, Türkiye’ye yüzde 15 ilave tarife kararı almıştır. Türkiye, ABD’ye ihracatında ilave yüzde 15 vergi

ile karşılaşacaktır. AB ülkelerine de yüzde 15 tarife uygulanacağı dikkate alınırsa ABD ile denk ticareti olan Türkiye için 15 puan ilave tarife yüksek kalmıştır. ABD pazarında diğer ülkelere uygulanacak tarifeler de Türkiye’nin bu pazardaki rekabetini doğrudan etkileyecektir. Hindistan (yüzde 50) ve Çin’e (yüzde 30 geçici) yüksek tarifeler gelmiştir. Başta Vietnam olmak üzere ABD’ye ihracatı hızla artan Asya ülkelerine yüzde 19-20 tarife gelmiştir. Güney Amerika ülkelerine tarife daha çok yüzde 10 olarak uygulanacaktır. Mısır, Fas, S. Arabistan ve BAE’ye yüzde 10 tarife açıklanmıştır. Nihai tarifeler sonrası ABD’nin ithalatında önemli kaymalar

olacaktır. Türkiye özellikle Çin ve Hindistan’ın azalacak ihracatını ikame etmeye yönelmelidir. Tarifelerin Türkiye’ye son etkisi ise ABD’de yüksek tarife ile karşılaşacak ülkelerin bu pazardaki kayıplarına karşı diğer pazarlarda daha agresif olması ve Türkiye’nin ihracatta daha zorlu rekabet ile karşılaşması olasılığıdır. Bunun ilk işaretleri AB pazarında Çin ve Hindistan’ın artan ihracatı ile görülmeye başlanmıştır. Türkiye’nin, birçok pazarında Çin ve Hindistan ile rekabeti artacaktır.

Son Söz: ABD’nin nihai tarifelerinin Türkiye’nin toplam ihracatı üzerinde etkisi nötr olacak gibi görünmektedir.

Tarımın Geleceği Yüksek Teknolojide

Artan sıcaklık, kuraklık ve yangınlarla boğuşan tarım, iklim krizinin en kırılgan sektörlerinden biri hâline geldi. Kuraklık, don ve orman yangınları üretimi sert biçimde zorlarken 74 milyar dolarlık tarım ekonomisine sahip olan Türkiye, sürdürülebilir tarım adımlarıyla bu sürecin hasarlarını en aza indirme gayretinde.

Küresel tarım ekonomisinin büyüklüğünün 3,7 ile 4 trilyon dolar arasında olduğu tahmin ediliyor. Dünyada ekilebilir tarım alanlarının yüzde 0,8'ine sahip olan Türkiye ise tarımsal açıdan dünyanın 10. büyük ekonomisi olarak dikkat çekiyor. Tarımsal üretimi rekor seviyelere ulaşan Türkiye'nin, 2023 yılında 68,9 milyar dolar olan üretimi, 2024'te yüzde 7 artışla 74 milyar dolara çıktı.

Ekilebilir alan açısından her ne kadar geniş arazilere sahip olsa da Türkiye, tarımsal üretimde bazı riskli durumlarla karşı karşıya. Parçalanan araziler, orman yangınları, işletme başına düşen arazi miktarının azlığı, modern tarım tekniklerinin yeterince kullanılmaması, sulama imkânlarındaki yetersizlik ve tarımsal teşviklerin dağınıklığı tarım sektörünün geleceğini tehdit ediyor. Ancak tüm bunlardan daha büyük bir sorun olan iklim değişikliği, tarımsal üretim üzerindeki etkisini her geçen gün daha da artırıyor.

TÜRKİYE'DE SICAKLIK VE KURAKLIK DERİNDEN HİSSEDİLİYOR

Hızla yükselen sıcaklıklar, Akdeniz iklim kuşağındaki tüm ülkeler gibi Türkiye'de de kuraklık sorununu giderek derinleştiriyor. Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) verilerine göre 2024'te Türkiye yıllık ortalama 15,6°C sıcaklık ile son 53 yılın rekorunu kırdı. Bu, 1991-2020 ortalamasının 1,7°C üzerinde bir değere denk geliyor. Daha da çarpıcı olanı ise 2024'te, yılın ilk dört ayının sıcaklıkta kendi aylık rekorlarını kırması. Aynı dönemde yağışlar da yüzde 6'nın üzerinde azalarak ülke genelinde normallerin altında kaldı. Böylece Türkiye, 2024 yılında geniş ölçekte sıcak bir yıl yaşarken birçok bölgede ise yağış yetersizliğiyle boğuştu.

MGM raporları ve akademik çalışmalara göre ise Türkiye'de 2007'den bu yana 2011 yılı hariç

sıcaklık ortalamaları sürekli normalin üzerinde seyrediyor. Son 10 yılda Doğu ve Güneydoğu başta olmak üzere birçok bölge çeşitli şiddette meteorolojik kuraklık gördü. 2025 ise en sıcak yıllardan biri olarak şimdiden tarihe geçmiş durumda. MGM'nin son değerlendirmesine göre Türkiye genelinde 1991-2020 normalleri temmuz ayı ortalama sıcaklığı 25 dereceyken 2025 Temmuz ayında sıcaklık değeri, 1,9 derecelik artışla 26,9 dereceye yükseldi. Bu da son 55 yılın en sıcak temmuz ayının yaşandığını gösteriyor.

SEKİZ AYDA 5 BİNİN ÜZERİNDE ORMAN YANGINI ÇIKTI

Yoğun sıcak hava dalgaları ve devam eden kuraklık, orman yangını riskini de dramatik şekilde artırıyor. Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) yayımladığı iklim bülteninde, yoğun sıcaklık ve sürekli kuraklıkların orman yangını riskini yükselttiğini belirtiyor. Türkiye'deki Akdeniz ikliminin karakteristik sıcak ve kurak yazları, büyük yangınları tetikleyen temel faktörlerden. Öyle ki Batı Anadolu'da çıkan büyük yangınların yaklaşık yüzde 80'inin şiddetli kuraklık dönemlerine denk geldiği saptandı.

Toprak nemi azaldıkça orman yangını çıkma ve yayılma riski hızla yükseliyor. Copernicus Acil Durum Servisi verilerine göre, Haziran 2025'te Ege Bölgesi'ndeki yangın riski "çok yüksek" seviyedeydi. Özellikle İzmir, Aydın, Muğla ve Antalya çevreleri aşırı sıcak ve kuru koşullarla baş ediyor. Uzmanlar, bölgemizde bahar aylarından itibaren başlayan kurak dönemlerin ilerleyen yaz ve kış mevsimlerine kadar uzayabileceği uyarısını yapıyor. Nitekim bu yılın başından itibaren yüzlerce orman yangını çıktı. Orman Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre 1 Ocak-17 Ağustos 2025 arasında; Türkiye genelinde 2 bin 239 orman, 2 bin 992 orman

Türkiye'deki Akdeniz ikliminin karakteristik sıcak ve kurak yazları, büyük yangınları tetikleyen temel faktörlerden. Çünkü toprak nemi azaldıkça orman yangını çıkma ve yayılma riski hızla yükseliyor.

Türkiye'nin de içinde bulunduğu bölge, küresel ısınmadan oransal olarak en fazla etkilenen yerlerden biri. Temmuz 2025'te Türkiye, 26,9 derecelik sıcaklıkla son 55 yılın en sıcak temmuz ayını yaşadı.

dışı yangın olmak üzere toplam 5 bin 231 yangın çıktı. Bu yangınlar nedeniyle 64 bin 500 hektar alan zarar gördü.

Çıkan yangınlarda yüksek sıcaklık, kuraklık, rüzgâr gibi faktörler doğrudan etki sahibi. İklim krizinin oluşturduğu ortam ve iklim şartları çok önemli bir rol üstleniyor olsa da insan faktörü ihmallerde başı çekiyor. Yağışların da yetersiz kalmasıyla toprak hızla nemini kaybediyor, bitki örtüsü kuruyor ve en küçük kıvılcımlar bile çok hızlı büyük alevlere dönüşebiliyor.

TARIMSAL ÜRETİM, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNDEN DOĞRUDAN ETKİLENİYOR

Zirai don, kuraklık, ani sıcaklık değişimleri ve tabii ki orman yangınları gibi ekolojik tahribata neden

olan iklim kaynaklı olaylar tarımsal üretimi doğrudan zayıflatıyor. İklim olayları ve bunun tetiklediği orman yangınları, toprak kaybindan su kaynaklarının tükenmesine, ekosistem dengesinin bozulmasından üretim maliyetlerinin yükselmeye kadar çok boyutlu baskılar oluşturuyor. Bu zorluklar, özellikle üretimin yoğun olduğu ve ekosistem hassasiyetinin yüksek olduğu bölgelerde daha ağır hissediliyor.

Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Levent Kurnaz da son dönemdeki sıcaklıklar ile ilkbaharda yaşanan zirai donun kaynaklı olarak, bu sene buğdaydan narenciyeye, fındıktan zeytine kadar çoğu üründe yüzde 30-40 rekolte düşüşü beklendiğini söylüyor.

Türkiye İstatistik Kurumunun (TÜİK) 2025 yılı ilk bitkisel üretim tahminleri de rekolte düşüşüne işaret ediyor. TÜİK, meyvelerde yüzde 24,4, tahıllar ve bitkisel ürünlerde yüzde 5,3, sebzelerde ise yüzde 1,7 oranında düşüş öngörüyor. Meyvelerde yaklaşık 7 milyon ton, tahıllarda 4,1 milyon ton ve sebzelerde 600 bin ton üretim kaybı öngörüsü var.

NARENCİYE SERT REKOLTE DÜŞÜŞÜ YAŞIYOR

Nisan ayında eksi 17 dereceyi bulan don olayları, yaz aylarında ise 45-50 derecelere ulaşan sıcaklıklar, özellikle narenciye üretimine ağır darbe vurdu. 2025 yılında, 36 ilde yaşanan don felaketinin ardından Ege Bölgesi narenciye rekoltesi yüzde 34 gerileyerek 682 bin tondan 449 bin tona düştü. Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği'nin, İzmir, Muğla ve Aydın Tarım ve Orman İl Müdürlükleri iş birliğiyle hazırladığı "Ege Bölgesi Turuncgil Rekolte Tahmin Raporu"na göre Muğla'da 155 bin 405 ton, Aydın'da 147 bin 805 ton, İzmir'de 133 bin 779 ton ve Balıkesir'de 12 bin 496 ton narenciye üretimi bekleniyor.

Bölgedeki narenciye ürünleri arasında en yüksek üretim 220 bin 428 tonla mandalinada olsa da 2024 yılındaki 268 bin tonluk üretime göre yüzde 16'lık bir kayıp söz konusu. Geçen yıl 286 bin tonla zirvede yer alan portakal, yüzde 34 düşüşle 161 bin tona gerilerken limon ise en sert kaybı yaşadı. 2024'te 128,7 bin ton olan

Modern teknolojilerin tarımsal üretime entegrasyonu, sektörün geleceği adına temel çıkış noktaları arasında yer alıyor.

limon üretimi, 2025'te yarı yarıya düşerek 64,7 bin ton seviyesinde öngörülüyor. Greyfurt rekoltesi de 6 bin 831 tondan 4 bin 136 tona inmiş durumda. Rekolteedeki düşüşler karşısında ihracatçının tek temennisi ise ürünlerin kalitesinin ihracata uygun olması oldu.

ZİRAİ DON FINDIĞI DA VURDU

Dünya fındık üretiminin yüzde 64'ünü tek başına üstlenen ve toplam fındığının yaklaşık yüzde 80'ini ihraç eden Türkiye için fındık, oldukça değerli bir ürün. Ancak nisan ayında yaşanan zirai don, birçok tarım ürünü gibi fındık üretiminde de ciddi bir kayba yol açtı. Saha çalışmalarının sonucuna göre 2024 yılında 717 bin ton olan fındık rekoltesi, bu yıl yüzde 37 oranında azalarak yaklaşık 453 bin ton öngörüsü açıklandı.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürü Ahmet Güldal, rekolte tahmininin saha gözlemlerine dayandığını ve hasadın ilerleyişine bağlı olarak bu rakamın iyimser olabileceğini söyledi. Ayrıca üreticinin, hem verimi hem kaliteyi hem de randımanı olumsuz etkileyen erken hasattan kaçınmaları gerektiğinin altını çizdi.

SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM YÖNTEMLERİ İÇİN TEŞVİK GEREKLİ

Tarım hem ekonomik hem de ekolojik açıdan stratejik bir sektör olmasına rağmen iklim değişikliği, toprak verimliliğinin azalması, su kıtlığı ve enerji maliyetleri gibi çok yönlü sorunlarla karşı karşıya. Bu nedenle sürdürülebilir tarım yaklaşımları ve modern teknolojilerin tarımsal üretime entegrasyonu, sektörün geleceği adına temel çıkış noktaları arasında yer alıyor.

Sürdürülebilir tarım, toprağın canlılığını korumayı, su kaynaklarını etkin kullanmayı ve biyolojik çeşitliliği desteklemeyi merkeze alıyor. Bu doğrultuda da öncelikli

olarak organik madde miktarı artırılarak toprak sağlığının iyileştirilmesi, damla sulama, yağmurlama gibi modern sulama teknikleri ile su kayıplarının azaltılması, kimyasal gübre ve pestisit kullanımının azaltılarak biyolojik mücadele yöntemlerinin teşvik edilmesi gerekiyor. Kırsal kalkınmanın desteklenerek üreticilerin örgütlenme ve kooperatifleşme yoluyla güçlendirilmesi de önemli başlıklardan biri.

MODERN TEKNOLOJİLERE GEÇİŞ ŞART HÂLİNE GELDİ

Tarım sektörünün, geleneksel yöntemlerin sınırlarını aşarak dijitalleşme ve yüksek teknolojiyle yeniden şekillenmesi gerekiyor. Verimliliği artırmak, maliyetleri düşürmek ve çevresel etkileri en aza indirmek için teknoloji tabanlı çözümler öne çıkıyor. Çünkü teknolojik gelişmeler, üretimin verimliliğini artırırken çevresel etkiyi azaltmaya yardımcı oluyor. Teknolojik dönüşümün merkezinde ise üç temel alan yer alıyor: Dijitalleşme, veri tabanlı yönetim ve yenilenebilir enerji.

Günümüzde dijital tarım, drone teknolojileri ve sensörler, veri analitiği ve yapay zekâ tarımsal üretim süreçlerinin optimize edilmesine yardımcı olmak için kullanılıyor. Bu sayede, su tasarrufu, enerji verimliliği ve toprak sağlığının korunması gibi sürdürülebilir tarım hedeflerine ulaşıyor. Türkiye'de sürdürülebilir tarım anlayışı, 1980'den itibaren daha fazla gündeme gelmeye başladı. Çevre dostu tarım uygulamaları ise Avrupa Birliği ile müzakerelerin başlamasıyla birlikte 2000'li yıllarda dikkat çekmeye başladı. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından Türkiye'de sürdürülebilir tarımın yaygınlaştırılması için birçok program ve proje yürütülüyor. Bu programlar, toprak sağlığını korumayı, suyu verimli kullanmayı ve biyolojik çeşitliliği artırmayı amaçlayan uygulamaları içeriyor.

Teknolojik gelişmeler, üretimin verimliliğini artırırken çevresel etkiyi azaltmaya yardımcı oluyor. Teknolojik dönüşümün merkezinde ise üç temel alan yer alıyor: Dijitalleşme, veri tabanlı yönetim ve yenilenebilir enerji.

“Geleneksel ile Moderni Harmanlayan, Özgün ve Estetik Ürünler Ortaya Koyuyoruz”

Zanaatkârlık geleneğini, modern tasarım anlayışıyla harmanlayan ve her koleksiyonu aile değerlerinden anlamlı bir iz taşıyan Ariş Pırlanta, Türkiye’nin mücevher yolculuğunu dünyaya taşıyor.

Ariş Pırlanta Yönetim Kurulu Başkanı Kerim Güzel: “Markamızın DNA’sında değişmeyen temel değerlerimiz: Kalite, güvenilirlik, müşteri memnuniyeti ve yenilikçilik. Bu değerler, her nesilde daha da güçlenerek devam etti.”

Mardin’in kadim sokaklarında bir ustanın elinde şekillenen ilk habbelerden, bugün uluslararası fuarlarda boy gösteren koleksiyonlara uzanan bir serüven... Ariş Pırlanta’nın, 119 yıllık hikâyesi, kuşaktan kuşağa aktarılan mücevher sanatının incelikleri ile kalite, güvenilirlik ve yenilikçilik üzerine inşa edilen bir mirasa dayanıyor.

Türk kuyum sektörünün öncü markalarından biri olmanın ötesinde, global bir mücevher markası olma yolunda emin adımlarla ilerleyen markanın üçüncü kuşak temsilcisi, Ariş Pırlanta Yönetim Kurulu Başkanı Kerim Güzel, “Atalarımızdan aldığımız sanat aşkı, zanaatkârlık kültürü ve terbiyesi ile sahip olduğumuz vizyoner kişilik ve bakış açısı, Ariş’i asırlık bir marka hâline getirmekle kalmayıp dünya markası olma hedefine doğru ilerlememizi sağladı.” diyor.

Ariş Pırlanta’nın Mardin’de başlayan yolculuğu, bugün 119 yıllık bir marka tarihine dönüştü. 100 yılı aşkın bu serüvende markanın doğuşunu hazırlayan sosyoekonomik koşullar ve aile geleneğinin üretim ve büyümede üstlendiği rol hakkında neler söylersiniz?

Ariş Pırlanta’nın kökleri, Mardin’in zengin kültürel ve tarihi dokusuna dayanıyor. Aile geleneğimiz, zanaatkârlık ve mücevher yapımında derin bir bilgi biriki-

Yurt dışında satış ve pazarlama stratejimiz, yerel pazar dinamiklerini anlamak ve buna uygun ürünler sunmak üzerine kurulu. Bu doğrultuda özellikle Avrupa, Orta Doğu ve Uzak Doğu pazarlarına yönelik önemli bağlantılarımız bulunuyor.

mi oluşturdu. Sosyoekonomik koşullar, özellikle yerel pazarın ihtiyaçları ve talepleri doğrultusunda markamızın gelişimine yön verdi. Ailemiz, her zaman kalite ve estetiği ön planda tutarak bu geleneği sürdürdü ve büyümemizi sağladı. Atalarımızdan aldığımız sanat aşkı, zanaatkârlık kültürü ve terbiyesi ile sahip olduğumuz vizyoner kişilik ve bakış açısı, Ariş’i asırlık bir marka hâline getirmekle kalmayıp dünya markası olma hedefine doğru ilerlememizi sağladı. Nitekim Turquality hakkını kazanarak bu hedef doğrultusunda basamakları çıkmaya devam ediyoruz.

Ariş Pırlanta’nın kuyum sektöründeki yolculuğu 1900’lü yılların başına uzanıyor. O yıllarda dedemiz Abdülkerim Bey, Mardin’de kuyumculuk mesleğini icra ediyor ve bugün de koleksiyonlarımız arasında yer alan, mükemmel habbeleri (top mücevher) yapıyordu. O dönemlerde bugünün tektaşı gibi önem taşıyan habbe, evlenecek kızlara verilen bir mücevherdi. Dedemiz, o zamanki imkânlar çerçevesinde geliştirdiği tekniklerle habbeleri öyle güzel yaparmış ki yalnız Mardin’de değil Güneydoğu Anadolu’nun pek çok yerinden müşterileri varmış. Hatta ona Anadolu’da, “çok güzel iş yapıyorsun, işin çok güzel, güzel iş yapan usta Abdülkerim Usta” diyorlarmış. Güzeliş soyadını almamızın sebebi de budur.

Altı yaşımdan bu yana mesleğin içindeyim, o dönemde meslek kültürü böyleydi. Çocuklar hem

mesleğini icra ederek babasına yardım eder hem de mesleği öğrenirdi. Babam da çok iyi bir ustaydı, özellikle telkâriyi mükemmel yapardı. Bu şekilde başlayan ve babamla İstanbul’da devam eden yolculuğumuz 1984 yılında kurumsallaşma yolundaki adımlarımızla devam etti. O dönemin şartlarında bir farklılık ve bir inovasyonla atılan temeller, geçmişten bugüne sektördeki pek çok ilklerle gelişti. Bu vizyon, bizden sonraki kuşaklara da aktarılacak.

100 yılı aşan bir marka olarak Ariş Pırlanta, tüketici dinamiklerini iyi tahlil eden, başarılı çıkarımlarla hareket eden bir marka. Bu durum yılların getirdiği deneyim, ustalık, çeşitlilik ve ekip ruhunun bir yansıması.

Dededen toruna geçen bu meslek kültürü, Ariş’in bugünkü tasarım anlayışını ve iş modelini nasıl şekillendirdi? İlk nesilden bugüne markanın DNA’sında değişmeyen temel değerler neler oldu?

Dededen toruna geçen meslek kültürü, tasarım anlayışımızı, ustalığımızı, deneyimlerimizi zenginleştirdi. Geleneksel el işçiliği ile modern tasarım unsurlarını harmanlayarak, özgün ve estetik ürünler ortaya koyuyoruz. Markamızın DNA’sında değişmeyen temel değerlerimiz: Kalite, güvenilirlik, müşteri memnuniyeti ve yenilikçilik. Bu değerler, her nesilde daha da güçlenerek devam etti.

“Markamızın Köklü Geçmişini Gelecek Nesillere Taşıyoruz”

Markamızın kimliğini korumak için sürekli eğitim ve gelişim programları düzenliyoruz. Genç neslin hem geleneksel zanaatkârlık hem de modern tasarım teknikleri konusunda bilgi sahibi olmasını sağlıyoruz. Ayrıca müşteri geri bildirimlerini dikkate alarak ürünlerimizi ve hizmetlerini sürekli olarak iyileştiriyoruz. Markamızın tarihini ve değerlerini anlatan projelerle hem çalışanlarımızı hem de müşterilerimizi bu mirasa dâhil etmeye çalışıyoruz. Bu sayede, markamızın köklü geçmişini gelecek nesillere taşımayı hedefliyoruz. Hâlihazırda dördüncü kuşak Ariş’te uzun süre etkin oldu. Çok iyi eğitim alarak ve tüm kademelerin mutfağından başlayıp her departmanda bulunarak yönetici konumuna geldiler. Şimdi iki kardeş yine mücevher sektöründe dünyada trend olan bir dalda marka geliştiriyorlar. Bu arada beşinci nesil olan torunlar da çıraklıktan başladılar ve bugün iş başındalar.

Türkiye genelinde:

20
mağaza

7
bayi

100
satış noktası

Ariş'in tasarım felsefesinde hangi yenilikçi adımlar öne çıkıyor?

Ariş Pırlanta, geleneksel el işçiliğini modern tasarım unsurlarıyla birleştirerek yenilikçi bir yaklaşım sergiliyor. Tasarım ekibimiz hem yerel hem de global trendleri takip ederek koleksiyonlarımızı güncel tutuyor. Gelenekten beslenen motiflerimizi, çağdaş çizgilerle harmanlayarak hem klasik hem de modern zevklere hitap eden ürünler ortaya koyuyoruz. Bu dengeyi sağlamak için tasarım sürecinde sürekli geri bildirim alıyor ve müşteri beklentilerini göz önünde bulunduruyoruz.

Ariş, 100 yılı aşan deneyimi ile Türkiye'yi, Türk insanını ve alışkanlıklarını çok iyi anlamış ve bundan kendine has birikimler çıkaran bir marka. Her beğeniye ve bütçeye uygun seçeneklerimiz ve hizmet kalitemizle tüketicinin duygularına en iyi şekilde hitap etmek başlıca amacımız oldu. Tüm bunların sonucu olarak tüketici- nin Ariş'te kimi zaman kendi

hikâyesinden bir şeyler buldu- ğunu kimi zaman da hikâyesini Ariş'le tamamladığını görüyoruz. Mücevherde klasikler arasında yer alan ve her zaman en çok talep gören tektaş, alyans, su yolu kolye-bileziklerin yanı sıra hikâ- yesi olan olan koleksiyonlarımız da bulunuyor.

Gelenekten beslenen çizgilerini- zi çağdaş ve global bir tasarım diliyle birleştirirken nasıl bir denge kuruyorsunuz?

Mücevheri kişiselleştirmeyi başa- rabilmemiz, en önemli özellikle- rimizin başında geliyor. Dünyada benzeri olmayan koleksiyonla- rımız bunun en iyi göstergesi. En bilinen örneklerimizden biri "Parmak İzi" koleksiyonumuz. Dünya üzerindeki her insanın parmak izi birbirinden farklıdır. İnsanın dünyada tek olan parmak izi, özel bir teknikle eşi olmayan bir mücevhere dönüşüyor ve ne- siller boyu kalıcı bir hatıra hâline geliyor. Aynı şekilde saç ve dişini de mücevher hâline getiriyoruz. Ya da tamamen size özel, sizin için anlam taşıyan sembollerin yer aldığı tasarımlar yapıyoruz.

Doğadaki yaprakların dokuları- nın birebir mücevhere uygulandı- ğı "Yaprak" koleksiyonu, binlerce yıl boyunca çeşitli medeniyetlerce kullanılmış sembollerin yer aldığı "Semboller" koleksiyonu, "Chak- ra" koleksiyonu ve "4 Element" koleksiyonu", elmasın doğadan çıktığı hâliyle mücevhere dönüş- tüğü "Sonsuz Enerji Ham Elmas" koleksiyonu, ilk kez isimleriyle ve görevleriyle meleklerin anlatıldığı "Meleklerin İşği" gibi koleksiyon- larımız da fark yaratan çalışmala- rımız arasında yer alıyor.

Ariş, marka değerini korumak için nasıl bir strateji izliyor? Marka olarak tüketicinizle aranızdaki güven ilişkisinin temelinde ne var?

Tüketicimizle aramızdaki güven

ilişkisi, şeffaflık, kalite ve müşteri memnuniyeti üzerine inşa edilmiştir. Ürünlerimizin kalitesini ve güvenilirliğini sağlamak için sıkı kalite kontrol süreçleri uyguluyoruz. Ariş Pırlanta'nın en önemli düsturu; ailemize kullanırmaya- çağımız bir mücevheri tüketiciye de sunmayız. Güven, işimizin en önemli parçası.

Ayrıca sosyal sorumluluk proje- lerine katılarak, topluma katkıda bulunmayı önemsiyoruz. Marka değerimizi korumak ve artırmak

için, sürekli yenilik yaparak, müşteri geri bildirimlerini dikkate alarak ve dijital pazarlama strate- jilerimizi güçlendirerek sürdürüle- bilir bir büyüme hedefliyoruz.

Şirketin mevcut istihdamı, yıllık üretimi, ihracat hacmi ve yurt dışı bağlantılarından bahsedebilir misiniz? Yurt dışında nasıl bir satış ve pazarlama stratejiniz var?

Hâlihazırda yaklaşık 150 kişilik bir istihdamımız var. Yıllık üre- timimiz, yüksek kaliteli mücev- herler ve pırlantalarla birlikte sektördeki talebe göre değişiklik gösteriyor. İhracat hacmimiz de giderek artmakta; özellikle Avrupa, Orta Doğu ve Uzak Doğu pazarlarına yönelik önemli bağlantılarımız bulunuyor. Yurt dışında satış ve pazarlama stra- tejimiz, yerel pazar dinamiklerini anlamak ve buna uygun ürünler sunmak üzerine kurulu.

Bununla birlikte uluslararası fuarlara katılarak markamızı global ölçekte tanıtmayı ve yeni iş ortaklıkları geliştirmeyi hedef- liyoruz. Mücevher sektöründe ilklere imza atan bir marka olan Ariş'in bugün Türkiye genelinde

20 mağaza, yedi bayi ve 100 ci- varında satış noktası bulunuyor. Almanya Berlin'de de bir ma- ğazamız ve Almanya genelinde satış noktalarımız mevcut. Hedef pazarlarımız arasında İngiltere, ABD ile Orta Avrupa ülkeleri bulunuyor.

Dağıtım altyapınızın şu anki durumu nedir? 2025 yılı için mağazalaşma konusunda belirlediğiniz hedeflerden bahsedebilir misiniz?

Mevcut dağıtım altyapımız hem fiziksel mağazalarımız hem de bayilerimiz aracılığıyla geniş bir müşteri kitlesine ulaşmamızı sağ- lıyor. 2025 yılı için hedefimizle- rimiz arasında Türkiye genelinde mağaza sayımızı artırarak yeni şehirlerde varlık göstermek var. Mevcut mağazalarımızı, yenilikçi çözümler ve teknolojilerle dona- tarak müşteri deneyimini iyileş- tirmeyi planlıyoruz. Bu sayede hem marka bilinirliğimizi artırma- yı hem de müşteri memnuni- yetini en üst düzeye çıkarmayı hedefliyoruz. Ana hedefimiz orta ve uzun vadede 81 ilde bulun- mak, öne çıkan ilçelerde mağaza ve satış noktaları oluşturmak.

Güven, işimizin en önemli parçası. Bu sebeple tüketicimizle aramızdaki güven ilişkisini, şeffaflık, kalite ve müşteri memnuniyeti üzerine inşa ettik.

"Dijital Kanallarda Yenilikçi Çözümler Üzerinde Çalışıyoruz"

E-ticaret alanında, kullanıcı dostu bir web sitesi ve mobil uygulama ile güçlü bir altyapıya sahibiz. Online satışlarımız, toplam ciromuzun yüzde 5 ile 7'sini oluşturuyor. Önümüzdeki dönemde bu oranı artırmayı hedef- liyoruz. Dijital kanallardaki büyüme stratejimiz, sosyal medya pazarla- ması ve dijital reklamcılık üzerine yoğunlaşıyor. Müşteri deneyimini ge- liştirmek için online alışveriş sürecini kolaylaştıracak yenilikçi çözümler üzerinde çalışıyoruz. Örneğin, yapay zekâ uygulamaları ve tüketici istekle- rine daha kaliteli ve kişiselleştirilmiş cevap/öneri sistemleri gibi teknoloji- leri entegre ederek müşterilerimizin online alışveriş deneyimini daha keyifli hâle getirmeyi planlıyoruz.

Ayrıca e-posta ile tüketiciye fırsatlar, dijital kampanyalar gibi mevcut müşterilerimizle olan bağımızı güç- lendirmeyi ve yeni müşteri kazanımını artırmayı hedefleyen uygulamalar yapıyoruz. E-ticaret alanındaki büyü- me hedeflerimiz doğrultusunda hem yerel hem de uluslararası pazarlarda daha fazla görünürlük elde etmeyi amaçlıyoruz.

İklim Krizinin Gölgesinde Yenilenebilir Enerjiyi Geleceğe Taşımak

Sıcak hava dalgalarından sellere, fırtınalardan kuraklığa, iklim değişikliğinin etkileri enerji sistemleri üzerindeki etkisini de artırmaya başladı. Aşırı hava olayları, yenilenebilir enerji üretimini zorladığı gibi bir taraftan da geleceğin enerji sistemlerinin nasıl şekillendirilmesi gerektiğine dair hazırlıkların hızlandırılmasında önemli bir rol oynuyor.

İklim değişikliğiyle birlikte ekstrem hava olaylarının sıklığını ve şiddetini artırdığı bir gerçek. Dünya Sağlık Örgütüne göre son 50 yılda aşırı hava olayları yaklaşık yüzde 400 artış göstermiş durumda. Aşırı hava olayları, doğa üzerinde yarattığı tahribatlar bir yana sistemsel de birçok aksaklığa neden olabiliyor. İklim kaynaklı aşırılıkların, özellikle yenilenebilir enerji sistemlerini doğrudan etkileme gücü bulunuyor.

Bu tür olaylar güneş panellerini fiziksel olarak zorladığından; dolu, aşırı sıcaklık ve fırtına gibi koşullar verim düşüşlerinin yanı sıra panellerde hasara yol açabiliyor. Uluslararası enerji düşünce kuruluşu Ember'in "6. Küresel Elektrik Değerlendirmesi" analizine göre hava olayları kaynaklı kesintiler, 2 ile 4 gün aralığında sürebiliyor ve yıllık güneş enerjisi üretiminde yaklaşık yüzde 1'lik bir kayba neden olabiliyor.

Rüzgâr türbinleri ve hidroelektrik santraller için de benzer şekilde zorluklar ortaya çıkıyor. Fırtına ve türbülans gibi hava olayları, rüzgâr türbinlerinde verim kayıplarına yol açabildiği gibi hidroelektrik santraller ise kuraklık ve sel gibi hava koşullarına karşı oldukça savunmasız kalıyor.

YENİLENEBİLİR KAYNAKLARIN ELEKTRİK ÜRETİMİNDEKİ PAYI ARTIYOR

Fosil yakıtların neden olduğu karbon emisyonlarını azaltmak için güneş, rüzgâr ve hidroelektrik gibi temiz enerji kaynaklarına geçiş tüm dünyanın önceliği hâline gelmiş durumda. Yenilenebilir ve nükleer gibi düşük karbonlu elektrik kaynaklarından elektrik üretimi, 2024'te küresel çapta yüzde 40 oranını aştı. Bununla birlikte yenilenebilir enerji kaynakları 2024 yılında elektrik üretimine 858 teravatsaatlik rekor bir değerle katkı sağladı.

Yenilenebilir kaynaklardan elde edilen elektrikteki rekor artış, nükleerden elde edilen elektrikteki 69 teravatsaatlik küçük artış ile birlikte düşük karbonlu elektrik üretimi oranını 2024'te yüzde 40,9'a taşıdı. Hidroelektrik en büyük düşük karbonlu elektrik kaynağı olmayı sürdürürken onu yüzde 9 ile nükleer, nükleeri de yüzde 8,1 ile rüzgâr ve yüzde 6,9 ile güneş izledi.

YENİLENEBİLİRİN FIRSATLARLA DOLU KAYNAĞI GÜNEŞ

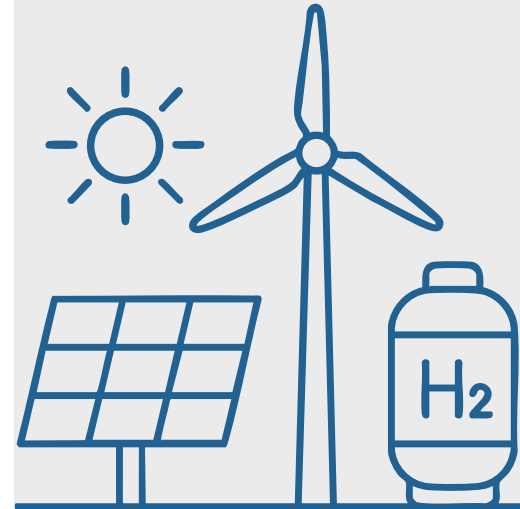
İklim değişikliğinin olduğu bir gerçeklikte dünyanın en büyük fırsatlarından biri olarak görülen güneş, kaynağı itibarıyla aynı zamanda çok dikkatle yönetilmesi gereken bir alan. Ember'in çalışmalarına göre güneş, son 20 yıldır üst üste en hızlı büyüyen enerji kaynağı oldu ve 2024'te kurulan yeni kapasitesi ile 2022'nin iki katını geçerek toplamda 2 teravatlık güce ulaştı.

Bu hızlı büyüme, sıcak dalgaları sırasında artan güneş ışınlımla gündüz saatlerinde elektrik üretimini artırıyor. Böylece özellikle klima kullanımıyla yükselen soğutma talebine doğal bir destek sağlanmış oluyor. Ancak akşam saatlerinde sıcaklıklar yüksek seyretmeye devam ederken güneş üretimi hızla azalıyor. Bu da şebeke dengesini korumak için batarya depolama sistemleri ile esnek talep yönetimini zorunlu hâle getiriyor.

Depolama teknolojilerinin hızlı biçimde devreye girmesi talebin arttığı dünya genelinde, fosil yakıtlara bağımlılığı azaltabilir. Bulutluluk ya da toz fırtınaları kaynaklı güneş üretimindeki kısa süreli kesintiler ise coğrafi çeşitlendirme ve güçlü şebeke bağlantılarıyla dengelenebilir.

RÜZGÂR ENERJİSİNDE DAYANIKLILIK İHTİYACI VAR

Düşük karbonlu enerji dönüşümünün temel bileşenlerinden

%40,9

2024'te düşük karbonlu kaynaklardan üretilen küresel elektrik üretiminin payı

+%29

2024'te güneşten elektrik üretiminin artış hızı oranı (altı yılın en yüksek rakamı)

+%4

2024'te sıcak hava dalgalarına bağlı elektrik talebi artışı

Hava koşulları yalnızca elektrik talebini değil, arzı da doğrudan etkiliyor. Bu sebeple yenilenebilir enerji sistemlerinin, iklim değişikliği karşısında daha dayanıklı hâle getirilmesi gerekiyor.

biri olan rüzgâr enerjisi, 2024'te artan performansı ile elektrik üretimindeki payını yüzde 8,1'e yükseltti. Ancak payını her ne kadar hızlı artırıyor olsa da rüzgâr, iklim değişikliğine oldukça duyarlı bir kaynak. Rüzgâr rejimlerindeki mevsimsel kaymalar, uzun süren durgun hava dönemleri ya da aşırı fırtınalar, rüzgâr kaynaklı elektrik üretiminde büyük dalgalanmalara yol açabiliyor.

Ember'in raporu, hava koşullarının yalnızca elektrik talebini değil aynı zamanda arzı da doğrudan etkilediğini vurgulayarak rüzgâr enerjisinin, iklim değişikliği karşısında daha dayanıklı hâle gelmesi için atılması gereken adımlar olduğuna dikkat çekiyor. Bu noktada rüzgâr enerjisi üretiminde iklim değişikliği kaynaklı risklerin önlenmesi için coğrafi dağılımın

genişletilmesinin, kara ve deniz rüzgârını dengeli bir şekilde geliştirmenin, hava tahminlerini iyileştirmenin ve bakım süreçlerini optimize etmenin gerekli olduğu belirtiliyor. Kısa süreli batarya depolama sistemleri, rüzgârın saatlik üretim dalgalanmalarını yumuşatabiliyor. Talep yönetimiyle de tüketim, rüzgârın yoğun estiği saatlere kaydırılabilir. Süreç bu şekilde geliştirilebilirse rüzgâr, değişken doğasına rağmen güvenilir ve sürdürülebilir bir enerji kaynağı olarak enerji sistemindeki rolünü güçlendirebilir.

KÜRESEL İKLİM KRİZİNİN YENİLENEBİLİR ENERJİDE OYNADIĞI ROL

Ember'in hazırladığı "Küresel Elektrik Görünümü 2025" isimli raporuna göre 2024 yazı boyunca

ca iklim değişikliğinin elektrik sistemleri üzerindeki etkileri net biçimde görüldü. Özellikle yoğun nüfuslu bölgelerde yaşanan aşırı sıcaklar, klima ve soğutma ihtiyacını artırarak elektrik talebinde büyük bir sıçramaya yol açtı. Bu durum, 2023'e kıyasla talebi ekstra yüzde 0,7 büyütürken toplam talep artışını yüzde 4'e çıkardı.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının üretimi rekor seviyeye ulaşmış olmasına rağmen bu ani talep artışları, fosil yakıt kullanımının yeniden gündeme gelmesine neden oldu. Fosil kaynaklı üretim yüzde 1,4 yükselirken buna bağlı emisyonlar da tarihsel olarak en yüksek seviyeye çıktı. Rapora göre aşırı sıcaklar olmasaydı, yenilenebilir kaynaklardan elde edilen temiz elektrik, 2024 yılındaki ek talebin yüzde 96'sını karşılayabilecek durumdaydı. Yani yenilenebilir kaynakların yetersizliği gibi bir durum söz konusu değil. Tek sorun, aşırı hava olaylarının talebi kısa sürede çok hızlı artırmasından kaynaklanıyor.

Bu ani dalgalanmalara karşı yeterli esneklik, depolama ve yük kaydırma çözümleri olmadığı için fosil yakıtlar devreye girmek zorunda kalıyor. Gelecekte ısı dalgaları ve nemdeki artış, özellikle akşam saatlerinde elektrik talebini daha da yükseltecek. Bu da batarya depolama, talep yönetimi ve bölgesel şebeke bağlantılarının, enerji güvenliği açısından kritik rol üstleneceği anlamına geliyor.

İKLİM RİSKLERİNE KARŞI DİRENÇLİ BİR ALTYAPI KURMAK MÜMKÜN MÜ?

İklim değişikliği, yenilenebilir enerji kaynakları ve geleceğin enerji sistemlerinin tasarımının şekillenmesinde önemli rol oynuyor. İklim olaylarının yarattığı belirsizlikler, yenilenebilir sistemlerin öngörülebilirliğini zorlarsa da bu durum adaptasyon stratejilerinin gelişmesini hızlandırmaya başladı. Enerji planlayıcıları artık enerji

sistemlerinin hem üretimi hem de talebi için iklim verilerini ve gelişmiş hava tahmin modellerini kullanarak daha stratejik kararlar alıyor. Özellikle şehir ölçekli enerji sistem tasarımlarında iklim dayanıklılığı kavramı önceliğe alınıyor. Böylece yoğun soğutma ya da ısıtma taleplerinin yaşandığı ekstrem iklim dönemlerinde sistem dayanıklılığını artırıyor.

Temiz enerjinin sunduğu çevresel faydaları yadsınamaz bir gerçek ancak sistemin gelecekteki iklim koşullarına ayak uydurabilmesi için adaptasyon yeteneği olmazsa olmaz hâle gelmiş durumda. Tüm enerji sistemleri; üretim, iletim ve dağıtım noktalarında çevresel gerilimlere karşı dayanıklı hâle getirilmeli. İklim kaynaklı risklere karşı daha dayanıklı bir enerji sistemi kurmak için en temel adımların başında altyapı güçlendirilmesi geliyor. Bunlar dışında yapılması gerekenleri şöyle sıralayabiliriz: Enerji sistemine akıllı verilere dayalı esneklik kazandırılmalı. Coğrafi çeşitlilik ve sistem entegrasyonu sağlanmalı ve depolama kapasitesi artırılmalı. Tüm bu süreçlere ek olarak entegrasyon ve planlamada iklim verisi ve projeksiyonlarının aktif kullanımı da sağlanırsa risklere karşı dayanıklı bir sistemin varlığından söz edilebilir.

Gelecekte ısı dalgaları ve nemdeki artış, özellikle akşam saatlerinde elektrik talebini daha da yükseltecek. Bu da batarya depolama, talep yönetimi ve bölgesel şebeke bağlantılarının, enerji güvenliği açısından kritik rol üstleneceği anlamına geliyor.

Ani hava olaylarına karşı yeterli esneklik, depolama ve yük kaydırma çözümleri olmadığı için fosil yakıtlar devreye girmek zorunda kalıyor.

“YENİLENEBİLİR SİSTEMLERİN DAYANIKLILIĞI İÇİN FİZİBİLİTE SÜREÇLERİ İYİ İŞLETİLMELİ”

Prof. Dr. Ahmet Duran Şahin
İTÜ Uçak ve Uzay Bilimleri
Fakültesi
İklim Bilimi ve Meteoroloji
Mühendisliği Bölümü
Sürdürülebilir Enerji ve İklim
Sistemleri Laboratuvarı

Dünya atmosferinin dışına gelen güneş ışınlamı, atmosferdeki enerji kaybı ve bozunumu ile yeryüzüne ulaşır tekrar yansıtılan yer ışınlamı da atmosferdeki enerji dengesini ele alan IPCC iklim senaryolarının temelini oluşturmaktadır. Dolayısıyla iklim değişikliği senaryolarını ele alırken atmosfere giren ve atmosfere çıkar enerji dengesini sürekli aklımızda bulundurmamız gerekmektedir.

Rüzgâr oluşumunun temelinde farklı ısınma ve soğuma ile buna bağlı olarak basınç farkları yatmaktadır. IPCC'nin model sonuçları ortalama değerler olup dünyanın birçok bölgesinde değişiklikler göstermektedir. Akdeniz havzası için yapılan model çalışmalarında düşük de olsa rüzgâr şiddetlerinde azalma eğilimi olduğu ifade edilmektedir. Fakat rüzgârın önemli bir özelliği topoğrafik etkilerin de göz önünde bulundurulmasıdır. Bazı durumlarda topoğrafik özellikler iklim modellerinin önüne geçebilmekte olduğundan Rüzgâr Enerji Santralleri (RES) ile ilgili projeksiyonların, santrallerin bulunduğu alanlar için özel modellerle çalışılması gerekmektedir.

Rüzgâr enerjisi açısından ekstremler söz konusu olduğunda sadece yüksek rüzgâr şiddetlerinin olduğu zamanları değil, aynı zamanda elektrik üretiminin gerçekleşmediği düşük rüzgâr şiddetlerini de hesaba katmak gerekiyor. Bu durum “rüzgâr kuraklığı” olarak ifade edilmektedir. Rüzgâr enerjisi açısından elektrik üretiminin gerçekleşmediği rüzgâr türbinlerinin fiziksel anlamda riskte olduğu her değer ekstremdir.

İklim değişikliği sürecinde ise Akdeniz havzasında, güneş ışınlamı miktarının artması öngörülmekle birlikte toz fırtınaları ve şiddetli

dolu yağışlarının görülmesi beklenmektedir. Yeryüzüne ulaşan güneş ışınlamı miktarının artması verimlilik açısından olumlu bir katkı bırakırken yüksek sıcaklıklarda ise verimin azalacağı bilinmektedir. Hidroelektrik santrallerdeki en büyük sorun ise kuraklıktır. İklim değişikliği sürecinde daha şiddetli kuraklıklar ve kontrolü zor olan ani aşırı yağışlar beklenmektedir. Su kaynakları açısından mevsimsel tahmin, planlama ve eylemin birlikte yapılması zorunluluk hâlini almıştır. İklim değişikliği süreci ile birlikte özellikle buharlaşma kaynaklı olmak üzere su kaynaklarında önemli bir kayıp gerçekleşecektir. Bu süreç ile mücadele ve uyum için bütün dünyada Yüzer Güneş Enerji Santralleri (YGES) önemli bir çözüm olarak önerilmektedir.

Depolama sistemleri geliştirilerek birlikte bunların maliyetleri henüz istenen seviyede değildir. Fosil kaynaklar ise kısa ve orta vadede sistemi dengeleyen kaynaklar olma özelliklerini devam ettirecektir. Uzun vadede ise yenilenebilir kaynaklardaki süreksizlik sorunlarının depolama veya geliştirilen yeni teknolojiler ile çözülmesiyle birlikte bunların baz kaynak statüsüne geçmesi beklenmektedir. Yenilenebilir sistemlerinin dayanıklılığı için temelde fizibilite süreçlerinin iyi işletilmesi gerekiyor. Yenilenebilir enerji santralinin kurulacağı alanda iklim ve hava ile ilgili geçmişe yönelik ve geleceğe yönelik ekstrem durum analizlerinin yapılması gerekiyor. Rüzgâr, güneş ve hidroelektrik enerjiler için temelde orta vadede yapılması gereken bu sektörlere yönelik mevsimsel hava tahmin modellerinin geliştirilmesidir.

Rüzgâr, güneş ve hidroelektrik enerjiler için temelde orta vadede yapılması gereken bu sektörlere yönelik mevsimsel hava tahmin modellerinin geliştirilmesidir.

FERN

*Vücudunu tanıyan akıllı koltuk

Her hareketine uyum sağlayan esnek yapısı, benzersiz konforu ve tam sırt desteğiyle seninle birlikte çalışan Fern, 40 yılı aşkın ergonomi araştırmasının sonucu olarak geliştirildi. Sadece bir koltuk değil, iş verimini de artıran Fern ile daha rahat otur, daha iyi çalış, kendini daha iyi hisset.

İnovasyon + İnsan x Konfor = HAWORTH

HAWORTH by BMS DESIGN CENTER
Nispetiye Cad. Seher Yıldızı Sk.5 Etiler
T. 0212 263 64 06
info@bms.com.tr | bms.com.tr
f bmsdesigncenter | @ bmsdesigncenter

İklim Krizinin Yenilenebilir Enerji Faturasası

Dolu, fırtına, sıcak dalgaları, seller ve kuraklık... Artan aşırı hava olayları, enerji altyapısında kırılganlığı ve kesinti risklerini artırırken yenilenebilir enerji sistemlerinin verimliliğini de olumsuz etkiliyor.

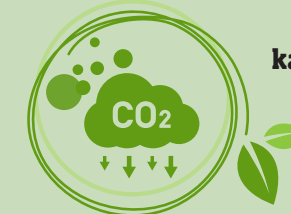
**+4
milyon**

2024 yılında, ABD'de meydana gelen Helene Kasırgası nedeniyle elektrik kesintisi yaşayan ev ve iş yeri sayısı

%7

Kasım 2024'teki 12 günlük rüzgâr durgunluğu nedeniyle Almanya'da rüzgâr santrallerinin kapasitesinde kaydedilen düşüş oranı

**14
saat**

2024 yılında Ekvador'daki uzun süreli kuraklık, hidroelektrik santrallerdeki su seviyesini kritik eşik altına düşürünce yaşanan günlük elektrik kesintisi uzunluğu

Enerji Sistemlerini İklim Krizine Karşı Güçlendirecek 6 Adım

1. Kaynak portföyünü çeşitlendirme
2. Şebeke modernizasyonu
3. Enerji depolama kapasitesinin artırılması
4. İklim dayanıklı altyapı tasarımı
5. Erken uyarı ve tahmin sistemleri
6. Yedek kapasite ve acil durum planları

**350
milyon**

2021'de aşırı hava olayları kaynaklı büyük enerji kesintilerinden etkilenen insan sayısı

2024 yılında küresel yenilenebilir enerji kapasitesi **4.448 gigavat** olurken, bunun **1.865 gigavatı** güneş enerjisinden, **1.132 gigavatı** rüzgâr enerjisinden, **1.053 gigavatı** ise açık deniz rüzgâr enerjisinden elde edildi.

**2,7
kat**

Uluslararası Enerji Ajansına (IEA) göre küresel yenilenebilir enerji kapasitesinin 2030'a kadar yaşayacağı artış oranı

%46

2024 sonu itibarıyla yenilenebilir enerji kaynaklarının küresel kurulu elektrik üretim kapasitesindeki payı

1.257

Türkiye'de 2024 yılında kaydedilen aşırı hava olaylarının sayısı

%400

Dünya Sağlık Örgütüne göre son 50 yılda aşırı hava olaylarında yaşanan artış oranı

“CHS KONTEYNER Olarak Avrupa Standartlarında Hizmet Sunuyoruz”

12 ülkedeki ofisleri sayesinde geniş bir coğrafyada hizmet veren CHS KONTEYNER, yük sahiplerinin kendi konteynerleriyle taşıma yapabilmelerini sağlıyor.

Ayça Hanım, öncelikle şirketinizi tanıyabilir miyiz? CHS KONTEYNER nasıl doğdu?

CHS KONTEYNER, 2010 yılında, Almanya merkezli CHS Container Handel ile Türkiye ortaklığında kuruldu. Ana faaliyet alanımız, dünya çapında Shipper's Owned Container (SOC) tedarik etmek. Yani yük sahiplerinin kendi konteynerleriyle taşıma yapabilmelerini sağlıyoruz. Merkez ofisimiz İstanbul'da, fakat global ölçekte çalışıyoruz; Almanya'daki merkezimiz ve toplam 12 ülkedeki ofislerimiz sayesinde geniş bir coğrafyada hizmet veriyoruz.

Ortaklık yapınız ve uluslararası bağlantılarınız hakkında bilgi vermişiniz?

Almanya'daki ana şirketimiz CHS Container Handel GmbH, 40 yılı aşkın süredir konteyner ticaretinde aktif. Türkiye'deki yapılanmamız, bu güçlü tecrübenin yerel pazara taşınması için kuruldu. Bu sayede hem Türkiye ihracatçısına hem de bölgedeki ülkelere Avrupa standartlarında hizmet sunabiliyoruz. Ayrıca Asya, Orta Doğu, Afrika ve Amerika pazarlarında da aktif tedarik zincirimiz var.

SOC konteyner tam olarak nedir ve ihracatçıya ne tür avantajlar sağlar?

SOC, yani Shipper's Owned Container, yük sahibinin kendi sahip olduğu konteyneriyle taşıma yapması anlamına gelir.

Avantajları şöyle sıralayabiliriz:

- **Demuraj maliyeti yok.** Varış limanında gümrük işlemleri uzasa bile ekstra ücret ödemezsiniz.
- **Tam kontrol sizde.** Yükleme,

boşaltma, iç nakliye gibi adımları kendi planınıza göre yönetebilirsiniz.

- **Esnek teslim seçenekleri.** Konteyner, alıcıya satılabilir veya uzun süreli kullanım için bırakılabilir.
- **Özel yükler için ideal.** Proje taşımaları, hassas veya özel izin gerektiren kargolarda mükemmel çözümdür.
- **COC ile teknik fark yoktur.** ISO standartlarına göre üretilir, tamamen aynıdır.

Peki, ihracatçılar bugüne kadar SOC konteyneri nasıl temin ediyordu?

Uzun yıllar boyunca, ihracatçılar SOC konteyner ihtiyacını çalıştıkları forwarder veya taşıma organizatörlerine iletir, onlar da bize gelip konteyneri tedarik ederdi. Ancak çoğu zaman bu, üzerine ek maliyet konularak ihracatçıya yansırı.

Bugün ise ihracatçılar artık SOC konteyneri doğrudan bizden temin edebiliyor.

Bu sayede hem en uygun fiyatı alıyor hem de süreci ilk elden yönetme avantajına kavuşuyor. Forwarder'larla iş birliğimiz devam ediyor; amacımız zinciri kırmak değil, ihracatçının doğrudan bilgi ve fiyat alabilmesini sağlamak.

Türkiye ihracatçısına özel olarak vermek istediğiniz bir mesaj var mı?

Türkiye, Avrupa ile Asya arasında benzersiz bir köprü konumunda. Bu coğrafi avantajı, lojistikte maliyet ve hız avantajına dönüş-

türmek mümkün. SOC konteyner kullanımı, ihracatçımıza sadece maliyet avantajı değil, aynı zamanda operasyonel özgürlük kazandırıyor. Bizim vizyonumuz, her ihracatçının SOC'u bir alternatif değil, stratejik bir tercih olarak görmesi.

Artık SOC konteynerinizi doğrudan bizden alabilir hem maliyetinizi hem sürecinizi ilk elden yönetebilirsiniz.

CHS
CONTAINER GROUP

Ayça Türkantos
CHS KONTEYNER Genel Müdür ve Ortak

KISITLAMALARI GERİDE BIRAKIN

Adres: FSM Mah. Poligon Cad. No:8, Buyaka 2 Sitesi 1 No'lu Blok Daire No:7
Ümraniye / İstanbul

Telefon: 0212 2920705

Mail: info@chs-container.com.tr

SOC İLE ÖZGÜRLEŞİN

CHS
CONTAINER

Asya'nın Detroit'i

Geniş ihracat yelpazesi ve “Thailand 4.0” vizyonu ile Asya’nın üretim ve ticaret merkezlerinden biri konumunda olan Tayland, stratejik coğrafi avantajı, güçlü sanayi altyapısı ve dijital dönüşüm yatırımları sayesinde küresel tedarik zincirlerinde vazgeçilmez bir aktör hâline geliyor.

 Selen Demirtürk

Turkuaz sular, altın tapınaklar ve kritik mineralleriyle akla gelen egzotik cennet Tayland, Güneydoğu Asya'nın en dinamik ekonomilerinden birine ev sahipliği yapıyor. Coğrafi konumu nedeniyle doğal lojistik üssü olan ülke, yaklaşık 650 milyonluk devasa pazara açılan bir kapı görevini üstleniyor. Güneydoğu Asya Uluslar Birliğinin (ASEAN) kurucu üyelerinden biri olan Tayland, gelişmiş altyapısı ve güçlü sanayi yatırımları sayesinde uluslararası yatırımcılar için cazip bir merkez olmayı başaran nadir ülkeler arasında yer alıyor.

İHRACATTA YÜKSEK ÇITA

Küresel çapta en büyük doğal kauçuk ihracatçısı konumunda olan Tayland, kauçuk dışında otomotivden kimyaya kadar birçok sektörde kilit bir rol oynuyor. Ülke, çinko ve linyit gibi doğal kaynaklarda da ciddi potansiyele sahip. Son yıllardaki göstergeler; Tayland'ın 453 milyon varil kanıtlanmış petrol rezervi, 300,15 milyar metreküp doğal gaz rezervi ve 1,4 milyar ton geri kazanılabilir kömür rezervine erişebildiğini sergiliyor. Elde edilen veriler, Tayland'ın hem enerji güvenliği hem de ihracat çeşitliliği açısından stratejik adımlar attığını gösteriyor.

Tarım, ülkenin önemli gelir kaynaklarından sadece biri. Verimli topraklarında yetişen pirinç, şeker kamışı ve tropik meyveler, dünya pazarlarında alıcı buluyor. Özellikle pirinç üretiminde dünyanın önde gelen ülkelerinden biri olan ülke, ananas, şeker kamışı, kauçuk ve tropikal meyvelerle güçlü bir ihracat hacmine sahip. İşlenmiş

Benchamabophit Dusitvanaram

gıda ürünleri ve deniz mahsulleri de ihracatı çeşitlendiren diğer ürün gruplarından.

Sağlık hizmetleri, turizm ve enerji, ülke ekonomisinin başlıca kahramanları olarak görülse de Tayland, 1980'li yıllarda yüksek büyüme fırsatlarını yakalamak için sanayi ağırlıklı ekonomi yapıya geçtiği biliniyor. Sanayi 4.0 kapsamında dijital ekonomi çağını yakalayan Tayland, 20 yıllık ulusal stratejisini oluşturarak günümüzde en sık tercih edilen ticaret zinciri haritalarında yerini aldı. Dünya Bankasının 2020 raporu, ülkenin GSYİH'sinin içinde tarımın yüzde 9, sanayinin yüzde 33, hizmetin ise yüzde 58 seviyesinde pay aldığını açıkladı.

Ticaret Bakanlığı verilerine göre Tayland'ın 2025 yılı için IMF tahminleri, ülkenin GSYİH 546 milyon dolar, kişi başına düşen millî geliri ise 7.767 dolar seviyesinde öngörüyor. Ekonomik büyümenin

%2.5

Büyüme oranı

526.3

1 milyar dolar

GSYIH

7,496

dolar

Kişi Başı GSYİH

Kaynak: T.C. Bangkok BE

Tayland'ın 453 milyon varil kanıtlanmış petrol rezervi, 300,15 milyar metreküp doğal gaz rezervi ve 1,4 milyar ton geri kazanılabilir kömür rezervine erişebildiğini sergiliyor.

Rai, Beyaz Tapınak

513.120
kilometrekare
Yüzölçümü

65.951.210
milyon
Nüfus

yüzde 1,8 olarak gerçekleşmesi beklenirken Dışişleri Bakanlığı verileri 2024 yılı için GSYİH'nin 526 milyar dolar, reel büyümenin yüzde 2,5, enflasyonun yüzde 0,4, işsizlik oranının ise yüzde 1 seviyesinde olduğunu ortaya koyuyor. Bu göstergeler Tayland'ın, küresel dalgalanmalara rağmen istikrarlı büyümesini sürdürdüğünü ve özellikle dış ticaret odaklı ekonomi yapısıyla bölgenin güvenilir aktör-

lerinden biri olduğunu kanıtıyor. 2024 yılında ihracat hacmi 300 milyar doları aşarken Tayland'ın en önemli dış ticaret ortakları arasında Çin, ABD, Japonya ve Avrupa Birliği ülkeleri ilk sıralarda yer alıyor.

OTOMOTİVİN ANA PAZARI

Ülkenin ihracatında lokomotif sektörlerden biri de otomotiv endüstrisi. Tayland uzun süredir

“Asya'nın Detroit'i” olarak anılıyor ve milyonlarca aracı her yıl küresel pazarlara sunuyor. Toyota, Honda, Mitsubishi, Ford ve General Motors gibi otomotiv devlerinin üretim tesislerine ev sahipliği yapan ülke, pick-up segmentindeki araçlarda liderliğini bırakmıyor. Dışişleri Bakanlığının verileri, elektrikli araç üretimiyle sektörün yönünü değiştirdiğini gösteriyor. Çinli BYD'den Japon Toyota'ya kadar birçok firma Tayland'ı Güneydoğu Asya'nın elektrikli araç üssü hâline getirmek için yatırım yapıyor. Türkiye'nin Tayland'a yönelik ihracat verileri de bu durumu destekler nitelikte. Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) verilerine göre 2020 yılında yaklaşık 6,9 milyon dolar olan otomotiv ihracatı, 2021'de 8,8 milyon dolara yükselerek yüzde 29 artış kaydetti. Bu rakam Tayland'ın otomotiv yan sanayisine olan yoğun talebini ortaya çıkarıyor.

Otomotivin yanı sıra elektronik ve yüksek teknoloji ürünlerinde de kritik bir kanal olan Tayland, dünyanın en büyük sabit disk sürücüsü üretim üslelerinden biri olan Apple, Seagate ve Western Digital gibi devlerin tedarik zincirinde önemli bir rol oynuyor. Türkiye'nin ihracat kalemlerine bakıldığında da bu paralellik görülüyor. 2021'de Tayland'a yönelik elektrik ve elektronik ürün ihracatı yüzde 82 artış gösterirken makine ve aksamı ihracatı yüzde 36 oranında yükseldi. Dünya genelinde Tayland'ın öne çıkan ihracat ürünleri arasında ise 11,1 milyar dolar değerindeki bellek birimleri ve 4,9 milyar dolar değerindeki entegre devreler dikkat çekiyor. Bu tablo, Tayland'ın hem bölgesel hem de küresel elektronik tedarik zincirinde de vazgeçilmez bir aktör olduğunu gözler önüne seriyor.

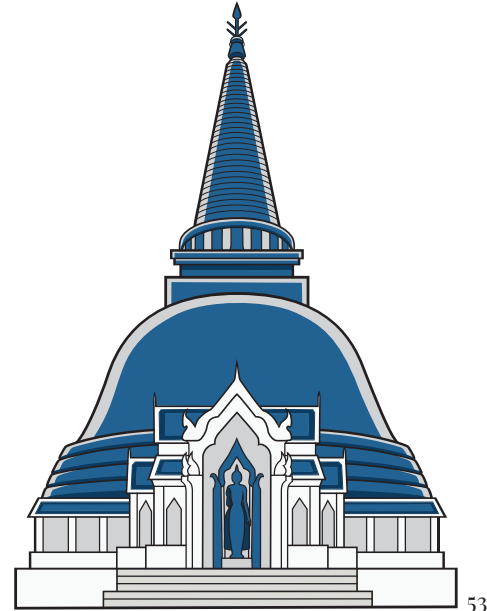

Chonburi, Pattaya

BACASIZ SANAYİ GETİRİSİ

Tayland ekonomisinin kalbini oluşturan bacasız sanayi olan turizm, ülkenin döviz ihtiyacını karşılıyor. Bangkok, Pattaya, Phuket ve Chiang Mai gibi uğrak alanlar her yıl milyonlarca turisti ağırlıyor. 2024 itibarıyla turist sayısı 35,6 milyona ulaşarak ekonomiye can suyu oldu. Pandemiyle sarsılan sektör hızla toparlandı ve yeniden güçlü bir ivme yakaladı. Ancak Tayland'ın hizmet ihracatı yalnızca tatil turizmiyle sınırlı değil. Dışişleri Bakanlığı verileri, medikal turizmin de yükselişte olduğunu gösteriyor. Uygun

Dünya Bankasının 2020 raporu, ülkenin GSYİH'si içinde tarımın yüzde 9, sanayinin yüzde 33, hizmetin ise yüzde 58 seviyesinde pay aldığını açıkladı.

TÜRKİYE İLE TAYLAND ARASINDAKİ DİŞ TİCARET RAKAMLARI

	2022 (Milyon \$)	2023 (Milyon \$)	2024 (Milyon \$)
İhracat	282	280	291
İthalat	1.933	2.130	1.679
Dış Ticaret Hacmi	2.216	2.410	1.970

Kaynak: TÜİK (Milyon ABD Doları)

2024 yılında ihracat hacmi 300 milyar doları aşarken Tayland'ın en önemli dış ticaret ortakları arasında Çin, ABD, Japonya ve Avrupa Birliği ülkeleri ilk sıralarda yer alıyor.

Bang Pa-In Sarayı

maliyetli ve yüksek kaliteli sağlık hizmetleri sayesinde Tayland, özellikle Orta Doğu ve Avrupa'dan gelen sağlık turistleri için merkez hâline geldi.

Pandemi ve savaşlardan sonra küresel ekonomik düzen işlevini kaybederken tedarik zincirinde aksaklıklar yaşandı. Zincirdeki aksama tehdidine hazır olmayan üretici firmalar, "Çin+1" stratejisi kapsamında alternatif çözüm destinasyonları aramaya başladı. Bu noktada Tayland, kritik ihtiyacı karşılamayı başardı.

TAYLAND 4.0 VİZYONU

Tayland hükûmetinin 2030 yılına kadar ülkeyi yüksek gelirli bir ekonomiye dönüştürme hedefiyle başlattığı "Tayland 4.0" planı; dijitalleşme, yenilikçilik ve katma değerli üretim üzerine inşa ediliyor. Planın can damarı olan Doğu Ekonomik Koridoru (Eastern Economic Corridor - EEC), Rayong, Chonburi ve Chachoengsao illerini kapsayan, ileri teknoloji endüstrileri ve yenilikçi yatırımlar için özel olarak tasarlanmış bir bölge. Burada şirketlere altyapı avantajı sunmanın yanı sıra uzun

vadeli gelir vergisi muafiyetleri, makine ve üretim girdilerinde ithalat vergisi muafiyeti gibi cazip teşvikler uyguluyor. Ek olarak dijital dönüşümün teşviki kapsamında e-ticaret ve yapay zekâ gibi alanlarda 5G yatırımlar artırılıyor. 2025 itibarıyla dijital ekonominin GSYH içindeki payının yüzde 30'un üzerine çıkması bekleniyor. Bütüncül strateji sayesinde güçlü altyapı, vergi ve yasal avantajlar, finansal destekler ve ileri teknolojik kabiliyetler sunularak Tayland'ı küresel tedarik zincirlerinde ana üs ve ihracatçıların stratejik tercihi hâline getiriyor.

Tayland bugün otomotivden elektroniğe, tarımdan turizme kadar uzanan geniş bir yelpazede ihracata dayalı büyüme modelini sürdürüyor. Hükûmetin "Tayland 4.0" vizyonu ve 20 yıllık ulusal stratejisi, ülkeyi üretim gücünün yanı sıra dijital dönüşüm, yeşil ekonomi ve biyoteknoloji gibi alanlarda da öne çıkarmayı hedefliyor. Geniş kapsamlı plan çerçevesinde tarım, gıda, sağlık hizmetleri, enerji, turizm ve ekonomi öncelikli sektörler olarak belirlendi.

3 kıtada 55 ülkeye ihracat

Yarım asırlık boya ve vernik tecrübemizle
3 kıtada 55 ülkeye ulaşıyor,
Türkiye'nin ilk 1000 ihracatçısı
arasında yer almaktan gurur duyuyoruz.

TİM verilerine göre, 2020 yılında yaklaşık 6,9 milyon dolar olan otomotiv ihracatı, 2021'de 8,8 milyon dolara yükselerek yüzde 29 artış kaydetti.

GENÇ
BOYA • VERNİK

Boyanın Ustası

GENÇ NOROO

Kayalar

www.kayalarkimya.com.tr

Deri ve Deri Mamulleri Sektöründe Dalgalı Seyir

Küresel krizler, pandemi ve talep daralmalarıyla dalgalı bir ihracat performansı sergileyen deri ve deri mamulleri sektörü, 2025 yılında toparlanma ve sürdürülebilir büyüme arayışıyla öne çıkıyor.

İlk çağlardan itibaren insanlar, doğa koşullarına uyum sağlayabilmek için barınma ve giyinme ihtiyaçlarına çözüm üretti. Beslenmek için avlanan hayvanların derilerinden faydalanmak isteyen ilk insanlar, ilkel yöntemlerle deriyi kullanılabılır hâle getirmeyi başardı. Böylece dericilik sanatı, köklü geçmişiyle Türk tarihinde de önemli bir yere sahip olmayı başardı.

Konar göçer şekilde yaşayan Türklerin Anadolu'ya gelmeden önce de dericilik ile uğraştığı biliniyor. Orta Asya ve Mezopotamya civarına yerleşen Türkler için dericilik, ata mesleği olarak görülüyordu. Hayvancılıkla ilgilenen kavimlerin ikinci mesleği olarak görülen dericilik sanatına, Türk tarihinde sıklıkla rastlamak mümkün. Özellikle Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde dericilik sektörünün modern anlamda ilerleme kaydettiği görülüyor.

Ekonomik ve kültürel yapıya bağlı olarak derinin kullanım alanı genişledikçe sanayi alanı da güçlendi. Önceleri çadırlarda, kıyafet ve ayakkabı yapımında kullanılan deriye artık kemer, kaftan, barutluk ve sandık ev eşyalarında da rastlamak mümkün hâle geldi.

YATIRIM ARTTI, AÇIK KAPANDI

Cumhuriyetin ilk dönemlerine gelindiğinde kuşaktan kuşağa devam eden zanaat dalı, kalkınma planlarının devreye alınmasıyla yenilikçi döneme adım attı. Güçlü üretim kapasitesine sahip olan Türkiye, 1980'li yıllarda dışa açılma politikalarıyla yüzünü Batı'ya çevirdi. Gelişen ve dönüşen dericilik sektörü; kalifiye eleman ve eğitim eksikliği, Batı tekniğinin

pahalılığı, finansal güçlükler gibi sorunlarla karşılaşsa da Avrupa pazarına girerek ihracata başladı. Artan üretim, daha geniş tabakhanelerin önemini pekiştirdi. Dolayısıyla Avrupa'da başlayan çevre baskısı Fransa ve İtalya gibi ülkelerin tabakhane işletmesinden uzaklaştırdı. Türk deri sanayisi bu dönemdeki açığı kapattı. Türkiye, çevre koruma şartlarından dolayı deri sanayisi için ihtisas organize sanayi bölgeleri ve sanayi siteleri yatırımlarına öncelik verdi.

Bugün geline nokta, geçmiş zanaat birikimi üzerine inşa edilen sektör güçlü ihracat kapasitesine ulaştı. Gelişen teknoloji sayesinde ihracat sınırları genişletildi fakat son yıllarda yaşanan küresel krizler, artan ham madde maliyetleri ve pazar kayıpları sektörün yükselme ivmesini yavaşlatıyor. Türk deri ve deri mamulleri sektörü, esnek üretim kabiliyeti, coğrafi konumu ve kaliteli işçiliği ile dünya pazarında kendine sağlam

Sektörün Yıllara Göre İhracatı

1,7
milyar dolar
2021

2
milyar dolar
2022

1,8
milyar dolar
2023

1,5
milyar dolar
2024

Kaynak: İDMİB

bir yer edindi. Küresel ekonomik krizlerin hâkim olduğu 2000'li yılların başında ihracat rakamlarında istikrarlı bir artış grafiği yakalandı. Son altı yıllık döneme bakıldığında ise sektörün hem zirveleri hem de zorlu dönemleri tecrübe ettiği görülüyor.

DERİDE ALTIN ÇAĞ

Pandemi küresel ticarete daralma yaratmış olsa da sektör, 2020 yılını 1,3 milyar dolarlık bir ihracatla kapattı. Ertesi yıl, ertelenen taleplerin de etkisiyle güçlü bir toparlanma yaşandı ve 2021 yılında ihracat yüzde 29,6 artışla 1,7 milyar doları aştı. Sektör için altın çağ ise 2022 oldu. Bu dönemde ihracat, bir önceki yıla göre yüzde 21'in üzerinde bir artışla 2 milyar 57 milyon dolar seviyesine ulaşarak rekor kırdı. Aylık bazda ihracat değerleri karşılaştırıldığında en yüksek verilere eylül ve mart aylarında ulaşıldığı görülüyor. Bu başarıda ayakkabı ve aksesuarları ürünlerinin performansı belirleyici bir rol aldı.

Küresel ekonomideki yavaşlama, ana pazarlardaki resesyon

Deri ve deri mamulleri sektörü, 2022 yılında ihracatta bir önceki yıla göre yüzde 21'in üzerinde bir artışla 2 milyar 57 milyon dolar seviyesine ulaşarak rekor kırdı.

endişeleri ve artan maliyetler 2023 yılında sektörün ivme kaybetmesine neden oldu. 2023 yılı sonunda sektörün ihracatı, bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 9,5'lik bir düşüşle 1,8 milyar dolar olarak gerçekleşti. Sektörün genel ihracattan aldığı pay ise yüzde 0,8 oldu. Bu keskin düşüş ile küresel talepteki daralmanın yanı sıra sektörün yapısal sorunları da gündeme taşındı.

SEKTÖRÜN DAİMÎ PAZARI AVRUPA BİRLİĞİ

2025 yılının ilk yarısında ise kayıpların kısmen dengelendiği görülüyor. Ocak-temmuz döneminde sektörün toplam ihracatı 849,5 milyon dolar iken, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,2'lik bir gerileme yaşandı. Sektör ihracatının itici gücü tartışmasız ayakkabı kategorisi oldu. Toplam ihracattan yüzde 56,9 pay alan ayakkabı grubunu, valizden cüzdana, kemerden çantaya geniş bir yelpazeyi kapsayan saraciye ürünleri takip ediyor. Deri giyim eşyası ve işlenmiş kürk ise sektörün diğer önemli ihracat kalemlerini oluşturuyor.

Ülke grupları kapsamında ise Avrupa Birliği (AB) ülkeleri, yüzde 42,4 ile ihracat pastasındaki en büyük dilime sahip. Türkiye'nin en büyük pazarları arasında Almanya, İtalya, Rusya, İspanya ve İngiltere gibi ülkeler yer alıyor. Bu durum, sektörün ana pazarının Avrupa Birliği olduğunu ve kalite standartlarına uyum kapasitesini

kanıtlıyor. Sektör hâlâ daralma eğiliminde olsa da 2024'teki sert kayıpların ardından görece daha dengeli bir tablo çizildiği düşünülüyor.

ÇÖZÜM BEKLEYEN SORUNLAR

Türkiye'deki hayvancılığın mevcut durumu, sektörün ihtiyaç duyduğu kaliteli ve standartlara uygun ham deriyi karşılamakta yetersiz kaldığını gösteriyor. Üreticiler, ithal ham deriye yöneliyor. Dolayısıyla maliyetler artıyor ve sektör uluslararası piyasalardaki fiyat dalgalanmalarına karşı kırılgan hâle geliyor.

Tarihsel derinliği ve üretim gücüne rağmen, deri sektörünün uzun vadeli planlama yapabilmesi için bazı yapısal sorunları aşması gerekiyor. Bu sorunların başında küresel krizler, ham madde, kalifiye eleman, yeni teknoloji ve çevresel baskılar geliyor. Bu engeller karşısında kesin çözümler üretilemezse, sektörün konumu ileriki yıllarda doğrudan etkilenme riski taşıyor.

Diğer kritik unsurlar ise artan üretim maliyetleri ve yoğun rekabet. İşçilik, enerji ve lojistik maliyetlerindeki artış, kâr marjlarını baskılamaya başladı. Çin ve Vietnam gibi ülkelerin düşük maliyetli seri üretimi potansiyeli, Türk üreticileri küresel pazarda zorlu bir rekabete zorluyor.

MARKALAŞMA VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Tüm zorluklara rağmen yüksek potansiyele sahip olan Türk deri ve deri mamulleri sektörü, potansiyelini harekete geçirebilmek için bir değişime ihtiyaç duyuyor. Türkiye, fason üretim yapan bir ülke konumundan çıkıp, kendi markalarını yaratan, tasarıma yön veren ve inovasyona yatırım yapan bir yapıya dönüşmeli. Katma değeri yüksek ve özgün koleksiyonlar üretmek hem ulusal

hem de uluslararası pazarlarda sektörün elini güçlendirecektir.

Tercih olmaktan çıkan sürdürülebilirlik çalışmaları artık zorunluluk hâline geldi. Geleceğin dünyasında sürdürülebilir şekilde üretim yapmak, ihracatta önemli bir çıkış yolunu oluşturuyor. Avrupa Birliği'nin Yeşil Mutabakat politikaları, üretim süreçlerinin çevre dostu olmasını zorunlu kılıyor. Türk deri sanayisi, su ve enerji tüketimini azaltan, kimyasal kullanımını optimize eden ve atık yönetimini iyileştiren yeşil teknolojilere yatırım yaparak bu süreci avantaja dönüştürmeye çalışıyor.

Asırlık dericilik sanatı, bugün Türkiye için hem stratejik hem de kültürel bir sektör olmaya devam ediyor. Tarihsel mirasını modern üretim teknikleriyle birleştiren deri sektörü, ihracat kapsamında zorlu bir dönemden geçiyor. Ham madde sorunundan maliyet baskılarına kadar uzanan bu zorluklar, uzun vadeli ve iyi planlanan bir vizyonla aşılabılır. Tasarıma, markalaşmaya, inovasyona ve sürdürülebilirliğe yapılacak yatırımlar, sektörün küresel pazarda hak ettiği yere ulaşmasını sağlayabilir.

Krizleri Atlatan Demirbaş

Dünya tarihinde yaşanan ekonomik ve siyasi krizler, dericilik sektörünü derinden etkiledi. 1989 yılında Doğu Bloku'nun çökmesiyle göç eden insanların en büyük ihtiyacı bavuldu. Bavul ticaretinde yaşanan bu yoğunluk, sektörün gelişmesindeki itici güçtü. Dış talepler yüksek yatırımların önünü açarken, üretim kapasitesi de arttı. 1997 yılında yaşanan Asya mali kriziyle ilk darbesini alan deri sektörü, 1998 Rusya krizinde zarar gördü ve küçülmeye gitti. Bu sürecin ardından 2000'de Türkiye'de talep canlandı fakat 2001 Ekonomik Krizi ile gerileme yaşandı. Küresel dönüşümle birlikte özellikle son 20 yıl içinde sektör gelişimini sürdürmeyi başardı.

Küresel ekonomideki yavaşlama, ana pazarlardaki resesyon endişeleri ve artan maliyetler 2023 yılında sektörün ivme kaybetmesine neden oldu.

“PAZAR ÇEŞİTLİLİĞİMİZ SAYESİNDE KÜRESEL DEĞER ZİNCİRİNDEKİ YERİMİZİ KORUYORUZ”

Mustafa Şenocak
TİM Yönetim Kurulu Üyesi

Küresel ticarete yaşanan dalgalanmalara rağmen sektörümüz, 2025 yılının ilk yarısında dayanıklılığını ortaya koydu. Genel ihracatımızda sınırlı bir gerileme görülse de ürün gruplarının birbirini dengelemesi sayesinde dengeli bir tablo yakaladık. Özellikle saraciye ve deri-kürk konfeksiyon ürünlerinde kaydedilen artış, ayakkabı ihracatındaki daralmanın etkisini kısmen sınırladı. Avrupa'daki talepte yavaşlama hissedilse de ABD, Orta Asya ve Afrika pazarlarında elde edilen büyüme bu tabloyu dengeledi. Bu gelişmeler, sektörümüzün esnek üretim yapısı ve hızlı uyum yeteneği sayesinde küresel zorluklara karşı kayda değer bir direnç ortaya koyduğunu gösteriyor.

Geleneksel pazarlarımız olan Almanya, İtalya ve Fransa hâlâ sektörümüzün en önemli alıcıları arasında yer alıyor. Kalite, tasarım ve hızlı teslimatta sağladığımız güven, bu ülkelerdeki konumumuzu korumamızı sağlıyor. Ancak geleceğe dönük fırsatlar giderek çeşitleniyor. ABD, Türk deri ürünlerine artan ilgiyle öne çıkarken Kazakistan ve Orta Asya ülkeleri yükselen orta sınıflarıyla yeni potansiyel pazarlar sunuyor. Körfez ülkelerinde lüks ve tasarım odaklı ürünlere olan talep artarken Afrika'da da yeni bir tüketici tabanı oluşuyor. Bu tablo, Türk deri ve deri mamulleri sektörünün yalnızca geleneksel pazarlara bağlı kalmadığını, küresel ölçekte çok daha geniş ve çeşitlendirilmiş bir müşteri kitlesine ulaşabildiğini ortaya koyuyor.

Türkiye'nin bu başarısının arkasında, küçükbaş başta olmak üzere mamul deri üretim sürecinde tabakhanelerimizin sahip

olduğu üretim kabiliyeti ve bilgi birikimi yatıyor. Fakat burada da ciddi bir dönüşüm süreci yaşanıyor: Son yıllarda tabakhanelerin önemli bir kısmı kapanmak zorunda kaldı, ayakta kalan işletmeler ise dünya ortalamasının üstünde artan üretim maliyetleri nedeniyle kapasite düşürmek durumunda kaldı.

Kısacası, Türk deri ve deri mamulleri sektörü güçlü üretim altyapısı ve genişleyen pazar çeşitliliği sayesinde küresel değer zincirinde yerini koruyor. Ancak tüm bu avantajlara rağmen rekabet gücümüzü sürdürmekte ciddi zorluklarla karşı karşıyayız. Son yıllarda ihracatın üst üste gerilemesi, üretim kapasitesindeki dalma ve hızla artan üretim maliyetleri sektörümüzün geleceği için önemli bir tehdit oluşturuyor. Bugün geline nokta, uluslararası rekabetçiliğimizi koruyabilmenin en temel şartı üretim maliyetlerinin makul seviyelere çekilmesidir. Aksi takdirde birçok üreticimiz kapasitesini düşürmek veya zamanla sektörden çekilmek zorunda kalacak. Yüksek maliyetler nedeniyle standart ürünlerde rekabet etme şansımız giderek azalırken sektörümüzün ancak daha düşük kapasitelerle niş, tasarım odaklı ve katma değerli ürünlere yönelmesiyle uluslararası pazarda varlığını sürdürebileceği görülüyor. Bu dönüşüm hem küresel rekabet koşullarına uyum sağlamak hem de sektörümüzü uzun vadede güvenle geleceğe taşımak açısından kritik önem taşıyor. Dolayısıyla önümüzdeki dönem, sektörümüz için yalnızca ayakta kalma değil inşa etme dönemi olacaktır.

Uluslararası rekabetçiliğimizi koruyabilmek için üretim maliyetlerinin makul seviyelere çekilmesi gerekiyor. Aksi takdirde birçok üreticimiz kapasitesini düşürmek veya zamanla sektörden çekilmek zorunda kalacak.

Daha Yüksek Verimlilik

Tak & Çalıştır

RoboCAM Yazılım

Çevrim Süresi Azaltımı

Çoklu Makine Besleme

**Kesintisiz üretim
Maksimum kapasite
Minimum maliyet**

“CNC tezgâhlarında 7/24 otomasyonun gücü.”

ÜRETİM VE PAKETLEME KAPASİTESİ İLE AVRUPA'DA İLK 3 İÇİNDEYİZ

TOP 3 IN EUROPE WITH PRODUCTION AND PACKAGING CAPACITY

Bentaş

Yeni yatırımlarla büyüyörüz. 75'in üzerinde ülkede her gün, milyonlarca kedi sahibinin hayatına dokunan ürünler üreten şirketimiz, küresel ölçekte büyümeye emin adımlarla devam ediyor.

2007 yılında kurulan şirketimiz Bentaş Bentonit A.Ş., ülkemizde bulunan beyaz bentonit rezervlerini, çeşitli işlemlerden geçirerek dünyada 75'den fazla ülkeye ihraç etmektedir. Türkiye'deki beyaz bentonit rezervlerinin çok büyük bir kısmı Ordu-Ünye-Fatsa civarındadır. Bu rezervlerin önemli bölümü şirketimiz himayesindedir.

Türkiye kedi kumu pazarının yüzde 70'inden fazlasını domine eden firmamız, ülke genelinde 45'e yakın büyük toptancı ya da iş ortağıyla halen çalışmaya devam etmektedir.

Ayrıca şirketimiz, hem üretim kapasitesi hem de paketlenme kapasitesi olarak Avrupa'da ilk 3 firmadan biridir. Bugün 240 bin ton granül üretim kapasitesine sahip olan firmamız, toplam 350 personele de istihdam sağlamaktadır.

VanCat® markamız, World Branding Forum tarafından, "Temizlik ve Hijyen" dalında ilki 3 Temmuz 2019 olmak üzere, 9 Eylül 2021 ve 27 Temmuz 2023 yıllarında toplamda 3 kez "Yılın Markası" ödülüne layık görüldü. Bu alanda Türkiye'de ödül alan ilk ve tek markanın sahibi olarak gururumuz büyük.

6 Mart 2020'de TİM önderliğinde düzenlenen "İhracatın Yıldızları" yarışmasında, Özgün Ürün dalında da ödüle layık görüldük.

Bugün VanCat® markamız 65 ülkede, Cat's White® markamız 25 ülkede pazarlanmaktadır. Bentaş Bentonit olarak kurulduğumuz günden beri en büyük hedeflerimizden biri olan "Türkiye'nin üretimden ihracat yapan ikinci 500 firması" arasına girmiş olmanın mutluluğunu ve gururunu yaşıyoruz.

We are growing with new investments. Our company produces products that touch the lives of millions of cat & cat owners every day in more than 75 countries.

Our Company, was established in 2007, exports the white bentonite reserves to more than 75 countries in the world by undergoing various processes. A great portion of the white bentonite reserves in Turkey are around Ordu-Ünye. Most of these reserves are under the auspices of our company.

Our company, which dominates more than 70% of the Turkish cat litter market, still continues to work with nearly 45 large wholesalers or business partners throughout the country.

Our company is one of the top 3 companies in Europe in terms of production and packaging capacity. Our company has 240,000 tons production capacity, provides employment for a total of 350 personnel.

On 3rd July 2019, VanCat® was honoured by the World Branding Forum as the "Brand of the Year" in the "Cleaning and Sanitation" category, marking its first win. Further accolades followed on 9th September 2021 and 27th July 2023, bringing the total number of awards to three. We are proud to announce that VanCat® is the first and only Turkish brand to receive this recognition in the industry.

In the "Stars of Export" competition organized under the leadership of TİM in 2020, we were also awarded in the Original Product category.

Today, our VanCat® brand is marketed in 65 countries and our Cat's White® brand in 25 countries. As Bentaş Bentonit, we are experiencing the happiness and pride of being among "Turkey's second 500 companies that export from production", which was one of our biggest goals since our establishment.

We serve to 130 international customers in 75 countries.

As of 2024, the number of countries Bentaş Bentonit exports to is over 75. We are actively carrying out export operations in 5 of 7 continents, including South & North America, Asia, Europe and Africa.

In bentonite cat litter sector, Bentaş Bentonit is Turkey's largest producer and exporter. Our company is one of the biggest suppliers in Europe.

Dünyayı Ofise Dönüştürenler Dijital Göçebeler

Pandemi sonrası hızla ivme kazanan uzaktan çalışma trendi, ofis duvarlarını yıkarken sınırları da ortadan kaldırdı. Artık sadece tatil için gidilen şehirler, uzun süreli yaşam ve çalışma merkezlerine dönüşüyor.

Küresel iş gücü son birkaç yılda radikal bir dönüşüm-den geçti. Eskiden masa başında, belirli bir ofiste çalışmak iş hayatının temel kuralıydı. Ancak teknolojiadaki gelişmeler, yüksek hızlı internetin yaygınlaşması ve özellikle pandemiyle birlikte uzaktan çalışma kültürünün zorunlu olarak benimsenmesi bu anlayışı kökten değiştirdi ve ortaya çıkan yeni yaşam biçimi “dijital göçebelik” olarak adlandırıldı.

Dijital göçebeler, sabit bir çalışma mekânına bağlı kalmadan, dünyanın farklı şehirlerinden işlerini sürdürebilen profesyoneller. Yazılım geliştiriciler, tasarımcılar, içerik üreticileri, danışmanlar ve daha birçok meslek grubundan bireyler, sadece bir dizüstü bilgisayar ve güvenilir bir internet bağlantısıyla hem işlerini yapıyor hem de yeni kültürler deneyimliyor.

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) analizlerine göre dünya genelinde dijital göçebe vizeleri sunan ülke sayısında son yıllarda hızlı bir artış yaşanıyor. Bugün onlarca ülke, dijital göçebeler için özel vizeler sunarak bu yeni nesil çalışanları kendilerine çekmeye çalışıyor. Hedef hem turizm gelirlerini artırmak hem de uzun vadeli kültürel ve ekonomik faydalar sağlamak.

YAŞAM TARZINDAN KÜRESEL BİR EKONOMİYE

Dijital göçebelik, 2000'lerin başında internetin hayatın her alanına girmesiyle birlikte filizlendi. Ancak kavram, uzun yıllar boyunca daha çok serbest çalışanların veya seyahat tutkusu ağır basan girişimcilerin tercih ettiği niş bir yaşam biçimi olarak kaldı. 2020'de başlayan

pandemi ise bu trendi kitlesel bir olguya dönüştürdü. Milyonlarca insan, evden çalışmanın mümkün olduğunu deneyimledi ve bu esneklik, “neden dünyanın başka bir yerinden çalışmayayım?” sorusunu akla getirdi. Bugün dijital göçebeler, Bali’de bir kafede kahvesini yudumlarken kod yazan yazılımcılardan, Lizbon’da tarihi bir binanın penceresinden okyanusu izlerken stratejik plan yapan pazarlama danışmanlarına kadar geniş bir yelpazede yer alıyor. Temel ortak noktaları, sabit bir ofise ihtiyaç duymamaları ve coğrafi özgürlüklerini gelir elde etmek için kullanmaları.

Uluslararası raporlar, bu yaşam biçiminin sadece bireysel değil, aynı zamanda ekonomik boyutları olduğunu da ortaya koyuyor. EY’nin “Global Immigration Index for Digital Nomads” araştırmasına göre, şu anda 50’den fazla ülke dijital göçebe vizeleri sunuyor. Bu vizeler genellikle altı ay ile iki yıl arasında değişen sürelerde oturum ve çalışma hakkı tanıyor. Ülkeler, nitelikli iş gücünü

**Ülkelerin Dijital Göçebeler için
Belirlediği Minimum Gelir Şartı**

550
dolar
Türkiye

2.000
dolar
Malezya

750
dolar
Kolombiya

3.200
dolar
Macaristan

çekmek, yerel ekonomiye döviz girdisi sağlamak ve uluslararası görünürlük kazanmak amacıyla bu politikaları teşvik ediyor.

Ancak dijital göçebeliliğin yalnızca turistik bir hareket olmadığını altı çizmek gerekiyor. Uzaktan çalışanların uzun süre bir ülkede kalması, konut kiralardan kafe harcamalarına, sağlık hizmetlerinden ulaşım sektörüne kadar geniş bir ekonomik ekosistemi besliyor. Bu nedenle dijital göçebeler, artık “turist” kategorisinden ziyade “mobil profesyonel” olarak tanınıyor.

DİJİTAL GÖÇEBELER İÇİN EN İYİ ÜLKELER

Elbette bu yaşam biçiminin cazip olabilmesi için ülkelerin sunduğu imkânlar, maliyetler ve yaşam kalitesi gibi kriterler büyük önem taşıyor. Gamblizard'ın kapsamlı verilerden yola çıkarak hazırladığı son rapor, dijital göçebeler için cazip olan ülkeleri çok boyutlu bir bakışla sıralıyor. Kira maliyetleri, gıda ve restoran fiyat endeksleri, internet hızı, sağlık harcamaları, İngilizce yeterliliği ve dijital göçebe vizesi için gerekli minimum gelir şartı gibi kriterler üzerinden

oluşturulan bu liste, ortaya hem tahmin edilebilir hem de sürpriz sayılabilecek sonuçlar çıkarıyor.

Listenin zirvesine yerleşen Malezya, düşük kira endeksi ve güçlü internet altyapısıyla öne çıkıyor. Yaşam maliyetlerinin makul seviyelerde seyretmesi, geniş havaalanı ağı sayesinde küresel erişim kolaylığı ve yüksek İngilizce yeterliliği, ülkeyi özellikle Asya-Pasifik bölgesinde cazip bir merkez hâline getiriyor. 2 bin dolar civarındaki aylık gelir şartı, birçok Batılı uzaktan çalışan için ulaşılabilir bir seviye.

İkinci sırada yer alan Kolombiya, sıcak iklimi, canlı sosyal hayatı ve özellikle Medellin gibi şehirlerin sunduğu yaşam kalitesiyle dikkat çekiyor. Kira maliyetlerinin düşük olması ve dijital göçebe vizesi için gereken yaklaşık 750 dolarlık aylık gelir şartı, ülkeyi Latin Amerika'da ön sıralara taşıyor. İngilizce yeterliliği Malezya kadar yüksek olmasa da şehirlerin kültürel zenginliği ve topluluk desteği, bu eksikliği kısmen telafi ediyor.

Üçüncü sırada ise Macaristan bulunuyor. Orta Avrupa'da stratejik konumu ve yüksek yaşam kalitesiyle dikkat çeken ülke, Budapeşte gibi şehirlerde tarihi dokuyu modern yaşam olanaklarıyla birleştiriyor. “White Card” adı verilen dijital göçebe vizesi, Avrupa Birliği dışından gelen profesyonellere bir yıl boyunca ülkede yaşama ve çalışma imkânı tanıyor. Ancak yaşam maliyetleri Malezya veya Kolombiya kadar uygun değil. Özellikle 3 bin 200 dolar seviyesindeki minimum gelir şartı ile daha yüksek bir eşik sunuyor.

EŞİK DÜŞÜK, ERİŞİM YÜKSEK

Listenin 12'nci sırasında yer alan Türkiye yaşam maliyetlerinde orta noktada duruyor. Kira endeksinin 12,8 olması en ucuz destinasyonlardan uzak ama yüksek maliyetli ülkelere göre Türkiye'yi

hâlâ erişilebilir bir konumda tutuyor. Market alışverişinde 35,6'lık endeks değeri temel ihtiyaçların makul düzeyde karşılanabildiğini gösteriyor. Restoran endeksinin 34,1 olması da dışarıda yemek yemenin düzenli bir alışkanlık olarak sürdürülebileceğini söylüyor. Ulaşım tarafında ise konum avantajı belirgin. Büyük hava yolu merkezlerine yakınlık Avrupa, Orta Doğu ve Asya'ya kısa aktarmalarla ulaşmayı kolaylaştırıyor. Bu da bölgeyi sık seyahat eden uzaktan çalışanlar için pratik bir üs hâline getiriyor.

Altyapı tarafında resim daha nüanslı. Ortalama internet hızı 32,9 Mbps. E-posta, toplantı ve doküman paylaşımı için yeterli olsa da yüksek hacimli video üretimi ya da büyük veri transferi gerektiren işler için zaman zaman sınırlayıcı bir hız. Elbette bunun çözümü çoğu zaman adres bazlı. Büyük şehirlerde fiber hatların yaygın olduğu sentleri tercih etmek ya da açık ofislerin kurumsal bağlantılarından yararlanmak daha stabil bir çalışma ortamı sağlayabiliyor.

TÜRKİYE LİSTENİN ORTA SIRALARINDA

Türkiye'de dijital göçebeler için gerekli minimum gelir şartı ayda 550 dolar. Bu eşik, ilk üçteki ülkelere kıyasla belirgin biçimde düşük. Bu da serbest çalışmaya yeni başlayanlar ya da bütçesini sıkı yöneten profesyoneller için cazibeyi artırıyor. Ancak İngilizce yeterliliği ülke genelinde düşük kategoride. Dolayısıyla yeni gelenlerin ilk etapta dil konusunda biraz çaba göstermesi şart. Sağlık hizmetlerinde ise yıllık kişi başına 385 dolarlık harcama, özel hastanelere erişimin görece uygun maliyetlerle mümkün olduğunu düşündürüyor.

Genel resme bakıldığında Türkiye, düşük gelir şartı ve güçlü ulaşım ağıyla listenin orta sıralarında yer alsa da bazı boyut-

EY'nin “Global Immigration Index for Digital Nomads” araştırmasına göre şu anda 50'den fazla ülke dijital göçebe vizeleri sunuyor.

larda ilk üçteki ülkelerle rekabet edebilen bir seçenek oluşturuyor. Malezya ve Macaristan internet ve altyapı gücüyle öne çıkarken Türkiye, erişilebilir başlangıç eşiği ve seyahat kolaylığıyla farklı bir değer önerisi sunuyor.

TRENDLER VE GELECEK ÖNGÖRÜLERİ

Dijital göçebelilik artık birkaç meraklının heves ettiği bir maceranın ötesine geçerek dünyanın dört bir yanında yaygınlaşan bir yaşam biçimi hâline geldi. Pandemi sonrası hızlanan uzaktan çalışma dalgası, ülkeleri de bu yeni gerçekliğe ayak uydurmaya zorluyor. Bugün onlarca ülke, uzun süreli kalışlara uygun vizelerden vergi kolaylıklarına kadar pek çok adımı atmış durumda. Kimi yüksek gelir barajlarıyla “az ama zengin” ziyaretçiyi, kimiye daha düşük eşikler koyarak daha kalabalık ve renkli bir topluluk çekmeye çalışıyor.

Kurulan denge, önümüzdeki yıllarda bu yaşam biçiminin rotasını belirleyecek. Yüksek hızlı internet ve yaygın ulaşım ağları kadar yaşam maliyetleri, sağlık hizmetlerinin kalitesi, dil bariyerleri ve gelir şartları da kararları şekillendirecek. Çünkü göçebelilik yalnızca bir yerde yaşamak değil, aniden başka bir yere geçebilme özgürlüğü demek. Bu özgürlüğün sürdürülebilir olması ise hem bu teknik altyapı hem de günlük yaşamı kolaylaştıran tüm bu unsurların bir arada varlığına bağlı.

Dünya Çapında Dijital Göçebe İstatistikleri

- 2025 itibarıyla dünya genelinde dijital göçebe topluluğu 40 milyonu aştı.
- Dijital göçebelerin yüzde 47'si 30'lu yaşlarında.
- Cinsiyet dağılımında yüzde 56'sı ise erkek, yüzde 43'ü ise kadın.
- Eğitim düzeyinde yüzde 90'ı yükseköğrenimlerini tamamlamış durumda.
- Çoğunluk 50 bin ile 250 bin dolar arasında kazanırken, yüzde 34'lük kesim yıllık 50 bin ile 100 bin dolar arasında kazanıyor.
- ABD, 18,1 milyon dijital göçebe ile toplam payın yaklaşık yüzde 47'sini oluşturuyor.
- Dijital göçebelerin yüzde 70'i haftada 40 saat veya daha az çalışıyor.

Baltık'ın Kıyısında

Tarih, Kùltür ve Kuzey Esintisi

Kuzeyin zorlu koşullarına rağmen tarih, kùltür ve doğayı büyüleyici bir harmoni içinde buluşturarak kendi benzersiz kimliklerini yaratan Baltık ülkeleri; zengin mirası, yemekleri ve büyüleyici kıyılarıyla klasik Avrupa rotalarına rakip olarak dikkatleri üzerinde topluyor.

Kuzey Denizi ve Atlantik Okyanusu'nun Avrupa ile buluştuğu, çok değerli bir noktada konumlanan Baltık bölgesi, dokuz farklı Avrupa ülkesi ile çevrelenmiş stratejik bir bölge. Dünyanın önemli liman kentleri olan Lübeck, Rostock, Visby ve Gdańsk arasındaki iletişimin bağlantı yolunu oluşturan Baltık bölgesi, tarih boyunca önemini korudu ve hâlâ koruma-ya devam ediyor. Bugün gelinen noktada ise ticarete olduğu kadar turizm anlamında da büyük bir potansiyel taşıyor. Bu yüzden de Kuzeyin Akdeniz'i deniliyor Baltık'a.

Danimarka'nın başkenti Kopenhag, İsveç'in başkenti Stockholm, Finlandiya'nın başkenti Helsinki, Estonya'nın başkenti Tallinn, Letonya'nın başkenti Riga, Litvanya'nın başkenti Vilnius ve Rusya'nın kùltür başkenti Saint Petersburg... Kuzey Avrupa'nın en ünlü, en gözde şehirlerinin hepsi Baltık Denizi'nin kıyısında. Her biri farklı iklim ve coğrafi özelliklere sahip bu şehirler; doğal atmosferleri, tarihî zenginlikleri, yemekleri, plajları, limanları ve büyüleyici koyları ile dikkatleri üzerinde topluyor.

Kùltürel ve doğal miraslarını günümüze kadar çok iyi koruyan Baltık ülkeleri ve bölgedeki tüm şehirler görülmeye değer özellikler taşıyor. Birbirlerinden hem farklı hem de aynı gibi duran, bu özgün şehirlerin sokaklarında dolaşırken mimarinin

büyüsüne kapılmamak imkânsız. Baltık'ın etrafında toplanan süprizli kıyı kentleri arasında seyahat etmenin fazlasıyla kolay olması bölgenin cazibesini daha da artırıyor.

ORTA ÇAĞ'IN MASALSI BAŞKENTİ: TALLINN

Estonya'nın başkenti Tallinn, Baltık ülkelerinin belki de fotoğrafik açıdan en sevilen şehri. UNESCO Dünya Mirası listesinde yer alan bu eski şehir, taş döşeli dar sokakları, renkli tüccar evleri ve kuleleriyle Orta Çağ'dan bugüne hiç bozulmadan gelmeyi başarmış. Toompea Tepesi'nden şehrin kırmızı kiremitli çatılarının panoramik manzarasını izlemek, bu yolculuğun olmazsa olmazları arasında.

Estonya kùltürünün, Baltık ve İskandinav etkilerini harmanlayan bir yapıda şekillendiği görülüyor. Bir yandan Fin akrabalığıyla dil ve müzik bağı kurarken diğer yandan Alman tüccarların ve Rus yönetiminin mirasını taşıyor. Baltık yolculuğunun romantik ve nostaljik açılış perdesi gibi konumlanan Estonya'da, doğa ile kurulan ilişki de şehrin ötesinde keşfedilmeye değer. Lahemaa Ulusal Parkı, göller, bataklıklar ve ahşap köy evleriyle ülkenin sakin ruhunu hissettiriyor. Yaz aylarında "Beyaz Geceler" in uzun saatlerinde şehir hiç uyumuyor, kışın ise Noel pazarları ve karla kaplı meydanlar Tallinn'i bir kış masalına dönüştürüyor.

Gdańsk

Kirlilik Riski Yüksek Seviyedeki Baltık Denizi Koruma Altında

Baltık, hem tarih boyunca yaşananlar hem de bugün Avrupa'nın yoğun nüfuslu şehirlerinin etrafında konumlanıyor olması nedeniyle kirlilik riski en yüksek denizlerin başında geliyor. 2015 yılında yapılan bir araştırmaya göre Baltık Denizi'ne yılda 130 ton plastik atık atılıyor. Avrupa Birliği (AB), Baltık Denizi ve ülkelerinin geleceğini korumak için ana kirlilik kaynaklarını inceleyen ve bunları azaltmanın yollarını arayan projeleri destekliyor ve AB Baltık Denizi Bölgesi Stratejisi (EUSBSR) ile denizi kurtarma çabalarına öncülük ediyor. EUSBSR, bölgenin karşı karşıya olduğu ortak zorlukların üstesinden gelmek ve ortak fırsatlardan yararlanmak için Baltık Denizi'ne kıyısı olan ülkeler arasındaki iş birliğini güçlendirmeyi amaçlayan makro-bölgesel bir strateji. İsveç, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Almanya, Letonya, Litvanya ve Polonya'nın dâhil olduğu EUSBSR, AB'nin bölgedeki komşu ülkeleri olan Rusya, İzlanda, Norveç ve Beyaz Rusya'yı da kapsıyor.

RIGA'NIN ART NOUVEAU VE MÜZİK RUHU

Baltık bölgesinin kültür mozaïği Riga, art nouveau mimarisinin başkentlerinden biri olarak UNESCO Dünya Mirası listesinde yer alıyor. Hem tarihi hem modern dokusuyla büyüleyen şehir, taş döşeli sokakları, Gotik katedralleri ve renkli cepheleriyle Orta Çağ'dan günümüze uzanan bir hikâye anlatıyor. Riga'yı bu kadar özel kılan yalnızca geçmiş değil; aynı zamanda sanatın, müziğin ve gastronominin şehre kattığı enerjik bir ruh bulunuyor.

Art nouveau mimarisinin Avrupa'daki en etkileyici örneklerine sahip olan Riga'nın en ünlü konumlarından Albert Caddesi, âdeta şehrin açık hava mimarlık galerisi gibi... Cephelerdeki kıvrımlı hatlar, mitolojik figürler ve zarif süslemeler ziyaretçileri zaman yolculuğuna çıkarırken aynı zamanda şehrin, kozmopolit geçmişini yansıtıyor.

Letonya kültürünün ayrılmaz parçası olan müzik, Riga'da her an karşınıza çıkabilir. Sokak çalgıcılarından caz kulüplerine, klasik konser salonlarından uluslararası festivallere kadar

şehir, yıl boyunca farklı ritimlerle yaşıyor. Letonya, koroları ve halk şarkılarıyla ünlü; özellikle de beş yılda bir düzenlenen "Dziesmu un Deju Svētki" (Şarkı ve Dans Festivali) ülkenin en önemli etkinliklerinden.

BAROK İŞİLTİSİ EŞLİĞİNDEKİ ŞEHİR: VILNIUS

Baltık coğrafyasının en sürprizli şehirlerinden biri olan Litvanya'nın başkenti Vilnius, barok mimarisi, geniş meydanları ve pastel renkli binalarıyla adım attığınız anda dingin ama etkileyici bir atmosfer sunuyor. UNESCO Dünya Mirası listesinde yer alan eski şehir, Gotik, Rönesans ve Barok tarzların yan yana durduğu, dar sokakların beklenmedik meydanlara açıldığı bir labirent gibi. Her köşede tarihin farklı bir dönemiyle karşılaşmak mümkün.

Litvanya'nın tarihi, Polonya ile kurduğu ortak devlet döneminden Sovyet yıllarına kadar pek çok dönüşümü barındırıyor. Bu köklü geçmiş hem mimaride hem de sanat anlayışında yoğun şekilde hissediliyor. Vilnius Katedrali, Gediminas Kulesi ve bohem ruhlu Užupis Cumhuriyeti, şehrin olmazsa olmaz duraklarını oluşturuyor. Litvanya'nın tarihini anlamak için en önemli durak ise Haç Tepesi. Şehrin dışında yer alan bu kutsal alan, binlerce hacın bir araya gelerek oluşturduğu etkileyici bir manzara sunuyor.

Baltık yolculuğunun derin, duygusal ve biraz da melankolik şehri Vilnius, her mevsimde farklı bir atmosfere bürünüyor. Yaz aylarında Baltık kıyısındaki sahil kasabaları, kışın ise kar altındaki şehirler Litvanya'ya ayrı bir büyü katıyor.

LEZZET, TARİH VE DOĞANIN ÜÇLÜ DANSI

Baltık ülkelerini özel kılan; sadece tarihi binalar ya da müzeler

Baltık Denizi'nin etrafında toplanan sürprizli kıyı kentleri arasında seyahat etmenin fazlasıyla kolay olması bölgenin cazibesini daha da artırıyor.

değil; doğa, kültür ve mutfağın dengeli birlikteliğinden gelen özgün bir rota burası. Estonya'nın kuzey esintili romantizmi, Letonya'nın kültürel enerjisi ve Litvanya'nın derin tarihi... Üç ülke birlikte, gezgine farklı yüzlerini sunan bir bütün oluşturur.

Baltık ülkeleri, popüler Avrupa rotalarının biraz gölgesinde kalmış gibi görünse de aslında farkı da orada gizli. Bölge bu sayede özgünlüğünü korumayı başardı. Baltık ülkelerinde, turistik yoğunluk yerine huzur bulunurken klişe rotalar yerine unutulmaz bir tarih keşfedilir. Estonya, Letonya ve Litvanya; her biri kendi hikâyesiyle ama ortak bir kuzey ruhuyla misafirlerini karşılar.

BALTİK'TN LİMAN ŞEHİRİ: GADANSK

Baltık Denizi'nin kıyısında alabildiğine renkli bir o kadar da romantik liman kenti Gdańsk var ki her detayı konuşulmaya değer. Almanya ve Polonya'nın kendi sınırlarına dâhil etmek için uzun yıllar uğraştığı Gdańsk, İkinci Dünya Savaşı sonunda Polonya'ya bağlanıyor. Savaş sırasında yağmalanan ve ciddi derecede hasar alan şehrin neredeyse tamamen yok olmasının ardından Gdańsk yeniden doğuyor. Yeniden inşa sırasında halk eski mimariyi korumak istediği için şehri Hollandalı mimarlara emanet ediyor ve Gdańsk'ın yeni yüzü oluşuyor.

Paylaşılamayan bu şehir, tüm

bu çekişmeyi hak eden şaşırtıcı güzelliğe sahip. Arnavut kaldırımlı caddeleri, cadde boyunca yekpare sıralanmış mimari yapıları, tarihi değerleri ve bunları koruma biçimleri ile şehir adeta büyüliyor insanı. Bir de tabii şehrin sinematik havasına katkı sunan tuğlalı yapıları var. Almanya'dan sonra dünya üzerinde en çok tuğla yapıyı barındıran Gdańsk için bu yapılar şehrin ayrılmaz bir parçası gibi. Hareketli, canlı ve bir o kadar da sakin ve huzur olan yapısıyla kendi içinde bir dinamik barındıran Baltık'ın cazibeli şehri, mevsim fark etmeksizin gezginlerin favorisi olan bir yer.

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NIN CEPHANELİK DEPOSU

Stratejik konumu sebebiyle yüzyıllardır deniz ticaretinden deniz savaşlarına kadar her türlü denizcilik faaliyetinin merkezi olan Baltık Denizi, bugün pek çok hatıra ev sahipliği yapıyor. Tanık olduğu olaylardan geriye kalan izlerin, tarihin tozlu sayfalarına ışık olabilecek nitelikte bilgiler taşıması Bal-

tık'ı önemli bir konuma getiriyor. Araştırmalara göre sadece Kuzey ve Baltık Denizi'ndeki Alman bölgelerinde 1,88 milyon metrik ton konvansiyonel ve kimyasal silah bulunduğu tahmin ediliyor. Bu da İkinci Dünya Savaşı'nın en kara günlerine tanıklık eden Baltık Denizi'nin cephanelik deposu hâline geldiğini gösteriyor.

Hayatını enkaz araştırmalarına adanmış Carl Douglas Baltık Denizi'ne gerçekleştirdiği dalış sonrasında, denizde derinlere batmış her çağdan 10 binlerce sağlam, bozulmamış gemi enkazı bulunduğunu ifade etti. Bu açıdan bakıldığında keşifler çağına hizmet eden Baltık Denizi'nde, 2019 yılında İkinci Dünya Savaşı sırasında ortadan kaybolan Sovyetler Birliği Deniz Kuvvetleri'nin "Semga" isimli denizaltısı bulundu. Aynı yıl, 16. yüzyıla ait bir ticaret gemisi batığı keşfedildi. Mart 2023'te ise Alman dalgıçlar, denizin derinliklerinde Nazi ordusunun, gizli mesajlaşmada kullandığı Enigma Şifreleme Makinesi'ni bulduklarını açıkladı.

Tallinn

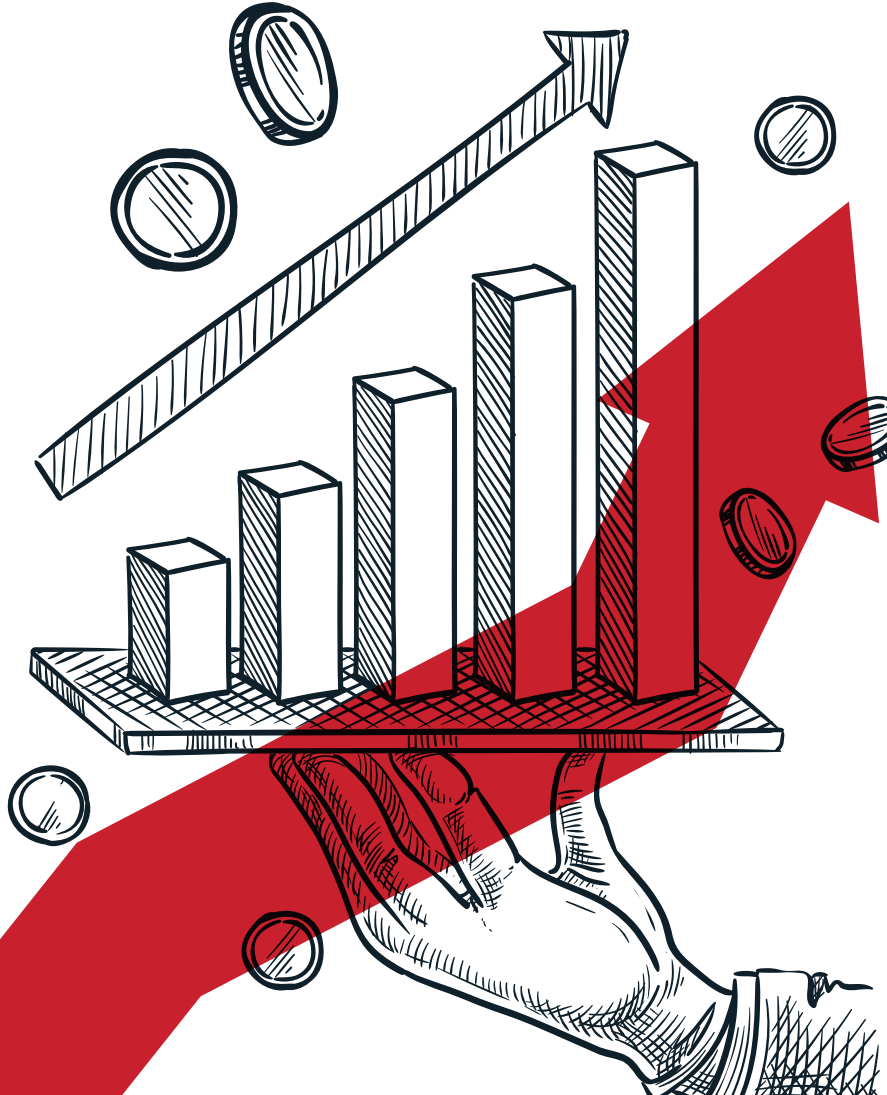
İGE Kefaletinin Sağladığı Muafiyet ve Avantajlar

İhracatın sürdürülebilirliğini desteklemeye yönelik faaliyetlerini kararlılıkla sürdüren İGE, ihracatçıların finansmana erişim süreçlerinde ihtiyaç duydukları desteğe ulaşmaları için kolaylaştırıcı bir rol üstlenmeye devam ediyor.

Ülkemiz ekonomisinin gelişmesi ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması sürecinde kilit rol üstlenen ihracatçı firmaların, ihtiyaç duydukları finansmana sorunsuz ve hızlı bir şekilde erişmeleri İGE'nin başlıca hedefleri arasında yer alıyor. İGE, ihracatçıların finansmana erişim süreçlerinde ihtiyaç duydukları desteğe ulaşmaları için

kolaylaştırıcı ve hızlandırıcı bir rol üstlenmeye devam ediyor.

Bu kapsamda, kamu kurumları tarafından sağlanan muafiyetler sayesinde İGE, ihracatın sürdürülebilirliğini desteklemeye yönelik faaliyetlerini kararlılıkla sürdürüyor; yenilikçi finansman araçlarını geliştirmek amacıyla kamu kurumları ve tüm paydaşlarıyla birlikte çalışıyor.

İGE'nin kefalet onayı verdiği Türk lirası ve yabancı para cinsinden reeskont kredilerinin toplamı yaklaşık 30 milyar TL'ye ulaşmıştır.

TÜRK LİRASI REESKOT KREDİLERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından 08.10.2024 tarihinde "İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Kredisi Uygulama Talimatı"nda değişikliğe gidilerek ihracatın finansmanını destekleyici düzenlemeler yapıldı. Bu kapsamda, İGE kefaletiyle kullanılacak reeskont kredileri, uygulama talimatında yer alan kriterler açısından muafiyet kapsamına alındı. 13 Ocak 2025 tarihinden itibaren kullanılacak reeskont kredileri için bankalara "ihracatçı skoru" hesaplama zorunluluğu getirildi. Bankaların kullandıracağı reeskont kredilerinde İGE kefaletinin bulunması durumundaysa, bankalara ihracatçı skoru hesaplamadan kredi kullandırma imkânı sağlanıyor. Bu düzenlemeyle birlikte İGE, ihracatçıların finansmana erişim süreçlerinde bankaların ise kredi değerlendirme süreçlerinde kolaylaştırıcı ve hızlandırıcı bir rol üstleniyor.

2025 Temmuz sonu itibarıyla İGE'nin kefalet onayı verdiği Türk lirası reeskont kredi tutarı 15,8 milyar TL'ye ulaşmış bulunuyor.

YABANCI PARA CİNSİ REESKONT KREDİLERİ

TCMB bir diğer önemli düzenleme ile yabancı para cinsi reeskont kredisi kullanımını 2025 yılı başında tekrar hayata geçirdi.

Yapılan düzenlemeyle birlikte, yalnızca İGE kefaletli olarak Türk Eximbank aracılığıyla yabancı para reeskont kredileri kullanılabilir. İGE, faiz avantajı bulunan bu krediye özel kefalet komisyonunu yüzde 0,5 olarak belirleyerek ihracatçıların en az finansman yükü ile yabancı reeskont kredilerinden faydalanabilmesini amaçladı. Yabancı para cinsi reeskont kredisinden faydalanmak isteyen ihracatçılar Türk Eximbank şubelerine giderek İGE kefaletli krediye başvuru yapabiliyor.

TCMB talimatı gereği bir yararlanıcı 1,5 milyon dolara kadar yabancı para reeskont kredisi kullanabilmekte olup 2025 Temmuz sonu itibarıyla, İGE'nin kefalet onayı verdiği yabancı para cinsi reeskont kredi tutarı 13,8 milyar TL'ye ulaşmış bulunuyor.

KREDİ BÜYÜME SINIRI MUAFİYETİ

Yine TCMB tarafından yapılan bir diğer önemli değişiklik ise 06.12.2024 "Zorunlu Karşılıklar Uygulama Talimatı"nda yer alıyor. Bankaların yabancı para cinsinden kullandığı nakdi kredilerde yüzde 0,5 büyüme sınırı bulunmakta fakat yapılan düzenleme ile beraber İGE kefaleti ile kullanılan yabancı para cinsinden nakdi krediler bu sınırdan muaf tutuldu. Söz konusu sınırın kaldırılmasıyla bankaların daha fazla ihracatçıya İGE kefaletiyle yabancı para kredi kullandırması sağlanıyor.

İGE Kefaletinin Sağladığı Avantajlar

- İGE kefaletli TL reeskont kredilerinde, bankaların ihracatçı skoru hesaplama zorunluluğu bulunmuyor.
- Yabancı para cinsinden reeskont kredisi yalnızca İGE kefaletiyle kullanılabilir.
- Bankalar, İGE kefaletiyle kullandığı yabancı para cinsinden nakdi kredilerde %0,5 büyüme sınırından muaf tutuluyor.

Sezai Çam
Robopine'in Kurucusu

Robopine

Akıllı Şehirlerin Yapay Zekâ ile Yeniden Tanımı

Akıllı şehirler için yalnızca veri toplayan değil, karar veren ve otonom hareket eden sistemler geliştiren Robopine; ödeme, ulaşım, enerji ve operasyon yönetimini tek bir entegre yapay zekâ platformunda buluşturuyor.

Robopine'in yola çıkış hikâyesini dinleyebilir miyiz?

Robopine, Geniş Dil Modeli (LLM) destekli yapay zekâ araçlarıyla kurumsal verilerin bütünleştirilmesi konusunda uzman bir teknoloji şirketi. Bu yaklaşım, karar verme süreçlerini hızlandırıp otonom çalışma yeteneklerini artırarak verimliliği üst seviyeye çıkarıyor.

Akıllı şehir teknolojilerinde "akıllı" kelimesi sıklıkla kullanıma rağmen çoğu zaman içi gerçek anlamda doldurulamamış; karar verici sistemler içermeyen, farklı sistemlerin birbiriyle iletişim kurmadığı çözümler öne çıkıyor.

Biz, gerçekten "akıllı" ve otonom şehircilik vizyonu ile karar sistemleri içeren, entegre, güvenli ve sürdürülebilir çözümler geliştirmek amacıyla yola çıktık. Bu vizyon ile dijital dönüşümde kritik rol oynayan ödeme altyapılarını tek merkezden yönetilebilen, güvenli ve kullanıcı dostu hâle getiriyoruz.

Sizi rakiplerinizden farklı kılan unsurlar neler?

Geniş dil modeli destekli yapay zekâ tabanlı sistemlerimiz; ödeme altyapıları, IoT sensörleri ve operasyon yönetim araçları gibi farklı veri kaynaklarını tek bir platformda birleştirerek karar desteği ve otonom çalışma imkânı sağlıyor. Yapay zekâ yapısı

kurum içine kurularak veriler dışarıya çıkarılmadan güvenli şekilde çıkarımlar yapılabiliyor ve otonom sistemler güvenle çalıştırılabilir.

Bugün birçok şehirde ödeme, ulaşım, enerji ve operasyon yönetimi birbirinden kopuk ve farklı sistemler üzerinden yürütülüyor. Robopine, bu ayrıntı sistemleri tek ve entegre bir platform altında toplayarak şehirlerin elektrikli araç şarj ödemelerini, hareketlilik ödemelerini ve otopark yönetimini aynı yerden yönetebilmesini sağlıyor.

Kangaido AI Assistant ile hangi sektörlere ne gibi çözümler sağlıyorsunuz?

Kangaido AI Assistant, kurumların veri ve otonom sistemleriyle akıllı iletişim kurmasını sağlayan, yazı, görsel ve sesli etkileşim özelliklerine sahip white-label bir yapay zekâ asistanı. Merkezi yetki yönetimi ile güvenli erişim sunar ve kurumun kendi verileriyle artırılmış bir yönetim deneyimi sağlıyor. Yalnızca bir sohbet aracı değil; süreç otomasyonu, veri analizi, raporlama, görev yönetimi ve karar destek alanlarında aktif rol oynuyor. Güvenli kurum içi mimarisi sayesinde tüm işlemler, veri dışarı çıkmadan gerçekleşiyor.

Smart City ve AI alanındaki global trendler sizi nasıl etkiliyor?

"Yapay Zekâ Destekli Şehir Hareketlilik Planlayıcısı" çözümümüzle şehir yetkilileri, hareketlilik ağlarını daha verimli planlayabilecek ve vatandaşa sunulan hizmet kalitesini artıracak.

Yor, hangi yenilikler üzerinde çalışıyorsunuz?

En önemli global trend, bu iki kritik ve zorlu alanın birleştirilmesi ve başarılı sistem örneklerinin hayata geçirilmesidir. Bizim de yürüttüğümüz araştırma ve geliştirme çalışmaları bu doğrultuda paralellik gösteriyor. Yapay zekâyâ; veritabanları, süreç dokümanları, IoT sistemleri ve farklı veri kaynaklarıyla bağlanması kritik önem taşıyor. Doğru verilerin uyumlandırılması, çıkarımların güvenilir olması ve alınan kararların sistemlerle otomatik etkileşim içinde uygulanması ciddi bir mühendislik ve AR-GE çabası gerektiriyor.

Yakın gelecekte kullanıma sunmayı planladığınız ürünler var mı?

"Yapay Zekâ Destekli Ödeme Merkezi" (AI-Powered Payment Hub) platformu; temassız kart, mobil cüzdan, QR kod ve açık bankacılık entegrasyonları gibi çoklu ödeme yöntemlerini tek merkezden yönetebiliyor. Devreye almayı planladığımız bu platform, şehirlerin hareketlilik, elektrikli araç şarj, otopark ve diğer kamu/hizmet ödemelerini tek bir ekosistem üzerinden yönetmesini mümkün kılacak.

Ayrıca şehirlerin hareketlilik

planlarını kamuya açık veri formatlarında paylaşmaları için kullanılan sefer saatleri, güzergâh konumları, hizmet noktaları ve fiyat bilgileri gibi verileri (GTFS) temel alan "Yapay Zekâ Destekli Şehir Hareketlilik Planlayıcısı" çözümümüzü de devreye alacağız. Bu sayede şehir yetkilileri, hareketlilik ağlarını daha verimli planlayabilecek ve vatandaşa sunulan hizmet kalitesini artıracak.

Robopine'nin kurulduğu günden bu yana geldiği noktayı nasıl tanımlarsınız?

Kuruluşumuzdan bu yana, akıllı şehircilik, yapay zekâ ve ödeme alanındaki tecrübelerimizi global ölçekte tüketicilerin ihtiyaçlarını karşılayacak stratejik ürünlere dönüştürdük. White-label yapıda sunulan Kangaido AI Asstt, kurumların verileri ve otonom sistemleriyle akıllı iletişim kurmasını sağlıyor. Elektrikli araç şarj istasyonları için geliştirdiğimiz akıllı elektrikli araç şarj çözüm paketimiz ise ödeme altyapısı, operasyon yönetimi ve yapay zekâ destekli modüllerini tek pakette sunuyor.

"TİM-TEB Girişim Evi, Bizim için Stratejik Bir Yol Arkadaşı Oldu"

2025'in ilk yarısında teknoloji sağlayıcı olarak iki büyük uluslararası ihaleye katılma fırsatı bulduk. Elektrikli araçların şarj edilmesi alanında geliştirdiğimiz çözümler ve şarj operatörleriyle deneme süreçlerine başladık. Kısa vadede, yeni ödeme ve yapay zekâ çözümlerimizi birkaç ülkede aktif olarak kullanıma sunmayı hedefliyoruz. Uzun vadede ise ürün paketlerimiz ve yerel iş ortaklarımızla birlikte, global pazarda yapay zekâ ve ödeme teknolojileri gibi yüksek teknoloji alanlarında kural koyucu bir konuma ulaşmayı amaçlıyoruz.

Hedeflerimize ulaşma noktasında TİM-TEB Girişim Evi, bizim için yalnızca bir destek programı değil, aynı zamanda stratejik bir yol arkadaşı oldu. Sağladıkları mentörlük, ağ erişimi ve etkinlikler sayesinde stratejik yol haritamızın netleşmesine katkı sağladılar ve yeni iş birliklerinin önünü açtılar. Kendilerine tüm katkıları için teşekkür ediyoruz.

Iraz Aktay
Cherry Mic'in
Kurucusu

Cherry Mic

Tarımda Mikrobiyal Dönüşüm

Geleneksel tarımın verim gücü ile organik tarımın doğa dostu yaklaşımını birleştiren Cherry Mic, toprak sağlığını ve biyolojik çeşitliliği merkeze alan çözümler geliştiriyor.

Mikroorganizmalarla toprağı canlandıran Cherry Mic, hangi amaçla kuruldu?

Cherry Mic çocukluk hayalimdi. Adanalı çiftçi bir ailenin kızı olarak büyüdüm ve gübre üretmek hep istediğim bir şeydi. Çocukken yaptığım resimlerde bir tarım şirketi çizer, altına “Tarıma buradan bakılır” sloganını yazardım. O zamanlar ne anlama geldiğini bilmeden yazmış olsam da bugün gerçekten tarıma tam da buradan, Cherry Mic’in penceresinden bakıyoruz.

Firmamızı, sürdürülebilir tarımı desteklemek ve tarımda kimyasal girdi kullanımını azaltmak amacıyla lisans eğitimimin son sınıfındayken, TÜBİTAK BİGG desteği ile Niğde Teknopark’ta kurduk. Cherry Mic aslında bir biyoteknoloji firması; çünkü günümüz koşullarında tarımda bilimi ve biyoteknolojiyi sürece dâhil etmeden sürdürülebilirliği sağlamak mümkün değil.

Maalesef topraktaki biyoçeşitlilik, yanlış tarım uygulamaları ve yoğun kimyasal kullanım nedeniyle ciddi şekilde azaldı. Toprağın ihtiyacı olan faydalı mikroorganizmaları yeniden kazandırmak gerekiyor. Biz de bu ihtiyaçtan yola çıkarak, ülkemizin farklı topraklarından bitki gelişimini destekleyen, PGBR (Plant Growth-Promoting Rhizobacteria) olarak adlandırılan rizobakterileri izole ettik ve bu bakterilerle yüksek etkili mikrobiyal gübreler üretiyoruz.

Uzun vadede tarım ve çevre alanında hangi hedeflere sahipsiniz?

Cherry Mic’in temel misyonu, toprağın doğal dengesini koruyarak sürdürülebilir tarımı desteklemek ve kimyasal gübre kullanımını azaltmak. Yerli kaynaklardan izole ettiğimiz faydalı mikroorganizmalarla, çiftçilere verimli ve çevre dostu mikrobiyal gübreler sunarak hem tarımın verimliliğini artırmayı hem de ekosistem sağlığını iyileştirmeyi amaçlıyoruz.

Vizyonumuz ise Türkiye’yi biyoteknolojik tarım çözümlerinde öncü bir merkez hâline getirerek yenilikçi AR-GE çalışmalarıyla dünya standartlarında ürünler geliştirmek ve çevre dostu tarımın yaygınlaşmasına öncülük etmek.

Uzun vadeli hedeflerimiz arasında:

- Şu anda 500 litre olan üretim kapasitemizi büyük ölçüde ölçeklendirerek genişletmek,
- Mikrobiyal gübrelerimizi uluslararası pazarlara açmak,
- Kimyasal gübre kullanımını uzun vadede minimum seviyeye indirmek,
- Toprak sağlığını ve biyolojik çeşitliliği artırmak,
- Organik tarım sertifikasyonlarını tamamlayarak güvenilir bir marka olmak,
- İklim değişikliğine uyumlu ve karbon ayak izini azaltan çözümler geliştirmek,

- Kırsal kalkınmayı destekleyen eğitim ve saha projeleri yürütmek yer alıyor.

Mikrobiyal gübre ile kimyasal gübre arasında nasıl bir fark bulunuyor ve Cherry Mic hangi noktada öne çıkıyor?

Mikrobiyal gübreler, faydalı mikroorganizmaları içerir ve toprağın biyolojik dengesini destekleyerek bitkinin besin alımını doğal yollarla artırır. Bu gübreler; bitki köklerinin gelişimini teşvik eden, toprakta besinlerin daha kolay alınmasını sağlayan, nitrojen sabitleyen veya fosfor gibi elementlerin bitki tarafından kullanılabilirliğini artıran mikroorganizmalar içerir. Böylece bitkiler doğal yoldan güçlenirken toprak da canlılığını ve verimliliğini uzun vadede korur.

Bizim yaklaşımımız, belirli bitki ya da toprak tiplerine özel ayrı ürünler geliştirmek değil. Bunun yerine, Türkiye’nin çeşitli topraklarından izole ettiğimiz en verimli ve etkili faydalı rizobakterileri biyoteknolojik yöntemlerle optimize ediyoruz. Bu mikroorganizmaların etkinliğini artırmaya, dayanıklılığını ve adaptasyon kabiliyetini geliştirmeye odaklanıyoruz.

Organik tarım ile geleneksel tarımın verimlilikleri karşılaştırıldığında ortaya nasıl bir tablo çıkıyor?

Organik tarım son yıllarda giderek daha fazla ilgi çekse de, geleneksel tarımla karşılaştırıldığında verimlilik açısından bazı farklılıklar gösteriyor. Organik tarımda kimyasal gübre ve pestisitler kullanılmadığı için toprak sağlığı, biyolojik çeşitlilik ve çevre dostu üretim açısından önemli avantajlar sağlanıyor. Ancak, topraktaki yararlı mikroorganizmaları koruyup toprağı geri kazandırmak olmazsa, ilaçsız ve gübresiz tarım yapmak sürdürülebilir sonuçlar vermez. Çünkü mikroorganizmalar, bitkilerin besin alımını kolaylaştırır,

toprak yapısını iyileştirir ve doğal direnci artırır.

Verimlilik açısından bakıldığında, organik tarım genellikle geleneksel tarıma kıyasla yüzde 10-30 daha düşük verim sağlayabilir. Bunun temel sebepleri arasında, organik gübrelerin besin maddelerini bitkiye daha yavaş sağlaması ve hastalıklarla mücadelede kimyasal çözümlerin sınırlı kullanımı yer alıyor.

Türkiye’deki firmaların sürdürülebilirlik ve karbon ayak izi konularına yaklaşımını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye’deki firmaların sürdürülebilirlik ve karbon ayak izi konularına yaklaşımı son yıllarda önemli bir gelişim göstermektedir. Özellikle büyük ve orta ölçekli şirketler, sürdürülebilirlik politikalarını iş stratejilerinin merkezine almaya başlamış; çevresel etkilerini azaltmak için çeşitli adımlar atmaktadır. Ancak, bu dönüşüm henüz tüm sektörlerde ve şirketlerde yaygınlaşmamış, küçük ölçekli işletmelerde farkındalık ve uygulama düzeyi sınırlı kalmaktadır.

Yeni çıkarılan yasal düzenlemeler, özellikle İklim Kanunu ve karbon salınımının ölçülmesi ile raporlanmasına yönelik zorunluluklar, firmaların bu konularda ciddi bir bilinç kazanmasına vesile olmuştur. Yasal çerçeve, sürdürülebilirlik stratejilerinin sadece gönüllü bir tercih olmaktan çıkıp zorunluluk hâline gelmesini sağlamış ve firmaları net hedefler belirlemeye, kaynaklarını bu doğrultuda yönlendirmeye teşvik etmiştir.

Bu değişim, Türkiye’de yeşil finansman ve karbon piyasalarının gelişimini destekleyerek, firmaların yatırımlarını çevre dostu teknolojilere ve süreçlere yönlendirmesine de olanak tanımaktadır. Böylece sürdürülebilirlik, rekabet avantajı yaratmanın yanı sıra uluslararası pazarlarda da önemli bir kriter hâline geldi.

HEDEF VE BAŞARILAR

Lisans son sınıf öğrencisiyken kurduğum Cherry Mic, başlarda kocaman bir bilinmezdi. “Acaba yapabilecek miyim, gerçekten olacak mı?” soruları her gün zihnimde dönüp duruyordu. O korku, aslında beni geri çekmek yerine harekete geçirdi. Bugün dönüp baktığımda, o ilk adımın cesaretle değil; cesareti mecbur kılan bir tutkuyla atıldığını görüyorum.

Başlangıçta yalnızca bir ürün geliştirme hedefiyle yola çıkmışken bugün hem üretim kapasitesini artırma hem de saha uygulamalarıyla gerçek etki yaratan bir yapıya ulaştık. İlk günlerdeki AR-GE odaklı, küçük ölçekli çalışmalarımız, ticarileşerek sahada sonuç veren ve çiftçilerin güvenliğini kazanan çözümlere dönüşmüş durumda. 2025’in kalan dönemi için hedefimiz, mevcut ürün yelpazemizi güçlendirerek pazarda bilinirliğimizi artırmak, ulusal ölçekte daha fazla üreticiye ulaşmak ve ihracat kanallarını açmak. Gelecek yıllarda ise sürdürülebilir tarımda teknoloji odaklı çözümler geliştirmeye devam ederek, yalnızca yerel değil global ölçekte de yenilikçi ve çevre dostu bir marka hâline gelmek istiyoruz.

Sanayi Gündemi

AĞUSTOS AYINDA SEKTÖRLERİN KAPASİTE KULLANIM ORANINDAKİ DAĞILIM (%)

Gıda	72,4
İçecek	70,6
Tütün	85,9
Tekstil	68,5
Giyim	74,2
Deri	64,3
Ağaç Ürünleri	85,0
Kağıt	84,3
Basım	71,9
Kimyasal	74,7
Eczacılık Ürünleri	74,8

PMI Temmuz'da 45,9 Düzeyinde Gerçekleşti

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi'ne (PMI) göre, haziran ayında 46,7 olan manşet PMI, temmuzda üst üste üçüncü kez gerileyerek 45,9 düzeyinde gerçekleşti. Endekse göre Ekim 2024'ten bu yana sektördeki en belirgin yavaşlama temmuz ayında yaşandı. Temmuz ile birlikte sektörün faaliyet koşullarında kesintisiz bozulma eğilimi 16'ncı aya ulaşırken anketin öne çıkan gelişmelerinden biri de müşteri talebindeki durgunluk oldu.

Mart ayından bu yana en yüksek oranlı düşüşün yaşandığı temmuz ayında, dış talep koşullarının zayıf seyrine bağlı olarak yeni ihracat siparişleri de daralmaya devam etti. Bu nedenle Türk imalatçıları temmuz ayında da üretimlerini azaltmaya devam etti.

Temmuz verileri, Türk imalat sanayi istihdamında ise Aralık 2024'te başlayan daralma eğiliminin devam ettiği yönünde sinyal verdi. Temmuz'daki istihdam kaybı haziran ayına göre ılımlı olmakla birlikte yine yüksek oranda gerçekleşti.

Talepteki Durgunluk, Yeni Sipariş ve Üretimdeki Olumsuz Etkisini Sürdürüyor

Üretimdeki düşüş, temmuzda hızlanarak son 10 ayın en yüksek oranına ulaştı. Liradaki değer kaybı ise girdi maliyetlerinin ve nihai ürün fiyatlarının daha da artmasına yol açan ana faktör oldu.

Zayıf girdi talebi, tedarikçilerin teslimatlarını hızlandırmasına yardımcı oldu ve teslimat süreleri son beş ayda dördüncü kez kısaldı. İmalatçıların girdi maliyetlerindeki keskin artış, temmuz ayında da devam etti. Anket katılımcılarına göre bu durum büyük ölçüde liradaki değer kaybından kaynaklandı.

Temmuzda enflasyon 2025'in en düşük hızında gerçekleşti. Satış fiyatlarındaki artış, haziran ayına göre hafif hızlansa da bazı firmaların zayıf talep karşısında fiyat düşürmesi artışın nispeten ılımlı kalmasını sağladı.

Ağustos Ayı İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranında Gerileme Yaşandı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının (TCMB) verilerine

göre ağustos ayı kapasite kullanım oranlarında (KKO) düşüş gözlemlendi. Mevsimsel etkilerden arındırılmış KKO bir önceki aya göre 0,5 puan azalarak yüzde 73,6 seviyesine geriledi. Arındırılmamış KKO ise 0,7 puan düşüşle yüzde 73,5 oldu.

İmalat sanayi genelinde faaliyet gösteren 1.832 iş yerinin, "İktisadi Yönelim Anketi" çerçevesinde verdiği yanıtlar toplanarak hesaplanan oranlara göre; dayanıklı tüketime yönelik mal gruplarında, arındırılmamış KKO yüzde 70,3'e gerilerken dayanıksız tüketim mallarında KKO, yüzde 72,1 olarak gerçekleşti. Yaz aylarında özellikle tekstil ve giyim gibi sektörlerde dalgalanma yaşandığı görüldü. Oranlar, ham madde ve yarı mamul gibi ara mallarda yüzde 72,5, yatırım mallarında ise yüzde 74,7 seviyesinde seyretti.

Güven Endekslerinde Sektörel Farklılıklar

- **Hizmet sektöründe**, son üç aylık iş durumu değişmezken gelecek üç ayda talep beklentisi yüzde **3,4** arttı. Son üç aylık talep ise yüzde **0,2** geriledi.
- **Perakende ticarete**, son üç ayda iş hacmi yüzde **0,5**, stok seviyesi yüzde **4,3** azaldı. Gelecek üç ayın satış beklentisi ise yüzde **6,3** arttı.
- **İnşaat sektöründe**, mevcut kayıtlı siparişler yüzde **1,6** gerilerken gelecek üç aylık dönemde çalışan sayısı beklentisi yüzde **6,2** düştü.

TÜRKİYE PMI İMALAT SANAYİ RAPORU (TEMMUZ 2025)

Temmuz 2025

Tarım Bülteni

SEKTÖREL İHRACAT VERİLERİ (1000\$)

Sektör	Temmuz 2024	Temmuz 2025	Değişim (%)
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	941.718	1.030.449	9,4
Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri	706.282	691.079	-2,2
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamulleri	286.268	371.487	29,8
Meyve Sebze Mamulleri	225.352	229.963	2,0
Fındık ve Mamulleri	214.541	166.365	-22,5
Kuru Meyve ve Mamulleri	103.542	136.819	32,1
Yaş Meyve ve Sebze	205.537	121.605	-40,8
Tütün	93.528	115.059	23,0
Zeytin ve Zeytinyağı	61.429	46.839	-23,8
Süs Bitkileri ve Mamulleri	6.293	9.449	50,2

Dünyadan Tarım Haberleri

Mut Zeytinyağı ve Kırkağaç Kavunu AB'den Coğrafi İşaret Tescili Aldı

25 Temmuz 2025 tarihli ve L 2025/1517 sayılı Avrupa Birliği Resmi Gazetesi ile Mut Zeytinyağı ve Kırkağaç Kavunu, Avrupa Birliği'nde tescillenen 37. ve 38. coğrafi işaretli ürünleri oldu.

AB Balıkçılık Bütçesi İki Kat Azaldı, Tepkiler Yükseldi

Avrupa Komisyonu, 2028-2034 dönemine ilişkin uzun vadeli AB bütçesi teklifinde balıkçılık fonunu üçte iki oranında azaltarak 6 milyar Euro'dan 2 milyar Euro'ya düşürdü. Fon ayrıca kırsal kalkınma ve uyum fonlarıyla birleştirilerek tek bir mega-fon haline getirildi. Avrupa Parlamentosu Balıkçılık Komitesi Başkanı ve EPP üyesi İspanyol milletvekili Carmen Crespo Díaz, bütçe kesintisini "gerekçesiz ve endişe verici" olarak nitelendirdi. EMFAF'ın bağımsız yapısının kaldırılmasını da eleştiren Crespo, "Özel bir fon olmadan, özel bir politika da olmaz," dedi.

Balıkçılık sektörü temsilcileri de kararın, zaten zor durumda olan sektöre daha fazla zarar vereceğini savundu. Europêche, desteğin giderek zayıfladığını belirtti. AB Balıkçılık Komiseri Costas Kadis ise eleştirileri reddederek, üye ülkelerin kendi ulusal planlarıyla balıkçılığa daha fazla kaynak ayırabileceğini ve 2 milyar Euro'nun asgari korunan miktar olduğunu ifade etti. Kadis ayrıca, "sürdürülebilir mavi ekonomi" ve "yasadışı balıkçılıkla mücadele" gibi alanlarda ek fonlara erişim imkânı olduğunu da vurguladı.

AB Tarım ve Bölgesel Fonlara Reform Şartı Getirdi

Avrupa Komisyonu, 2028-2034 bütçesi kapsamında Ortak Tarım

Politikası (CAP) ve Uyum Fonları gibi büyük AB desteklerini, üye ülkelerin yapısal reformlarına bağlı hale getirmeyi planlıyor. Euractiv'in gördüğü taslak düzenlemeye göre yaklaşık 800 milyar Euro, 27 ulusal bütçe planına dönüştürülecek ve fonlar, sadece Komisyon ve Konsey onayı alan reform planları karşılığında verilecek. Ancak plan, 19 üye ülke, 149 bölge ve AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'in partisi EPP dâhil olmak üzere birçok kesimden sert tepki aldı.

Trump'tan Brezilya'ya Yüzde 50 Gümrük Vergisi Tehdidi

ABD Başkanı Donald Trump'ın Brezilya'dan ithal edilen tüm ürünlere yüzde 50 gümrük vergisi getirme planını açıklamasının ardından, Brezilya hükümeti tarım sektörleriyle kriz toplantıları düzenlemeye başladı. Özellikle mango ve sofralık üzüm hasadının temmuz sonu ve ağustos başında başlayacak olması, üreticileri endişelendiriyor. 2024'te ABD, Brezilya'nın meyve ihracat gelirinin yüzde 12'sini oluşturdu. Brezilya Meyve İhracatçıları Birliği (Abrafrutas) Başkanı Guilherme Coelho, gıdaya vergi konmasının "ne adil ne de mantıklı" olduğunu belirterek bu kararın hem ABD'de hem Brezilya'da gıda fiyatlarını artırabileceğini, işsizliğe yol açabileceğini ve binlerce ailenin geçim kaynağını kaybetmesine neden olabileceğini söyledi.

AfDB'den Fas'a 116 Milyon Dolarlık Sürdürülebilir Tarım Kredisi

Afrika Kalkınma Bankası (AfDB), Fas'ta kadınlar ve gençlerin öncülük ettiği sürdürülebilir tarımı desteklemek amacıyla 100 milyon euro (116,4 milyon dolar) tutarında kredi onayladı. AfDB,

finansmanın gıda güvenliğini artırmayı ve küçük ölçekli tarımı iklim değişikliğine karşı daha dirençli hâle getirmeyi amaçladığını belirtti. Bankanın Fas'taki temsilcisi Achraf Tarsim, "Tarımda girişim yapmak isteyen kadınlar önceliğimiz," dedi. AfDB, son 50 yılda Fas'ta ulaşımdan enerjiye, tarımdan sosyal korumaya kadar çeşitli alanlarda toplam 15 milyar euro yatırım yaptı.

Sıcak Hava Tarım Emtialarını Yukarı Çekti

ABD'deki sıcak hava dalgası, mısır, buğday ve soya fasulyesi fiyatlarını kısa vadede yukarı çekse de teknik analizler üçüncü çeyrekte fiyatların baskı altında kalabileceğini gösteriyor. Chicago borsasında bu üç üründe son bir haftada yaklaşık yüzde 2'lik artış yaşandı. Ancak analistler, sıcak hava etkisinin sınırlı kalabileceğini ve temel göstergelerin düşüş yönünde olduğunu belirtiyor. Mısır fiyatları, 3,96 dolarla son bir yılın en düşük seviyesinden toparlanarak 4,00 doların üzerine çıktı. Ancak 3,94 dolar seviyesinin aşağı yönlü kırılması hâlinde, 3,60-3,80 dolar aralığı gündeme gelebilir.

Buğdayda fiyatlar 5,40 dolar seviyelerinde seyrediyor. Teknik analizler, üçüncü çeyrekte 4,93 dolara gerileme ihtimaline ve satış baskısıyla 3,59-4,28 dolar bandının görülebileceğine işaret ediyor. Soya fasulyesi fiyatları yıl başından bu yana yatay seyrete de geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 8,9 düşmüş durumda. 9,79 dolar desteğinin kırılması halinde 8,92-9,46 dolar seviyeleri takip edilecek.

Uzmanlara göre sıcak hava fiyatları geçici bir "hava primi" eklese de rekor rekor beklentileri ve güçlü arz görünümü fiyatların kalıcı yükselişini sınırlıyor.

Döviz Dönüşüm Desteklerinin Süresi Uzatıldı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), yüzde 3 olarak uyguladığı "Döviz Dönüşüm Desteği"nin süresini 31 Ekim 2025 tarihine kadar uzattı.

1 Ağustos 2025 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2025/18) ile yüzde 3 oranında uygulanan döviz dönüşüm desteğinin süresi, 31 Temmuz 2025'ten 31 Ekim 2025'e kadar uzatıldı.

Belirtilen sürede ihracat bedellerinin yüzde 35'inin boz duruma şartı devam edecek.

TCMB'DEN ZORUNLU KARŞILIKLAR TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILDI

16 Ağustos 2025 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)'de Değişiklik Yapılma-

sına Dair Tebliğ (Sayı: 2025/19) ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ'de değişiklik yaparak kredi büyüme hesaplama dönemlerini sekiz haftaya çıkardı.

Tebliğe göre TCMB, kredi büyüme sınırlarının dört haftalık yerine sekiz haftalık dönemler için uygulanmasına karar verdi. Kredi büyüme oranları değişmemekle birlikte, sekiz haftalık dönem ile uyumlu olacak şekilde güncellendi.

BİTKİSEL ÜRETİM DESTEKLERİNE YÖNELİK ESASLAR DÜZENLENDİ

5 Ağustos 2025 tarihli Resmî Gazete'de yer alan 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere Ödeme Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2024/39)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2025/13) ile desteklerden yararlanılmasına ilişkin esaslar düzenlendi.

Mevcut düzenleme uyarınca, bir üretim yılında aynı arazi üzerinde birden fazla ürün veya üretim olması durumunda, sadece biri için ödeme yapılıyor ve destekleme ödemesinde, hesaplanan tutarı yüksek olan ürün veya üretim esas alınıyor. Değişiklikle, ikinci ürün olarak soya üretilmesi durumunda, diğer ürün veya üretimlerden tutarı yüksek olana yapılacak ödemeye ilave olarak temel destek ödenecek.

Ayrıca ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından çiftçilerin ibraz ettiği belgelerin incelemeye tabi tutulduğunun bildirilmesi hâlinde il ve ilçe müdürlükleri tarafından gerçek üretim yaptığı tespit edilenlere ödeme yapılacaktır. Gerçek üretim yapmadıkları tespit edilenler destekleme ödemelerinden yararlanamayacak.

Lisanslı depolarda ürün depolama dönemleri de düzenlendi.

Arpa ürününe yönelik destekleme dönemi için depolamaya başlama tarihi, 1 Haziran'dan 15 Mayıs'a çekildi.

TÜTÜN MAMULLERİNE YÖNELİK ESASLAR DÜZENLENDİ

6 Ağustos 2025 tarihli Resmî Gazete'de yer alan "Tütün Mamullerinin Üretim ve Ticaretine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi, kayıt dışılığın önlenmesi, piyasa güvenliği ve takibinin güçlendirilmesi amaçlandı.

Düzenlemeyle "filtre" ve "piyasaya arz ambalajı" ibareleri tanımlanırken, bu kavramlara açıklık getirilmesi hedeflendi. Sektörde yer alan firmalardan teminat alınmasını düzenleyen hükümler daha anlaşılır hâle getirildi. Sektöre ilişkin Ürün İzleme Sistemi'nin kurulmasına ilişkin tebliğ doğrultusunda yönetmelikte düzenleme yapıldı.

Uygulamada karşılaşılan sorunlar nedeniyle farklı kategorilerdeki tütün mamullerinin aynı tesiste üretilmesine imkân tanıyan hükümler düzenlendi. Yönetmeliğin ihracata ilişkin hükümleri yeniden belirlenirken böylece

Yapılan mevcut düzenlemeye göre yıllık çalışan sayısı 250 kişiden az olan, yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri 1 milyar lirayı aşmayan işletmeler KOBİ olarak tanımlandı.

uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi amaçlandı.

Gümrük mevzuatında yer alan düzenlemeler nedeniyle karşılaşılan tereddütlerin giderilmesi amacıyla "tütün", "sigara kâğıdı" ve "filtre çubuğu" teminine ilişkin hükümler güncellendi. Ayrıca, tütün mamullerinin piyasaya arzı için yapılan izin başvurularında hizmet bedeli alınması hükmü düzenlendi. Başvuru, uygunluk belgesi ve bandrol satış hizmet bedelleri ile teminatlar yeniden belirlendi.

KOBİ TANIMINDA SINIR 1 MİLYAR TL'YE YÜKSELTİLDİ

7 Ağustos 2025 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 10182) ile KOBİ olmak için gerekli kriterlerden biri olan net satış hasılatı veya mali bilanço limiti 500 milyon TL'den 1 milyar TL'ye yükseltildi.

Buna göre mevcut düzenlemede KOBİ'ler, yıllık çalışan sayısı 250 kişiden az olan, yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri 500 milyon lirayı aşmayan işletmeler olarak tanımlanıyordu. Değişiklikle yıllık çalışan sayısı 250 kişiden az olan, yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri 1 milyar lirayı aşmayan işletmeler, KOBİ olarak tanımlandı.

Yeni yönetmeliğe göre 18 yaşından küçük kişiler, fiil ehliyeti olmayan kişiler, şirket ortak ve yöneticileri, yakın akrabaları doğrudan satıcı olamayacak.

BAZI BEBEK ÜRÜNLERİNİN İTHALATINA YÖNELİK NİHAİ GÖZDEN GEÇİRME SORUŞTURMASI AÇILDI

7 Ağustos 2025 tarihli Resmî Gazete'de yer alan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2025/27) ile bazı bebek ürünlerinin ithalatına yönelik nihai gözden geçirme soruşturması açıldı. Bu kapsamda Çin ve Tayland menşeli "yalnız, plastikten mamul emzik, biberon ve diğer bebek beslenme, emzirme ve bakım ürünleri (mama kabı, çatal-kaşık seti, mama kaşığı, meyve süzgeci, süt saklama poşeti, alıştırma bardağı -pipetli olanlar dâhil-, süt saklama kabı, diş kaşıyıcı, halkası, emzik askısı ve tutacı, manuel burun aspiratörü, burun temizleyici, göğüs koruyucu, manuel göğüs pompası, tirlle, emzik saklama kabı ile kutusu, çatal ve kaşık saklama kabı, biberon emziği ve başlığı, biberon şişesi, alıştırma bardağı ucu, burun aspiratörü ucu, manuel göğüs pompası süt sağma şişesi)" ithalatıyla ilgili nihai gözden geçirme soruşturması açılması kararlaştırıldı.

BALON BALIĞI AVCILIĞINDA DESTEK MİKTARI ARTIRILDI

7 Ağustos 2025 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Balon Balığı

Avcılığının Desteklenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2024/8)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2025/22) ile balon balığı avcılığı için destekleme ödemelerine ilişkin usul ve esaslarda değişikliğe gidildi. Buna göre, benekli balon balığında 100 bin adede kadar, her bir adet başına destekleme tutarı 25 liradan 35 liraya çıkarıldı.

DOĞRUDAN SATIŞTA 10 MİLYON TL ZORUNLULUĞU GETİRİLDİ

8 Ağustos 2025 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Doğrudan Satışlar Hakkında Yönetmelik ile "katlı pazarlama" olarak bilinen doğrudan satışlarda tüketici istisna olan ürünler hariç, 30 gün süreyle gerekçesiz, eğer satıcı eksik bilgi veriyse bir yıl süreyle aldığı üründen vazgeçebilecek. Bakanlık açıklamasında, doğrudan satış yapan firmalar için de yeni kurallar tanımlandı. Buna göre doğrudan satış için bakanlıktan üç yıl geçerli Yetki Belgesi alınacak. Sadece sermaye şirketleri doğrudan satış yapabilecek ve ödenmiş sermayelerinin en az 10 milyon TL olacak. Ayrıca, Türkiye'de yerleşik bankalarda açılmış olan bloke hesap türlerin-

den birine, üç milyon Türk Lirası tutarında meblağın yatırılması şart olacak.

Yönetmelikle, bireylerin bu satış işine giriş ve çıkışlarına yönelik düzenlemeler de yapıldı. Buna göre 18 yaşından küçük kişiler, fiil ehliyeti olmayan kişiler, şirket ortak ve yöneticileri, yakın akrabaları doğrudan satıcı olamayacak. Sisteme ilk kez katılanlardan aidat ya da giriş ücreti gibi ücret alınamayacak. Doğrudan satış faaliyeti yapan firmaların her birine doğrudan satıcı numarası verilecek.

DIŞ TİCARETTE RİSK ESASLI KONTROL SİSTEMİ HAKKINDA TEBLİĞ (TAREKS) YAYIMLANDI

8 Ağustos 2025 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Dış Ticarete Risk Esaslı Kontrol Sistemi Hakkında Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/28) ile TAREKS üzerinden yürütülen ürün güvenliği denetimleri, uygunluk ve izin işlemlerinde firma ve kullanıcıların tanımlanması ve yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar yeniden düzenlenmiştir. Tebliğ, firma işlemlerinin elektronik ortamda daha güvenli, şeffaf ve kontrollü yürütülmesini hedeflemektedir.

Yeni düzenlemeye göre, firmaların TAREKS üzerinden işlem yapabilmesi için yalnızca firma yetkilisi tarafından "Firma Tanımlama" işleminin yapılması ve TAREKS taahhünamesinin elektronik imza veya mobil imza ile onaylanması gerekmektedir. Firma adına işlem yapacak kullanıcılar da yine firma yetkilisi tarafından sistem üzerinden tanımlanacaktır. Kullanıcıların TAREKS'te işlem yapabilmesi için e-Devlet şifresi, nitelikli elektronik sertifika veya mobil imza sahibi olmaları zorunludur.

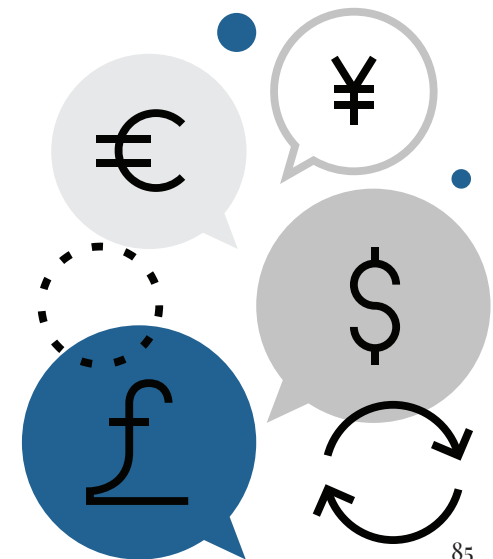
Tebliğ kapsamında kamu kurumları da kendi kullanıcılarını elektronik ortamda tanımlayabilecek, ancak bu kullanıcıların sisteme erişimi için ilgili kurumların Ticaret Bakanlığına resmi yazı ile başvurması gerekecektir. Eski Tebliğ (2011/53) yürürlükten kaldırılmış olup, mevcut kayıtlı firmaların ve kullanıcıların yeniden kayıt oluşturmalarına gerek bulunmamaktadır. Yeni tebliğ, 25 Ağustos 2025 tarihinde yürürlüğe girecektir.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞININ YÜRÜTTÜĞÜ YATIRIM PROJELERİNE YAPILACAK BAŞVURULARA İLİŞKİN ESASLAR BELİRLENDİ

12 Ağustos 2025 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Yatırım Projelerinin Stratejik Öncelik Ve Teknik Değerlendirmesine Dair Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ ile finansman başvurusu öncesinde "Yatırım Projesi Teknoloji/Strateji Puanı (TSP) Belgesi" düzenleneceğini hükme bağlamaktadır.

Başvurular; yatırım teşvik belgesine sahip olanlar ile Stratejik Öncelikli Ürün veya Teknoloji Alanlarında yatırım yapacak (teşvik belgesi olmayan) yatırımcılar tarafından yapılabilecek olup, stratejik ürün üretimi, teknoloji geliştirme, bu teknolojilere dayalı

Yeni düzenlemeye göre, firmaların TAREKS üzerinden işlem yapabilmesi için yalnızca firma yetkilisi tarafından "Firma Tanımlama" işleminin yapılması ve TAREKS taahhünamesinin elektronik imza veya mobil imza ile onaylanması gerekmektedir.

Karara göre dâhilde işleme izin belgesi kapsamındaki yurt içi alımlar, belirlenecek istisnai hâller dışında belge süresi içinde gerçekleştirilecek. Belge kapsamında ek süreler ise bu karara istinaden yayımlanacak tebliğ ile belirlenecek.

sistem üretimi veya üretimde yoğun teknoloji kullanımı hedefleyen projeler kabul edilecektir. Ayrıca, TSP belgesinin finansman hakkı garantisi sağlamayacağını, yatırımcıların ise en fazla iki kez revizyon talebinde bulunabilecek.

DAHİLDE İŞLEME REJİMİNE İLİŞKİN BAZI ESASLAR YENİDEN BELİRLENDİ

16 Ağustos 2025 tarihli Resmi Gazete’de yer alan Dahilde İşleme Rejimi Kararında Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 10211) ile Türkiye’de katma değer sağlayan ve teknolojik dönüşüme öncülük edebilecek ihracatçılara dahilde işleme rejimi kapsamında kolaylık sağlanması amaçlandı.

Bu kapsamda, rejim uygulamalarının ve risk değerlendirmelerinin veri analizi yapılarak yürütülmesine yönelik mevzuat altyapısı oluşturuldu. Düzenlemeyle, ihrac

ürünlerinin teknoloji seviyesinin artırılması hedeflendi.

Karara göre dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki yurt içi alımlar, belirlenecek istisnai hâller dışında belge süresi içinde gerçekleştirilecek. Belge kapsamında ek süreler ise bu karara istinaden yayımlanacak tebliğ ile belirlenecek.

RESMİ İSTATİSTİK PROGRAMI GÜNCELLENDİ

16 Ağustos 2025 tarihli Resmi Gazete’de yer alan Resmi İstatistik Programı’nda (2022-2026) Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 10213) ile Resmi İstatistik Programı’nda resmi istatistiklerde ortaya çıkan güncelleme ihtiyaçları doğrultusunda düzenleme yapıldı.

Program, resmi istatistiklerin üretimine ve yayımına ilişkin temel ilkeler ile standartları belirlemek amacıyla beşer yıllık dönemler için hazırlanıyor. Programla, disiplinli istatistik üretim süreci oluşturulması amaçlanıyor.

2022-2026 yıllarını kapsayan 4. Dönem Resmi İstatistik Programı’nda resmi istatistiklerde ortaya çıkan güncelleme ihtiyaçları doğrultusunda değişiklik yapılması kararlaştırıldı. Buna göre, kurum ve kuruluşların programa ilişkin revizyon taleplerini ilgili yılda 15 Eylül’e kadar TÜİK’e göndermesi yönünde düzenleme yapıldı.

Üretilmesi planlanan istatistiklerin kapsamına da turizm uydu hesabı eklendi. Bilim, teknoloji ve bilgi toplumu istatistiklerine “çocuklarda bilişim teknolojileri kullanımı” da dâhil edildi. Söz konusu istatistik iki yılda bir TÜİK tarafından açıklanacak.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

TİM

TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

12. YIL

TIW²⁰₂₅
TÜRKİYE INNOVATION WEEK

**YILIN EN BÜYÜK
İNOVASYON BULUŞMASINA
HAZIR MISIN?**

EKİM 9 > 11
HALIÇ KONGRE MERKEZİ

**ONLINE KAYIT OL!
GİRİŞ ÜCRETSİZ**

www.turkiyeinnovationweek.com

Avrupa'nın En Büyük Hazır Giyim ve Moda Fuarı IFCO 8. Kez Kapılarını Açtı

İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon ihracatçıları Birliği (İHKİB) tarafından düzenlenen IFCO Fuar'ı için alım gruplarının yanı sıra 100'ü aşkın ülkeden gelen binlerce seçkin alıcı İstanbul'da buluştu.

Avrupa'nın en büyüğü olan İstanbul Hazır Giyim ve Moda Fuarı (IFCO), sekizinci kez kapılarını açtı. Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, açılış töreninde yaptığı konuşmada IFCO'nun, hazır giyim endüstrisinde istişarenin ve ortak akılda buluşmanın başarılı bir örneği olduğunu söyledi. Aynı zamanda İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon ihracatçıları Birliğinin (İHKİB) başkanlığını da yürüten Gültepe, daha önce düzenledikleri yedi IFCO'da, 165 ülkeden 195 bin ziyaretçiye ev sahipliği yaptıklarını bildirdi.

Gültepe, şöyle devam etti: "İlk IFCO'yu düzenlediğimiz yılın, yani 2022'nin son çeyreğinden itibaren hazır giyim ihracatında kan kaybetmeye başladık. İlk zamanlar küresel talepteki daralmadan kaynaklı sıkıntılarımız oldu. Sonrasında ise enflasyonla kur arasındaki denge bozulduğu için rekabetçiliğimiz zayıfladı. Bu

yıl, yedi aylık hazır giyim ihracatında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6,2 eksideyiz. Oysa hazır giyim, yıllarca ihracatımızın liderliğini üstlendi. Bence Türkiye, hazır giyim ve tekstili bırakmama- lı. Yüksek teknolojinin imkânlarını kullanarak tasarımı daha çok işin içine katarak, markalaşarak, değişerek ve dönüşerek hazır giyimdeki pozisyonumuzu yeniden güçlendirebiliriz. İHKİB olarak bu bilinçle sektörü geleceğe hazırlıyoruz. Ancak öncelikle son üç yıldır devam eden kan kaybını durduracak bir çözüm bulmalıyız."

"EKONOMİDE SAĞLIKLI BÜYÜMEYİ ANCAK ÜRETİM VE İHRACATLA SAĞLAYABİLİRİZ"

Mustafa Gültepe, hazır giyimin yanı sıra mobilya, çelik, demir, makine, deri gibi birçok sektörün de rekabetçilikte ciddi sorunlarla karşı karşıya olduğunu vurguladı. Emek yoğun sektörlerdeki

rekabetçiliğin zayıflamasına rağmen otomobil ve kimyanın katkısı ile temmuzda Türkiye'nin 25 milyar dolarla en yüksek aylık ihracat değerine ulaştığını hatırlatan Gültepe, sözlerini şöyle tamamladı: "Temmuz'da ihracatımızı yüzde 11 artırdık. Yedi aylık ihracatımızı yüzde 5,1 artışla ilk kez 156 milyar dolara çıkardık. Yıllık ihracatta ilk kez 270 milyar dolar sınırına çok yaklaştık. Ancak geleceği doğru kurgulayabilmemiz için verileri doğru okuyup doğru analiz etmeliyiz. Temmuz ayındaki rekorun otomotiv, kimya ve parite olmak üzere üç bileşeni var. 2,5 milyar dolarlık farkın neredeyse tamamı iki sektörden ve pariteden geldi. Oysa biz oyun planımızı tüm sektörlerden katkı alacak şekilde kurgulamalıyız. Bunun da yolu rekabetçiliğimizi yeniden kazanmaktan geçiyor. Sürdürülebilir ve sağlıklı ekonomik büyümeyi ancak üretim ve ihracatla sağlayabiliriz. Özellikle enflasyonla mücadele dönemlerinde ihracat kanallarını açık tutabilirsek ekonominin çarklarını döndürebiliriz."

"HAZIR GİYİM VE KONFEKSİYON STRATEJİK ÖNEME SAHİP"

Konuşmasına, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün Türkiye'nin ihracat başarısında en büyük paya sahip sektörler arasında yer aldığını vurgulayarak başlayan Ticaret Bakan Yardımcısı Özgür Volkan Ağar, "Yıllar içinde ölçeğini büyüten, rekabetçiliğini artıran sektörümüz bugün sadece küresel markaların güçlü bir tedarikçisi olarak kalmıyor, aynı zamanda kendi markalarıyla da 'Türk Malı' imajını dünyanın dört bir yanında gururla temsil ediyor. Dünya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında ülkemiz 2024 yılında yüzde 3,2 pay ile yedinci sırada yer almıştır. Sektörümüz, 15,8 milyar dolarlık net ihracat katkısıyla da ekonomimize güç katmaya devam etti. Hazır giyim ve konfeksiyon

yalnızca ihracatıyla değil istihdama katkısıyla da stratejik öneme sahip. Siz dünyanın dört bir yanındaki fırsatları değerlendirip Türkiye'yi küresel arenada en güçlü oyuncularından biri haline getiriyorsunuz. Biz de küresel pazarlardaki çetin rekabet koşullarında sizleri güçlü kılmak adına fuar katılımlarından markalaşmaya, ticaret heyetlerinden, küresele tedarik zincirlerine entegrasyona kadar geniş yelpazedeki desteklerimizle her daim yanınızda olmaya devam ediyoruz." dedi.

"MODA ENDÜSTRİMİZİ YENİDEN GÜÇLÜ BİR GELECEĞE TAŞIMAK İÇİN ÇALIŞIYORUZ"

İHKİB Başkan Yardımcısı Mustafa Paşahan da IFCO ile İstanbul'u dünya moda ekosisteminin merkezi hâline getirdiklerini söyledi. IFCO'nun kısa süre önce prestijli fuar statüsü kazandığını hatırlatan Paşahan, "Bu statü devletimizin IFCO'ya olan güveninin ve desteğinin tam olduğunu gösteriyor. Sektörümüz zorlu bir dönemden geçiyor. Küresel dalgalanmalar ve maliyet baskısı ihracatçılarımızı zorluyor. Ama biz projelerimiz ve güçlü vizyonumuzla bu zorlukları aşmak, moda endüstrimizi yeniden güçlü bir geleceğe taşımak için çalışıyoruz. Bu amaçla her IFCO'da çitayı daha da yükselttik. Sekizinci IFCO'yu, ilk günkü heyecanla yeniliklerle ve daha iddialı bir vizyonla hazırladık. Bu sezon fuarımızda 100'ü aşkın ülkeden gelen 30 bin profesyonel alıcıyı firmalarımızla buluşturuyoruz. Ziyaretçi sayımızda geçen ağustosa göre yüzde 22 artış var." dedi.

"KUR VE ENFLASYON ARASINDAKİ MAKASIN AÇILMASI İHRACATIMIZI OLUMSUZ ETKİLİYOR"

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç ise, Türkiye'nin ve dünyanın karşı karşıya bulunduğu sorunların etkisiyle hazır

giyim sektörünün 2024'te arzu edilen ihracat düzeyine erişemediğini söyledi. Avdagiç, "Sürekli dile getirdiğimiz kur-enflasyon makasının aşırı açılmasının ihracatımızı olumsuz etkilediğinin farkındayız. Ancak Türk ihracatçısı, bu zorlu engeli de geride bırakabilecek güçte olduğunu ortaya koymuştur." diye konuştu.

"HAZIR GİYİM, SANAYİ VE İHRACAT GELENEĞİNİ GELECEĞE TAŞIYOR"

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçıvan da konuşmasında hazır giyimin Türkiye'de sanayi ve ihracat geleneğini geleceğe taşıyan sektörlerin başında geldiğini söyledi. Bahçıvan, "Çok hızlı değişen bir dünyada çok hızlı değişen rekabet koşulları ve tüketici alışkanlıkları var. Bunlara ne kadar hızlı uyum sağlayabilirsek sektörü de o ölçüde geleceğe taşıyabiliriz. Bunun da yolu tasarımdan, katma değerden, bir kilo ürünümüzün değerini 15 euro'dan 50-70 euro'ya çıkarmaktan geçiyor." dedi.

Ticaret Bakan Yardımcısı Özgür Volkan Ağar: "Hazır giyim ve konfeksiyon, yalnızca ihracatıyla değil, istihdama katkısıyla da stratejik öneme sahip. Sektörümüz, 15,8 milyar dolarlık net ihracat katkısıyla ekonomimize güç katmaya devam ediyor."

Mobilya ve Tasarım Dünyası İstanbul'da Buluşacak

25-27 Eylül'de gerçekleştirilecek İstanbul Mobilya Tasarım Fuarı-Furnishings & Design Istanbul'un (FDI) tanıtım toplantısı, İstanbul Modern'de yapıldı.

TİM Başkanı Mustafa Gültepe: "Mobilya sektöründe dış ticaret fazlası veren az sayıda ülkeden biriyiz. Geniş pazar çeşitliliğimiz, bizi bölgesel ve küresel krizlere karşı daha dayanıklı kılıyor"

Türkiye'nin ilk tasarım odaklı fuarı olma özelliğini taşıyan İstanbul Mobilya Tasarım Fuarı-Furnishings & Design Istanbul (FDI) 25-27 Eylül'de İstanbul Fuar Merkezi'nde kapılarını açacak. Türkiye'de güçlü bir tasarım ekosistemi oluşturmak ve katma değerli ihracat hedeflerine ivme kazandırmak amacıyla 25-27 Eylül'de İstanbul Fuar Merkezi'nde düzenlenecek İstanbul Mobilya Tasarım Fuarı-Furnishings & Design Istanbul'un (FDI) tanıtım toplantısı, İstanbul Modern'de yapıldı.

Etkinlik, Mobilya Dernekleri Federasyonu (MOSFED) Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Güleç'in ev sahipliğinde, Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat ve Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe'nin katılımıyla gerçekleştirildi.

"DIŞ TİCARET AÇIĞINDAN 1'E 5 FAZLAYA"

Ticaret Bakanı Bolat, burada yaptığı konuşmada, Türki-

ye'de mobilyanın, son çeyrek yüzyılda büyük başarı hikâyesi yazmış sektörlerin başında geldiğini belirterek 180 milyon dolar ihracat yaparken 280 milyon dolar ithalatla açık veren bir sektörden, 4 milyar dolar ihracat yapıp 850 milyon dolar ithalat yaparak neredeyse 1'e 5 nispetinde fazla veren bir sektöre ulaşıldığını söyledi.

Bakan Bolat, yıllık bazda ihracatta 269,5 milyar dolarlık rakama temmuzda ulaştıklarını ve ilk defa aylık 25 milyar doların yakalandığını ifade ederek Mart'ın 28'inde de ikinci defa günlük 2 milyar doları aştıklarını ve bu rakamları çok daha yukarıya taşımak zorunda olduklarını belirtti.

Türkiye'nin dünya üretim ve ticaret liginde sürekli yükselen başarısının olduğuna işaret eden Bolat, "Burada şunu da kabul etmemiz lazım, durursak bizi geçerler. O nedenle durmak yok diyoruz, koşmaya devam diyoruz. Daha yükseğe, daha ileriye daha fazla üretim ve daha fazla ihracata yönel-

mek zorundayız. İhracatta katma değeri artıran, tasarımı üretimle buluşturan ve dünya pazarlarında Türkiye'nin adını gururla taşıyan mobilya sektörümüzün, FDI ile gücünü ve vizyonunu bir kez daha göstereceğine inanıyorum." dedi.

"BUGÜN 200'Ü AŞKIN ÜLKEYE İHRACAT YAPIYORUZ"

TİM Başkanı Mustafa Gültepe, küresel ticarete başarılı olmanın belirli kriterler gerektirdiğini belirterek, "Yüksek teknoloji, AR-GE, inovasyon, markalaşma, dijitalleşme, yeşil üretim ve elbette tasarım sürdürülebilir başarının ana unsurlarıdır." dedi.

Tasarımın katma değeri artırmada önemli bir kaldıraç olduğunu vurgulayan Gültepe, "Tasarım bilinirliği artırıyor çünkü fark ediliyor. Kalite algısını güçlendiriyor çünkü yenilikçi ve estetik ürünler akılda kalıyor. Sadakati pekiştiriyor çünkü kullanıcı kendisiyle özdeşleştiği estetiği tekrar tercih ediyor. Doğru tasarım dili de markayla özdeşleşen güçlü çağrışımlar yaratıyor." ifadelerini kullandı.

Mobilya sektörünün tasarım, markalaşma ve yurt dışına açılma konusunda son 25 yılda önemli mesafe kat ettiğine dikkat çeken Gültepe, "Bugün 200'ü aşkın ülkeye ihracat yapıyoruz. Bu sektörde dış ticaret fazlası veren az sayıda ülkeden biriyiz. Geniş pazar çeşitliliğimiz, bizi bölgesel ve küresel krizlere karşı daha dayanıklı kılıyor." dedi.

Önümüzdeki dönemde tasarımın çarpan etkisine daha fazla odaklanacaklarını söyleyen Gültepe, "İhracatta kilogram başına değeri artırmak ve Türkiye'yi uzun vadede ilk 10 ihracatçı ülke arası-na taşı-

mak gibi iddialı bir hedefimiz var. Bu noktada, ülkemizde ve yakın coğrafyamızda tasarımı merkezine alan ilk fuar olma özelliği taşıyan Furnishings & Design İstanbul da bu hedefe ulaşmada kritik bir rol üstleniyor." diye konuştu.

"TASARIM GÜÇLÜ BİR REKABET ARACI"

Günümüzde tasarımın bir amaç değil, doğru kullanıldığında son derece güçlü bir araç olduğunu belirten Mobilya Dernekleri Federasyonu (MOSFED) Başkanı Ahmet Güleç, "Tasarım güçlü bir rekabet aracıdır. Mobilya sektörü başta olmak üzere tüm iç mekân üretim alanlarının tasarımdan temel beklentisi öncelikle özgünlük, yaratıcılık, yenilik ve inovasyon yoluyla satışların artmasıdır. Ancak bu tek başına yeterli değildir. Buna kârlılığın artışı da eşlik etmelidir. Bu iki ticari hedefe ulaşılırken tasarım bir yandan üretim ve tüketim zincirinin ekolojik ve sosyal maliyetini minimize etmeyi amaçlamalıdır. Ve nihayetinde, bu üç maddeyi gerçekleştirerek tasarım, sürdürülebilir markalaşmayı desteklemelidir.

Üreticiler ile tasarım sektörü birbirine muhtaç. Bizim kaderimiz bir. Ya birlikte büyüyeceğiz ya da birlikte küçüleceğiz. Biz mobilya ve tüm iç mekân üretim alanlarında bunu başarabilirsek bu bir kaldıraç etkisi yaratacaktır. Başka bir ifade ile sanayide tasarım kabiliyet ve yeteneklerinin gelişimi, ülke ekonomisinde sektör sınırlarını aşan ölçekte bir çarpan etkisi yaratacaktır. MOSFED olarak bu vizyonla önemli bir sorumluluk üstlendik. Furnishings & Design Istanbul (FDI), işte bu anlayışın somut bir karşılığıdır." dedi.

Son çeyrek yüzyılda büyük başarı hikâyesi yazmış sektörlerin başında gelen mobilya, bu süreçte 180 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi.

Mobilya Dernekleri Federasyonu (MOSFED) Başkanı Ahmet Güleç: "Ya birlikte büyüyeceğiz ya da birlikte küçüleceğiz. Biz mobilya ve tüm iç mekân üretim alanlarında bunu başarabilirsek bu bir kaldıraç etkisi yaratacaktır."

Moda ve Ekonomi Dünyası Laleli’de Buluştu

11’incisi düzenlenen Laleli Fashion Shopping Festival’de sergilenen koleksiyon ve tasarımlar, Türkiye’nin tekstil ihracatındaki gücünü gösterirken Laleli firmaları da uluslararası alıcılara güven verdi.

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat: “Hükümet olarak ihracat, yatırım ve istihdam teşvikleriyle bütün sektörlerimizin yanında olduğumuz gibi sizlerin de yanındayız.”

Bu yıl 11’incisi düzenlenen “Laleli Fashion Shopping Festival”’in açılış töreni, Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, Laleli Sanayici ve İşinsanları Derneği (LASİAD) Başkanı Gıyasettin Eyyüpkoca ile çok sayıda yerli ve yabancı misafirin katılımıyla gerçekleştirildi.

Festivale Rusya, Ukrayna, Kazakistan, Özbekistan, Romanya, Polonya, Cezayir, Suudi Arabistan ve Afrika ülkelerinden çok sayıda yabancı ziyaretçi de katıldı. Açılış töreninde düzenlenen defilede sergilenen koleksiyon ve tasarımlar ile Türkiye’nin tekstil ihracatındaki gücünü temsil etmesi ve Laleli firmala-

rının uluslararası alıcılara güven vermesi hedeflendi.

“BAKANLIK BÜTÇEMİZİN YÜZDE 60’INI TEŞVİK VE DESTEK PROGRAMLARINA AYIRIYORUZ”

Festivalin açılışında konuşan Ticaret Bakanı Ömer Bolat, “LASİAD’ın bu güçlü programını Ticaret Bakanlığı olarak desteklediğimizi özellikle ifade etmek isterim. 2002 yılında 36 milyar dolar mal ihracatı, 14 milyar dolar hizmet ihracatı olmak üzere toplam 50 milyar dolar ihracatı olan bir Türkiye’den, bugün 375 milyar dolarlık mal ve hizmet ihracatına ulaşan bir Türkiye’ye yükseldik. İnşallah yıl sonunda 390 milyar doları aşacağız. Yalnızca bu yılın ilk yedi ayında ihracatımız yüzde 5,1 artış

gösterdi; yılbaşından bu yana her ay üzerine 1 milyar dolar ekledik. Önümüzde hâlâ beş ay var.” dedi.

Ticaret Bakanlığının, ihracatçılara daha güçlü destek verebilmek için bakanlık bütçesinin yüzde 60’ını teşvik ve destek programlarına ayırdığını ifade eden Bolat, sözlerine şöyle devam etti: “1980’de yalnızca bin ihracatçımız varken bugün bu sayı 145 bine ulaştı. Yine 1980’de 25 bin olan şirket sayımız bugün 2,5 milyona çıktı. Dış ticaret teşviklerimizle sizlerle birlikte Türk malının dünyadaki imajını ve pazarlama gücünü daha da artıracğız. Bugün tekstil ve hazır giyim sektöründe dünyada altıncı, Avrupa’da dördüncü sıradayız. Deri ve ayakkabı alanında da önemli bir üretim merkezi konumdayız. Hükümet olarak ihracat, yatırım ve istihdam teşvikleriyle bütün sektörlerimizin yanında olduğumuz gibi sizlerin de yanındayız. Hep birlikte necip milletimizi daha güzel günlere taşıyacağız.”

“LALELİ MODELİNİ UYGULAYALIM”

TİM Başkanı Mustafa Gültepe ise Laleli’nin dünyada eşi benzeri olmayan çok ayrı bir iş modeli olduğunu söyledi. Turizm ve ihracatla dışa açılma döneminde Laleli’nin, İstanbul’un ve Türkiye’nin dünyaya açılan ilk kapılarından biri olduğunu belirten Gültepe, “Moda endüstrimizi küresel vitrine çıkardığımız ilk merkezlerden biri yine Laleli’ydi.” dedi.

Gültepe, zaman zaman yabancılarla bir araya geldiklerini hatırlatarak, “Çözumsuz bulunduğunuz noktada Laleli modelini uygulayalım diyoruz. Gerçekten Türkiye, Doğu bloku olan Rusya ve Rusya bölgelerinde ilk kez hem tekstil hem de hazır giyim konusunda markalaşmada sektöre öncü olan bir ülke.” dedi.

Ekonomik olarak bir enflasyon

sürecinden geçildiğini söyleyen Gültepe, “İnanıyorum ki sektör açısından zor günler geride kaldı. Bundan sonra çok daha fazla üretim, çok daha fazla ihracat rekorları kıracağımız bir dönem geldiğine canı gönülden inanıyorum.” ifadelerini kullandı.

“LALELİ MARKASINI TANITMAYA DEVAM EDECEĞİZ”

LASİAD Başkanı Gıyasettin Eyyüpkoca ise yaklaşık 11 yıldır dünyanın hiçbir yerinde olmayan bir açık hava alışveriş festivali düzenlediklerini ifade etti. Eyyüpkoca, “Bu her ne kadar zor olsa da başarabileceğimizi ve bunu sağlıklı, kaliteli bir şekilde gerçekleştirdiğimizi herkese göstermeye çalışıyoruz.” dedi.

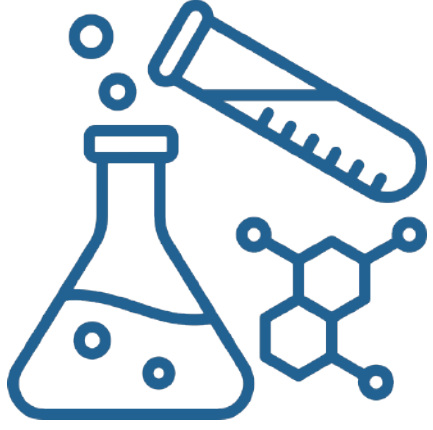
Sekiz farklı ülkeden farklı çalışmalar yaptıklarını söyleyen Eyyüpkoca, “O ülkelerde yüksek alım gücü olan firmaları buraya davet ettik. Üç gün boyunca onları burada misafir edeceğiz ve ticaretimize katkıda bulunmalarını sağlayacağız.” açıklamalarında bulundu.

Festivalin, 11 yıldır aralıksız düzenlenmesi noktasında destekleri için Laleli esnafına teşekkür ettiklerini belirten Eyyüpkoca, “Laleli’nin tüccarı bize destek verdiği sürece, Laleli’nin markasını dünyanın her yerinde tanıtmaya var gücümüzle devam edeceğiz.” diye konuştu.

Festivale Rusya, Ukrayna, Kazakistan, Özbekistan, Romanya, Polonya, Cezayir, Suudi Arabistan ve Afrika ülkelerinden çok sayıda yabancı ziyaretçi katıldı.

TİM Başkanı Mustafa Gültepe: “Sektör açısından zor günler geride kaldı. Bundan sonra çok daha fazla üretim, çok daha fazla ihracat rekorları kıracağımız bir dönem geldiğine canı gönülden inanıyorum.”

Kimya Sektöründen Temmuz Ayında Tarihi Rekor

İstanbul Kimye-
vi Maddeler ve
Mamulleri İhracat-
çıları Birliği (İKMİB),
kimya sektörünün
temmuz ayında tarihi
bir başarıya imza at-
tığını açıkladı. Sektör,
3,4 milyar dolarlık
ihracatla Cumhuriyet
tarihinin aylık bazda
en yüksek rakamına
ulaştı. Geçen yılın aynı ayına göre yüzde 33 artış sağ-
layan ihracat, 850 milyon dolarlık değer artışıyla tüm
sektörler arasında zirvede yer aldı. Ocak-Temmuz
döneminde ise kimya ihracatı yüzde 4,5 artarak 19
milyar doları geçti. İKMİB Başkanı Adil Pelister, Tür-
kiye'nin en çok ihracat yapan ikinci sektörü olarak
ülke ekonomisine katkı sağlamaktan gurur duyduk-
larını ifade ederek başarının sürdürülebilir olması için
çalışmaya devam edeceklerini vurguladı.

Ürün gruplarında ilk sırayı 984,5 milyon dolarlık
ihracatla anorganik kimyasallar aldı. Onu 898,1 mil-
yon dolarla plastikler ve mamulleri, 548,5 milyon do-
larla mineral yakıtlar ve ürünler izledi. Ayrıca uçucu
yağlar ve kozmetikler, eczacılık ürünleri, kauçuk ve
kauçuk eşya, boya ve müstahzarları, muhtelif kimya-
sallar, yıkama müstahzarları ve organik kimyasallar
da öne çıkan gruplar oldu. Temmuz ayında en çok
ihracat yapılan ülke 775,5 milyon dolar ile Birleşik
Arap Emirlikleri olurken, ardından Romanya, Hol-
landa, İspanya, Almanya, İtalya, ABD, Irak, Rusya ve
Fransa geldi. En dikkat çekici artış ise yüzde 3092,73
ile Birleşik Arap Emirlikleri'nde gerçekleşti.

**Kimya sektörü ise
temmuz ayında
gösterdiği güçlü
performansla 3,4
milyar dolarlık
ihracata imza
atarak aylık bazda
Cumhuriyet
tarihinin rekorunu
kırdı.**

Türk Lezzetleri Güney Kore Sofralarını Süsleyecek

Güney Kore paza-
rındaki varlığını
güçlendiren Türkiye,
2024 yılında Güney
Kore'ye gıda ihracatını
yüzde 34 artırarak 145
milyon dolara çıkardı.
Bu başarıyı daha da
ileriye taşımak için Kore
Menşei Bilgi Kurumu
ile iş birliğine hazırla-
nan Türk ihracatçılar,
İzmir'de gerçekleşen
buluşmada kurum yet-
kilileriyle bir araya geldi. Kore Menşei Bilgi Kurumun-
dan Jung-hoon Hwang, Türkiye'nin gıda sektöründe
ciddi bir potansiyele sahip olduğunu vurgulayarak
Güney Kore pazarına yönelik ürün analizleri yapıp
ithalatçılarla paylaşacaklarını belirtti. Hwang, ülkele-
rinde dönemsel gıda trendlerinin belirleyici olduğunu
aktararak geçmişte hurma ve Dubai çikolatasının,
günümüzde ise bal-kaymağın öne çıktığını; Türk
üreticilerinin bu tür ürünlerle Kore'de önemli fırsatlar
yakalayabileceğini ifade etti.

Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri
İhracatçıları Birliği Başkanı Muhammet Öztürk ise
2025'in Ocak-Temmuz döneminde sektör ihracatının
yüzde 15 artışla 78 milyon dolara ulaştığını, toplam
gıda ihracatında yüzde 47'lik payla lider olduklarını
açıkladı. Öztürk, Türkiye ile Güney Kore arasındaki
tarihi dostluk bağlarının ticari iş birliğini desteklediği-
ni hatırlatarak 2026'da Güney Kore'ye yönelik Gıda
Sektörel Ticaret Heyeti düzenlemeyi planladıklarını
ifade etti.

**2024 yılında Güney
Kore'ye gıda
ihracatını yüzde 34
artırarak 145 milyon
dolara çıkaran
Türk ihracatçılar,
bu başarıyı daha
da ileriye taşımak
için Kore Menşei
Bilgi Kurumu
ile iş birliğine
hazırlanıyor.**

Güneydoğu'dan Yedi Ayda 2 Milyar Dolarlık Hububat İhracatı Yapıldı

Güneydoğu Anadolu'da toplam
ihracat içindeki yüzde 30'u
aşan payı ile ihracat liderliğini
elinde bulunduran hububat, bak-
liyat, yağlı tohumlar ve mamulleri
sektörünün ocak-temmuz döne-
minde ihracatı yüzde 6,6 artışla
2 milyar doları geçti. İhracatta
tonaj olarak yüzde 0,3 artışla 2,5
milyon tonu aşan bu dönemde
yaklaşık 250 bin ton ayçiçek yağı
ihracatı ile 365,3 milyon dolar ge-
lir elde edildi ve Türkiye'nin top-
lam ayçiçek yağı ihracatı içinde
Güneydoğu'nun payı yüzde 57,6
olarak gerçekleşti. Yaklaşık 600
bin ton makarna ihracatı ile 345,8
milyon dolar gelir elde edilen bu
dönemde, Türkiye'nin toplam

**Hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörünün
ocak-temmuz döneminde ihracatı tonaj olarak yüzde 0,3
artışla 2,5 milyon tonu aştı.**

makarna ihracatı içinde Güneydo-
ğu'nun payı yüzde 66,8 oldu.

Afrika'ya ihracat artışının yüzde
28,6'ya ulaşarak ivmesini koru-
duğu bu dönemde Irak pazarında
yaşanan yüzde 9,5'lik gerileme 60
milyon doların üzerinde gelir kaybı
getirdi. Irak'a hububat ihracatında
en fazla düşüş pastacılık ürünleri
ile değirmencilik ürün gruplarında
gözlemlenirken Suriye pazarında
yakalanan 55,3 milyon dolarlık ih-
racat artışı bu kayıpları dengeledi.

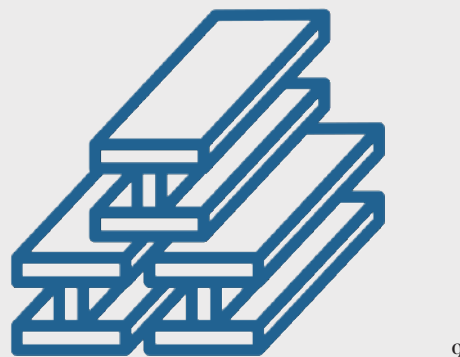
Metal Endeksteki Yükseliş Umut Verdi

İstanbul Demir ve Demir Dışı
Metaller İhracatçıları Birliği
(İDDMİB), "TR-METALENDEKS
Türkiye Metal Sanayi İhracat
Endeksi"nin temmuz sonuçları-
na göre haziran ayında Kurban
Bayramı ve bölgesel gelişmeler
nedeniyle düşüş yaşanırken tem-
muzda önemli artış kaydedildi.
Miktar endeksi 113,02 puandan
137,97 puana, değer endeksi ise
143,69 puandan 176,11 puana
yükselerek geçen yılın temmuz
ayının da üzerine çıktı. Birim de-
ğer endeksi ise 127,14 puandan
127,65 puana sınırlı artış göster-
di. Ortalama birim fiyatlar 4,75
dolar/kilogramdan 4,77 dolar/
kilograma çıktı.

Küresel pazarlarda ay bo-
yunca ticaret müzakereleri ve
tarife belirsizlikleri etkili olurken

bu durum sanayi faaliyetlerini
olumsuz etkiledi. Metal fiyatları
temmuzda dalgalı bir seyir izledi;
bakır fiyatları ayın sonunda sert
düşerken alüminyum ve çelik fi-
yatları zayıf seyretti. ABD-Rusya
gerginlikleri ve jeopolitik riskler
de gündemdeydi. Yurt içinde ise
Merkez Bankasının sıkılaştırma
adımlarının etkisi devam etti.
İç talepte daralma ve sanayide
zayıflama sürerken konkordato-
larda artış yaşandı. Buna kar-
şılık dövizde talebin azalmasıyla
TL varlıklara dönüş başladı ve
rezervler yükseldi. TCMB politika
faizini 300 baz puan indirir-
ken enflasyondaki düşüşle faiz
indirimlerinin süreceği öngörü-
lüyor. Ancak kredi faizleri yüzde
57 seviyesinde hâlen yüksek
seyrediyor.

**Yurt içinde Merkez
Bankasının sıkılaştırma
adımlarının etkisi
devam etti. İç talepte
daralma ve sanayide
zayıflama sürerken
konkordatolarda artış
yaşandı.**

Bir Arada Sergi

Mekân:
Yapı Kredi Galerisi

Saat:
10:00-19:00

Gündüz Rüyaları ve Geyikli Gece

"Bir Arada" sergi dizisinin ikinci edisyonu, 90'lardan bu yana üretim yapan İstanbullu sanatçılar Fulya Çetin ve İlhan Sayın'ı buluşturuyor. Kent ve doğa manzaraları, portreler, soyutlamalar ve objelerle izleyiciyi hayal gücüne davet eden sanatçılar, insanın doğa üzerindeki tahakkümünü sorgulayan ince-likli eserler sunuyor. Yapı Kredi Galerisi'nde kişisel sergilerinin yanı sıra ortak alanda kavramsal başları görünür kılıyorlar. Ekofeminist yaklaşımlar, yıkım estetiği ve portrelerle şekillenen sergi, 4 Ekim 2026 tarihine kadar ziyaret edilebilir.

Aklın Manzaraları Sergi

Mekân:
İstanbul Modern

Saat:
10:00-18:00

İnsana Dair Sorular

İstanbul Modern Fotoğraf Galerisi'nde gerçekleşen Aklın Manzaraları, Ali Kazma'nın kitap, edebiyat ve zihnin manzarasına odaklanan çalışmalarını bir araya getiriyor. Sergide, Japonya'da 600 yıllık mürekkep üretimini belgeleyen "Sumi" ilk kez izleyiciyle buluşuyor. Orhan Pamuk'un arşivini yansıtan "Mürekkep Evi" ve Alberto Manguel'in kütüphanesini konu alan "Alberto Lizbon'da" gibi Türkiye'de ilk kez gösterilen yapıtların yer aldığı sergi, 1 Şubat 2026 tarihine kadar ziyarete açık.

Uçsuz Bucaksız Dünyada Kısa Bir Gezinti Douglas Westerbeke

Sayfa Sayısı:
368

İlk Baskı Yılı:
2025

Yayınevi:
Doğan Kitap

Hikâyelerin İzinde Bir Yolculuk

Aubry, onu hareketsizlikte yok edecek hastalığa karşı yürümeye başlar. Kuzeyin buzundan çölün sıcaklığına, her adımda yeni yüzler ve hikâyelerle karşılaşır. Yolculuğu, tüm hikâyelerin toplandığı gizemli kütüphaneye kadar uzanır. Zaman, yer ve sınırlar erir; hareket şifa, ayrılık öğretmen, merak pusulaya dönüşür. Uçsuz Bucaksız Dünyada Kısa Bir Gezinti, hareketin şifa, ayrılığın öğretmen, merakın ise kutsal bir pusula olduğu o eski sırrı fısıldıyor. Yeryüzü geniş; kalp, ondan da geniş.

Martech El Kitabı Darrell Alfonso

Sayfa Sayısı:
216

İlk Baskı Yılı:
2025

Yayınevi:
THE Kitap

Pazarlama Teknolojilerine Dair Bir Rehber

Martech El Kitabı, pazarlama teknolojileri alanında yalnızca teknik bilgi sunmanın ötesine geçerek modern pazarlamanın dinamiklerine dair kapsamlı bir rehber sunuyor. Spotify, Amazon ve benzeri global devlerin başarı hikâyelerinden ilham verici örneklerle desteklenen kitap, sektörün önde gelen liderleriyle yapılan özel röportajlar sayesinde teoriyi pratiğe dönüştüren benzersiz içgörüler sağlıyor. Pazarlama ve teknoloji alanında çalışan profesyoneller, girişimciler ve yöneticiler için vazgeçilmez bir başucu kaynağı olan kitap, dijital dönüşümün karmaşık dünyasında var olmaya çalışanlara ışık olacak.

Mario Frangoulis: So in Love Konser

Mekân:
Harbiye Cemil Topuzlu
Açık hava Tiyatrosu

Dünyaca Ünlü Tenörden 35. Yıla Özel Turne

Dünyaca ünlü tenor Mario Frangoulis, 35. sanat yılına özel "So In Love" turnesiyle Türkiye'de müzikseverlerle buluşuyor. Şef Stathis Soulis yönetimindeki modern eserlere uzanan zengin bir repertuar seslendirecek. Eşsiz sesi ve etkileyici sahne performansı ile unutulmaz bir müzikal deneyim vadeden Frangoulis, 23 Eylül'de dinleyicileriyle buluşacak.

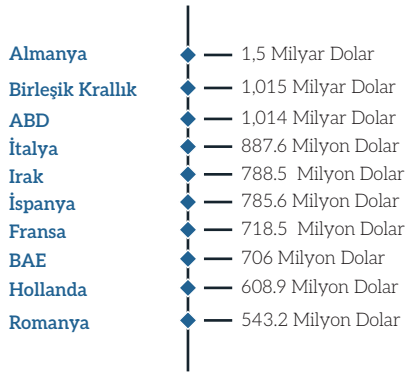
The Godfather Live in Concert Konser

Mekân:
Harbiye Cemil Topuzlu
Açık hava Tiyatrosu

Sinema ve Müziğin Buluşması

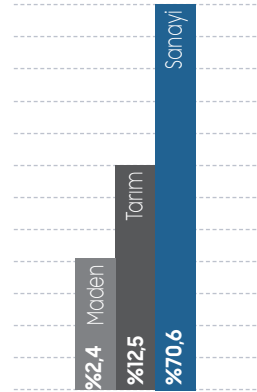
CineConcerts, The Godfather Live ile sinema tarihinin en ikonik hikâyelerinden birini benzersiz bir deneyimle sunuyor. Nino Rota'nın Oscar adayı müzikleri, 65 kişilik canlı senfoni orkestrası eşliğinde dev perdede hayat bulacak. Konuklar, Marlon Brando, Al Pacino ve usta oyuncuların unutulmaz performanslarına tanık olurken bu başyapıtı, orijinal dili ve Türkçe altyazıyla izleme fırsatı yakalayacak. Unutulmaz bir müzikal sinema şöleni yaşatacak etkinlik 14 Eylül'de gerçekleşecek.

İhracat Rakamları (ÖTS)

2025 Yılı Ağustos Ayı İhracatı
21,8 Milyar Dolar Oldu.Ağustos Ayı İhracatı
Geçen Yıla Göre %0,9 Düştü.Sekiz Aylık İhracat
178,1 Milyar Dolar Oldu.12 Aylık İhracat 269,1 Milyar
Dolara Yükseldi.

En Fazla İhracat Yapılan 10 Ülke

2025 yılı Ağustos ayında en fazla ihracat yapılan ülke 1.5 milyar dolarla Almanya oldu. Almanya'yı 1.015 milyar dolarla Birleşik Krallık ve 1.014 milyar dolarla ABD izledi.

Alt Üretim Gruplarının 2025 Yılı
Ağustos Ayında İhracattan Aldığı PayAna Üretim Gruplarının
2025 Yılı Ağustos Ayında
İhracattan Aldığı Pay2025 Yılı Ağustos Ayında İl
Bazında En Dikkat Çeken
İhracat ArtışıTUNCELİ
%430,4

İllere Göre 2025 Yılı Ağustos Ayı İhracat Dağılımı

Sektörel Bazda İhracat Rakamları –1,000 \$

SEKTÖRLER	2024	1 - 31 AĞUSTOS		Pay(25) (%)	2024	1 OCAK - 31 AĞUSTOS		Pay(25) (%)
		2025	Değişim ('25/'24)			2025	Değişim ('25/'24)	
I. TARIM	2.839.022	2.727.166	-3,9	12,5	23.114.013	23.131.491	0,1	13,0
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.836.873	1.731.677	-5,7	7,9	15.480.203	15.456.379	-0,2	8,7
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	964.863	969.383	0,5	4,4	7.734.654	8.063.635	4,3	4,5
Yaş Meyve ve Sebze	213.028	177.337	-16,8	0,8	2.135.202	1.989.791	-6,8	1,1
Meyve Sebze Mamulleri	219.207	210.361	-4,0	1,0	1.730.876	1.677.583	-3,1	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	118.687	112.218	-5,5	0,5	1.048.139	1.098.798	4,8	0,6
Fındık ve Mamulleri	161.813	124.786	-22,9	0,6	1.542.376	1.467.950	-4,8	0,8
Zeytin ve Zeytinyağı	55.487	32.591	-41,3	0,1	550.628	345.888	-37,2	0,2
Tütün	98.099	95.600	-2,5	0,4	640.370	700.959	9,5	0,4
Süs Bitkileri ve Mamulleri	5.689	9.402	65,3	0,0	97.958	111.774	14,1	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	337.286	338.681	0,4	1,6	2.469.911	2.511.059	1,7	1,4
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	337.286	338.681	0,4	1,6	2.469.911	2.511.059	1,7	1,4
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	664.863	656.808	-1,2	3,0	5.163.899	5.164.052	0,0	2,9
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	664.863	656.808	-1,2	3,0	5.163.899	5.164.052	0,0	2,9
II. SANAYİ	15.476.083	15.382.156	-0,6	70,6	119.724.308	126.978.272	6,1	71,3
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.177.160	1.121.003	-4,8	5,1	9.082.127	9.003.220	-0,9	5,1
Tekstil ve Hammaddeleri	798.052	751.386	-5,8	3,4	6.211.629	6.263.387	0,8	3,5
Deri ve Deri Mamulleri	147.827	137.420	-7,0	0,6	1.035.006	986.646	-4,7	0,6
Halı	231.281	232.197	0,4	1,1	1.835.492	1.753.187	-4,5	1,0
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	2.555.443	2.622.691	2,6	12,0	20.932.228	21.831.564	4,3	12,3
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2.555.443	2.622.691	2,6	12,0	20.932.228	21.831.564	4,3	12,3
C. SANAYİ MAMULLERİ	11.743.480	11.638.462	-0,9	53,4	89.709.953	96.143.488	7,2	54,0
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1.667.734	1.525.708	-8,5	7,0	12.013.647	11.227.619	-6,5	6,3
Otomotiv Endüstrisi	2.697.146	2.732.652	1,3	12,5	23.506.352	26.546.824	12,9	14,9
Gemi, Yat ve Hizmetleri	91.671	81.744	-10,8	0,4	1.130.528	1.252.857	10,8	0,7
Elektrik ve Elektronik	1.476.068	1.492.102	1,1	6,8	10.715.788	11.379.976	6,2	6,4
Makine ve Aksamları	974.844	964.275	-1,1	4,4	7.353.574	7.122.292	-3,1	4,0
Demir ve Demir Dışı Metaller	1.077.842	1.099.676	2,0	5,0	8.236.479	8.735.750	6,1	4,9
Çelik	1.404.792	1.386.471	-1,3	6,4	10.733.730	10.984.379	2,3	6,2
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	362.541	364.158	0,4	1,7	2.885.854	2.971.028	3,0	1,7
Mücevher	962.209	587.687	-38,9	2,7	4.735.145	5.660.701	19,5	3,2
Savunma ve Havacılık Sanayii	422.557	833.909	97,3	3,8	3.735.902	5.418.492	45,0	3,0
İklimlendirme Sanayii	606.078	570.079	-5,9	2,6	4.662.955	4.843.571	3,9	2,7
III. MADENCİLİK	521.645	523.848	0,4	2,4	3.931.081	3.960.104	0,7	2,2
Madencilik Ürünleri	521.645	523.848	0,4	2,4	3.931.081	3.960.104	0,7	2,2
TOPLAM (TİM*)	18.836.750	18.633.170	-1,1	85,5	146.769.403	154.069.867	5,0	86,5
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat ile Antrepo ve Serbest Bölgeler Farkı	3.163.939	3.161.645	-0,1	14,5	23.935.577	24.042.130	0,4	13,5
GENEL İHRACAT TOPLAMI	22.000.689	21.794.815	-0,9	100,0	170.704.979	178.111.997	4,3	100,0

 Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Limonluk Mah. Vali Hüseyin Aksoy Cad. No: 4 Yenisehir/Mersin Tel: 0 324 325 37 37 Faks: 0 324 325 41 42 E-Posta: akib@akib.org.tr Web Adresi: www.akib.org.tr Genel Sekreter: Mehmet Ali Erkan Genel Sekreter Yrd.: Canan Aktan Sarı Genel Sekreter Yrd.: Osman Erşahan Genel Sekreter Yrd.: H. Okan Şenel	 Hizmet İhracatçı Birliği Genel Sekreterliği Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah. Sanayi Cad. No: 3 A Blok Bahçelievler / İSTANBUL Tel: 0 212 454 01 00 Faks: 0 212 454 01 01 E-Posta: info@hib.org.tr Web Adresi: www.hib.org.tr Genel Sekreter: Fatih Özer Genel Sekreter Yrd.: Abdullah Keskin Genel Sekreter Yrd.: Üzeyir Işık
 Batı Akdeniz İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği Aspendos Bulvarı No: 221 07200/Antalya Tel: 0 242 311 80 00 Faks: 0 242 311 79 00 E-Posta: baib@baib.gov.tr Web Adresi: www.baib.gov.tr Genel Sekreter: Ümit Sezer	 İstanbul İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah. Sanayi Cad. No: 3 C Blok, Bahçelievler / İSTANBUL Tel: 0 212 454 05 00 Faks: 0 212 454 05 01-02 E-Posta: iib@iib.org.tr Web Adresi: www.iib.org.tr Genel Sekreter: Doğuş Tozanlı Genel Sekreter Yrd.: İsmail Bozdemir Genel Sekreter Yrd.: Kutay Oktay Genel Sekreter Yrd.: Volkan Kekevi
 Denizli İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği Akhan Mah. 246 Sok. No: 8 Pamukkale/Denizli Tel: 0 258 274 66 88 Faks: 0 258 274 72 22 - 62 E-Posta: denib@denib.org.tr Web Adresi: www.denib.org.tr Genel Sekreter: Uğur Dayıoğlu Genel Sekreter Yrd.: Yusuf Fidangenç	 İstanbul Maden ve Metal İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah. Sanayi Cad. No: 3 A Blok Bahçelievler / İSTANBUL Tel: 0 212 454 00 00 Faks: 0 212 454 00 01 E-Posta: immib@immib.org.tr Web Adresi: www.immb.org.tr Genel Sekreter: Armağan Vurdu Genel Sekreter Yrd.: Coşkun Kıriloğlu Genel Sekreter Yrd.: Muharrem Kayılı Genel Sekreter Yrd.: Aydın Yılmaz
 Doğu Anadolu İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği Cumhuriyet Cad. Eren İş Mrk. No: 86 K: 4-5 Erzurum Tel: 0 442 214 11 85 Faks: 0 442 214 11 89-91 E-Posta: daibarge@daib.org.tr Web Adresi: www.daib.org.tr Genel Sekreter: Murat Karapınar	 İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah. Sanayi Cad. No: 3 B Blok Bahçelievler / İSTANBUL Tel: 0 212 454 02 00 Faks: 0 212 454 02 01 E-Posta: info@itkib.org.tr Web Adresi: www.itkib.org.tr Genel Sekreter: Mustafa Bektaş Genel Sekreter Yrd.: Özlem Güneş Genel Sekreter Yrd.: Fatih Zengin Genel Sekreter Yrd.: Çağrı Öztürk
 Doğu Karadeniz İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği Pazarcı Mah. Sahil Cad. No: 95 Trabzon Tel: 0 462 326 16 01 Faks: 0 462 326 94 01-02 E-Posta: dkib@dkib.org.tr Web Adresi: www.dkib.org.tr Genel Sekreter: İdris Çevik	 Karadeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Atatürk Bulvarı No:19/E 28200 Giresun Tel: 0 454 216 24 26 Faks: 0 454 216 48 42 E-Posta: kib@kib.org.tr Web Adresi: www.kib.org.tr Genel Sekreter: Sertap Şevket Toramanoğlu
 Ege İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Atatürk Cad. No:382 Alsancak/İzmir Tel: 0 232 488 60 00 Faks: 0 232 488 61 00 E-Posta: eib@egebirlik.org.tr Web Adresi: www.egebirlik.org.tr Genel Sekreter: İ. Cumhur İşbirakmaz Genel Sekreter Yrd.: Kemal Coşkun Genel Sekreter Yrd.: Çiğdem Önsal Genel Sekreter Yrd.: Serap Ünal	 Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Ceyhan Atuf Kansu Cad. No: 120 Balgat/Ankara Tel: 0 312 447 27 40 (5 Hat) Faks: 0 312 446 96 05 E-Posta: oaibwebmaster@oaib.org.tr Web Adresi: www.oaib.org.tr Genel Sekreter: Musa Demir Genel Sekreter Yrd.: Esra Arpınar Genel Sekreter Yrd.: Fatih Yumuş
 Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Gazimuhtarpaşa Bulvarı Mücahitler Mah. 52012 No'lu Sk. No: 6 27090 Şehitkamil/Gaziantep Tel: 0 342 211 05 00 Faks: 0 342 221 05 09-10 E-Posta: gaibevrak@gaib.org.tr Web Adresi: www.gaib.org.tr Genel Sekreter: Bülent Kayalı Genel Sekreter Yrd.: Ahmet Şahbudak Genel Sekreter Yrd.: Aydın Kutlu Genel Sekreter Yrd.: Serdar Hasan Aydoğan	 Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Organize Sanayi Bölgesi 2. Gelişim Sahası Kahverengi Cad. No: 11 16140 Nilüfer/Bursa Tel: 0 224 219 10 00 Faks: 0 224 219 10 90 E-Posta: uludag@uib.org.tr Web Adresi: www.uib.org.tr Genel Sekreter: Mümin Karacakayalılar Genel Sekreter Yrd.: Ayşe Mehtap Ekinci Genel Sekreter Yrd.: Birgül Polat

Genel Sekreter Yiğit Tufan Eser

Genel Sekreter Yrd. Dr. Kübra Ulutaş Genel Sekreter Yrd. Mustafa Seçilmiş Genel Sekreter Yrd. Funda Özgüleş Yüceer

Dış Ticaret Kompleksi

Yenibosna Merkez Mahallesi Sanayi Caddesi No: 3 B Blok Kat : 9 34197 Bahçelievler / İSTANBUL

444 0 846 (TİM)

tim@tim.org.tr • tim.org.tr

TÜRKİYE'NİN EN ÇOK TERCİH EDİLEN SORUMLULUK SİGORTACISINDAN

Sınırızsız İkame Araç • Sınırızsız Mali Sorumluluk (İMM) 7/24 Quick Yardım

Tek poliçeyle aracınız için sınırları kaldırın, Quick Kasko ile ekonomik, pratik, anında sınırsız avantajları yaşamaya başlayın.

KAREKODU TELEFONUNUZUN KAMERASI İLE OKUTARAK UYGULAMAYI İNDİREBİLİRSİNİZ.

Q BLOG

Q MAG

Q SÖZLÜK

QUICK

SİGORTA

MARKAYI BAŞARIYA GÖTÜREN YOL...

adres patent
"Katma Değerli Hizmet Merkezi"

fikren
zihren

Instagram
Facebook
Twitter
LinkedIn
Pinterest
@adrespatent

adres patent
"Katma Değerli Hizmet Merkezi"

www.adrespatent.com.tr
0(212) 347 89 89

I ♥ PATENT

Sige çok yakınız?

İSTANBUL LEVENT
0(212) 347 89 89
info@adrespatent.com

İKİTELLİ TEKNOLOJİ
0(212) 549 43 70
ikiteilli@adrespatent.com

ANKARA
0(312) 232 62 85
ankara@adrespatent.com

İZMİR
0(232) 425 20 40
izmir@adrespatent.com

MERTER
0(212) 890 55 50
mertes@adrespatent.com

DENİZLİ
0(258) 265 69 12
denizli@adrespatent.com

ESEN YURT TEKNOLOJİ
0(549) 474 04 37
esen yurt@adrespatent.com

ANTALYA
0(242) 321 00 89
antalya@adrespatent.com

KADIKÖY
0(216) 386 26 88
anadolul@adrespatent.com

BURSA
0(224) 504 53 43
bursa@adrespatent.com

GEBZE TEKNOLOJİ
0(537) 659 50 23
gebze@adrespatent.com

LONDRA
+44(7552) 725 955
londra@adrespatent.com

MERKEZ
Levent Cd. Krizantem Sk. No: 33 Levent / Beşiktaş / İSTANBUL